

št. 152 (21.085) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vsasi Žakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

ČETRTEK, 3. JULIJA 2014

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskog dnevnika
vedno s seboj

**Snemi aplikacijo
s spletno trgovine**

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

4 0 7 0 3

9 771124 666007

1,20 €

*Renzi
predramil
opešano
Unijo*

SANDOR TENCE

Politika (to vidimo tudi v slovenski manjšini) postaja vse bolj stvar obrazov in v marsičem tudi videza. Matteo Renzi včeraj v evropskem parlamentu glede tega ni imel težkega dela, saj so mu bili nudeni vsi pogoji za uspešen, odmeven in, če hočemo, tudi razdirjalni nastop. Ko se za krmilo Evropske unije in parlamenta vrača politika, ki ni blestela po kakovosti, da ne govorimo o svežini, je predsednik italijanske vlade izpadel kot politik, ki mu gre zaupati.

Renzi sicer ni povedal nič posebnega, a le to, kar najbrž misli glavnina državljanov EU. Ne gre samo za črnobelio dilemo varčevanje-rast, temveč tudi za vtip, da zmore mladi in ambiciozni Renzi opešani EU vdihniti nekaj svežine, kot je v Delu zapisala Saša Vidmajer, ki je navadno zelo kritična do italijanske politike in politikov. Italija je z Renzijevim govorom v evropskem parlamentu gotovo pridobila na ugledu, tudi še kako dinamično predsedovanje Svetu EU pa bo trajalo šest mesecev in nič več.

Renzijev govor je bil dežen izjemne pozornosti, njegova tudi radikalna stališča so za en dan predramila opešano EU, danes pa je že nov dan. Italijanski premier je sinoči že bil v TV oddaji Bruna Vespe Porta a porta, Strasbourg in Bruselj pa se vračata na stare tirnice. Ne pri krščanskih demokratih, zmagovalcih evropskih volitev, ne pri poraženih, a vedno zelo močnih socialistih, ni opaziti novosti in svežine, na katere je opozarjal Renzi.

STRASBOURG - Matteo Renzi v Evropskem parlamentu

»Brez rasti Evropa nima prihodnosti«

Matteo Renzi
in predsednik
evropskega
parlamenta
Martin Schulz

ANSA

NAGRADA LUCHETTA - Danes podelitev
**Ko so mačke pomembnejše
od pobitih sirijskih otrok ...**

HONGKONG - Pol milijona ljudi na ulicah
**V Hongkongu prijeli
500 protestnikov**

KITAJSKA - Pol milijona ljudi na ulicah

GORICA - Na letališču

**Prihodnji teden se začenja
gradnja Pipistrelove hale**

Trst: šolski zavodi
v Starem pristanišču?

Na 5. strani

Općine: Srečanje
Slovenske skupnosti
o prostorskem načrtu

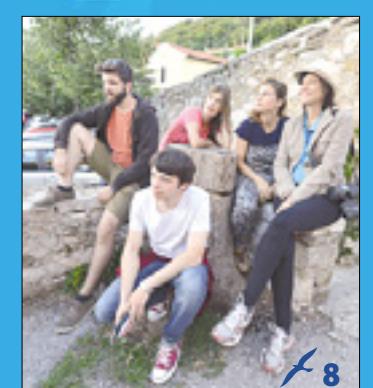
Na 5. strani

S fundacijo rešujejo
goriško glasbeno šolo

Na 12. strani

V Gorici se začenja
pester konec tedna

Na 13. strani

12

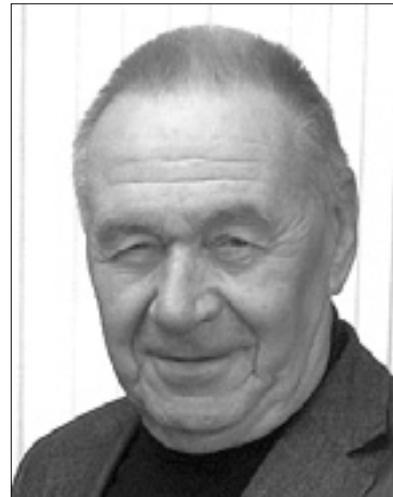
LJUBLJANA - Sporočilo predsedstva borčevske organizacije

ZZB o žaljivkah ob državnem prazniku

LJUBLJANA - Predsedstvo Zveze združenih borcev za vrednote NOB Slovenije je obravnavalo izjave objavljene ob letošnjem dnevu državnosti, ki žalijo, obrekajo in kriminalizirajo borce NOB in skušajo razvrednotiti njihov boj in delovanje Zveze borcev, kot nosilke vrednot NOB. Predsedstvo zavrača neutemeljene trditve in ugotavlja:

Neresnična je trditev, da je Zveza borcev v odločilnem času nasprotovala samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije. Nasprotno, ves čas je zagovarjala univerzalno načelo o pravicah do samoodločbe, vključno s pravico do odcepitve in se s številnimi dokumenti dejavno vključevala v ustavno razpravo in v nastajanje nove zakonodaje. Javno se je pozitivno opredelila do plebiscita, agresijo JLA pa večkrat odločno odsodila.

»V Zvezi borcev spoštujemo državo in njene institucije, tudi ko imamo kritična stališča do politike vlade, parlamenta in drugih državnih organov. V kritiki smo konstruktivni, ne destruktivni. Podpiramo pravosodne organe v njihovi neodvisnosti in smo prepričani, da je sodbe sodišč potrebno spoštovati ne glede na to, kdo se z njimi strinja ali ne. Ne-civilizacijsko je izvajati ulične in medij-ske pritiske in groziti sodnikom z repre-sijami, postopke in sodbe pa z lažnim pri-kazovanjem zlorabljati za politične na-mene«, poudarjajo v dokumentu ZZB.

Predsednik ZZB Tit Turnšek

»Leta 1991 smo uveljavili samostojnost in neodvisnost slovenske države, vendar je v Temeljni ustavni listini o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije jasno zapisano, da je bila Republika Slovenija država že v tedanji veljavni ustavni ureditvi. Država torej ni nastala leta 1991, pač pa se je proces začel že prej: z zametki v letih 1918-1920, po-stopoma v NOB od prvih volitev v narodnoosvobodilne odbore na osvoboje-nih ozemljih, do Kočevskega zabora, črnomaljskega zasedanja SNOS-a in mednarodnega priznanja nove Jugoslavije po sporazumu Tito-Šubašić, preko

prve slovenske vlade v Ajdovščini, do prve Ustave LRS januarja 1947 in naprej do osamosvojitve.

Na ustanovnem sestanku OF v noči 26. na 27. aprila 1941 je bil sprejet trden sklep o organizaciji oboroženega upora proti nacifašističnim okupatorjem. Zato je zlobna in neutemeljena trditev, da je šlo tedaj za prvo kolaboracijo komunistov z okupatorji. Tedaj naj bi podpirali pakt Molotov-Ribentrop - 1939, kar se je sicer zgodilo mnogo pred okupacijo in pred zavrnitvijo trojnega pakta z množičnimi protesti 27. marca 1941. Ob ustanovitvi OF to ni imelo nobenega pomena več.

Rdeča zvezda je simbol svobode in osvoboditve. Pod tem simbolom je za slovensko domovino padlo 28.472 partizanov, 5.325 aktivistov OF ter 10.369 taboriščnikov. Oznake, ki jih je imela JLA ob agresiji na Slovenijo, ne morejo zanikati pomena, ki ga je simbolizirala rdeča zvezda v NOB. Zato je upor rdeči zvezdi v resnicni namenjen stigmatizacija NOB in posredno opravičevanju kolaboracije v nesposobnosti razumeti in priznati zgodovinska dejstva. Nesporočeno je tudi, da je bil narodnoosvobodilni boj pod rdečo zvezdo sestavni del velike zavezniške antihitlerjevske koalicije, kar je bilo letos ponovno potrjeno s prisotnostjo partizanske delegacije na proslavi 70. obljetnice zavezniškega izkrcanja v Normandiji«, še podarjajo boriči v svojem dokumentu.

LUKA KOPER Omogočili letovanje otrokom

KOPER - V koprskem pristanišču so včeraj gostili skupino 40 otrok iz Planine, ki jim je letovanje v zdravilišču na Debelem rtiču omogočila Luka Koper. Obenem je bil obisk priložnost za predajo donacije v vrednosti 20.000 evrov, namenjene obnovi mladinskega doma Rakovica v okviru zdravilišča Debeli rtič. Otrokom, ki so včeraj obiskali loko in ki ta počitniški teden preživljajo v zdravilišču na Debelem rtiču, so letovanje omogočili s sredstvi, ki so jih zbrali z dobrodelenimi akcijami po žledolomu. Takrat so z dobrodelenim tekom in dobrodeleno dražbo likovnih del zbrali 10.000 evrov, so sporočili z luke.

Dodal so, da so včerajni obisk otrok, ki so jih spremjale podpredsednica Rdečega križa Slovenije Irena Nečemer, vodja zdravilišča Ana Žerjal in pedagoška vodja Gabrijela Kukovec, izkoristili tudi za izročitev donacije v vrednosti 20.000 evrov, namenjene obnovi mladinskega doma Rakovica v okviru zdravilišča Debeli rtič.

»Pomoč zdravilišču, ki vsako leto nudi zatočišče tisočem otrok iz cele Slovenije, je primer dobre prakse sobivanja med pristaniščem in okoliškimi naravnimi, družbenimi in kulturnimi biseri slovenskega primorja, kakršno je zdravilišče na Debelem rtiču,« je ob predaji čeka dejal predsednik uprave Luke Koper Dragomir Matič. Podpredsednica RKS Irena Nečemer se je luki zahvalila za podporo.

VIDEM - Preiskava finančne straže Izčrpavali podjetja, kapital skrili v Slovenijo

VIDEM - Z neplačevanjem dobaviteljev in izčrpavanjem lastnih podjetij naj bi povzročili štiri stečaje, kapital naj bi na skrito posiljali tudi v Slovenijo. Štirinajst ljudi se je znašlo v mreži finančne straže iz Vidma, ki je podala prav toliko kazenskih ovad, enemu od osumljencev pa je odvzela prostost. Preiskavo vodi državno tožilstvo iz Vidma, sodelujejo tudi finančni stražniki iz krajev San Giorgio di Nogaro in San Daniele del Friuli. V štirih stečajih se je skupno izgubilo 1,5 milijona evrov, videmski preiskovalni sodnik pa je odredil preventivni zaseg premoženja za 177.000 evrov, kolikor znašajo neplačani davki.

Eno od vpletenej podjetij je bilo dejavno v gradbenem sektorju. Najprej je z goljufijo oškodovalo podjetje iz kraja San Donà di Piave za 610.000 evrov, zatem pa je milijon evrov poslalo v Slovenijo, kjer so družbeniki gradbenega podjetja v stečaju odprli dve družbi. Iz blagajne gradbenega podjetja pa naj bi odnesli 53.000 evrov v gotovini in čekih. Poleg tega naj bi nekaj nepremičnin prodali upraviteljevemu sorodniku po nižji ceni od tiste, navedene v kupoprodajni pogodbi. Drugo podjetje je dajalo nepremičnine v najem. Iz blagajnega podjetja naj bi osumljenci ukradli 90.000 evrov, 15.600 pa naj bi »odščipili« od najemnikov, ki so jih plačevali stanovalci. Podjetje v stečaju dolguje državi za 80.000 evrov davkov. Upravitelji tretje družbe, ki se je ukvarjala z inštalacijo industrijskih strojev, naj bi iz blagajn ukradli 427.000 evrov ter utajili davke za 97.000 evrov. Četrto podjetje se je ukvarjalo z električnimi napeljavami: na papirju je »uprizorilo« 83.000 evrov vreden lažen posel s podjetjem, na čelu katerega je bil vedno isti upravitelj.

Na Primorskih novicah odpustili štiri zaposlene

KOPER - Štirje zaposleni v družbi Primorske novice so prejeli odpoved pogodb o zaposlitvi. Gre za administrativno oz. tehnično osebje, ukrep pa sodi v sklop načrta prilaganja na finančno stanje časopisne družbe ter na širše stanje na medijskem trgu, je za STA pojasnil vršilec dolžnosti odgovornega urednika koprskega časnika Antiša Korljan. Ob tem je Korljan poudaril, da poseg ni prizadel novinarjev ali urednikov ter da izhajanje Primorskih novic v dosedanjem obsegu ni ogroženo. Prav tako je pojasnil, da kljub prilaganju časnika novim razmeram na medijskem trgu posegov v uredniško strukturo vsaj v naslednjem letu dni ne bo.

Smrt alpinista v steni Planjave

LJUBLJANA - V jugovzhodni steni Planjave v Kamniško-Savinjskih Alpah se je določno zgodila nesreča, v kateri je umrl 52-letni alpinistični inštruktor. V steni mu je namreč spodrsnilo in je omahnil več kot 50 metrov globoko. Kot je za STA opozoril Franc Miš iz Gorskih reševalnih služb Kamnik, sta alpinista plezala nenavezana, česar «se absolutno ne počne». Miš je pojasnil, da sta skupaj plezala 52-letni alpinistični inštruktor iz Škofje Loke in 19-letni pripravnik iz Ljubljane. Pri vstopu v steno sta zgrešila smer, nakar je alpinist zdrsnil v globino. Miš je ob tem posebej poudaril, da bi moral biti inštruktor za zgled in bi moral poskrbeti za ustrezno varovanje. Prav dejstvo, da nista bila nazvezana, je bila namreč usodna napaka, je še dejal.

INTERVJU - Stefano Ukmar (DS)

»Razdvojenost SKGZ-SSO alibi za dvojnike«

TRST - Stefano Ukmar (Demokratska stranka) je novinec v deželnem svetu, ne pa v politiki, saj je bil kar nekaj let tržaški občinski svetnik. V zadnjih mesecih zelo kritično ocenjuje politične razmere v slovenski manjšini. Najprej smo ga vprašali, če je nekaj več kot eno leto po izvolitvi zadovoljen s svojim delom.

»Važno je kaj drugi misijo o meni, zato na zadevo, ki zaobjema daljše obdobje, gledam drugače. Od leta 2001 sem bil štirikrat zaporedoma izvoljen s preferencami, brez olajšanih mehanizmov, in vedno v zelo ostri konkurenči. To ne more biti zgolj slučaj. Vsekakor bom še proti koncu mandata razumel, če lahko volivce še pogledam v oči, ali je bolje, da se umaknem.«

S čim ste se doslej največ ukvarjali?

»Z veseljem še vedno sledim nekaterim vprašanjem, ki so vezana na moj prejšnji mandat v tržaškem občinskem svetu. Na splošno skušam slediti vsemu, kar se dogaja na Deželi.«

Za kaj je konkretno

šlo?

»Bolj specifično se sem ukvarjal z ukinitvijo pokrajini, reformo krajevnih uprav, finančnimi vprašanji, problematiko lova, zaščitenih območij, skupne lastnine in kmetijstva, ter z olajšano ceno bencina na obmejnem območju. Spremljal sem seveda vsa vprašanja, ki so vezana na našo manjšino.«

Kaj pa uspehi?

»Lokalno akcijsko skupino (Las) Kras smo dejansko rešili pred zaprtjem. Zdaj sta me Občini Dobrodob in Zgonik opozorili ne nekatere nedorečenosti s paktom stabilnosti. Če pa pokaže posameznik ali društvo, rade volje sledim tudi specifčnemu problemu.«

Kako ocenjujete delo deželne vlade?

»Večina v deželnem svetu z delnovlado dela v simbiozi, kar pa ni enostavno. Veliko težo ima še vedno zemljepisna pripadnost posameznika. Vsi pa se zavedamo, da so reforme nujne, ker je sedanji sistem financiranja raznih dejavnosti nevezdržen. Odbornikov je bilo ponavadi deset, zdaj pa zaradi zloglasnih stroškov politike jih je le osem, kar se gotovo pozna pri delu.«

To stališče je iznesla Kristina Knez, ravnateljica goriškega Dijaškega doma. Preidemo k slovenski komponenti DS, ki je na volitvah doživel uspeh, človek pa ima vtis, da komponenta precej odmaknjeno spremlja dogajanja v manjšini. Je tako?

»Jedro komponente so župani, odborniki in ostali izvoljeni predstavniki, ki vestno opravljajo svojo funkcijo v korist teritorija. Poslanka Tamara Blažina pa tudi opravlja svoje. Meni verjetno potihem očitajo, da se preveč ukvarjam z manjšino.«

Mar niste deželni svetnik slovenske narodnosti?

»Politiki nismo vsi enaki, a nekateri imajo radi politiko, ki jim prikrmava in jim govori, kar hočejo slišati. Kdor govori kar misli, postane moteči faktor. Tako pač slutim, a me ne skribi.«

Mislite, da se bo prej ali slej našel „slovenski Renzi“, ki bo predmil našo politiko?

»Zagon si je treba ustvariti po goje. Matteo Renzi se je uveljavil z načelom en človek, en glas, na primarnih volitvah stranke, ki je nastala iz razpustitve Levih demokratov in Marjetice. Pri nas se je čas ustavil, kot da bi glavno besedo imela še vedno Bettino Craxi in Ciriaco De Mita.«

S.T.

REDIPULJA - Ob slavnostnem koncertu

Napolitano bo v nedeljo tudi v Tržiču

REDIPULJA - Pred spomenikom padlim italijanskim vojakom v Redipulji potekajo priprave za nedeljski veliki koncert pod vodstvom dirigenta Riccarda Mutija ob obletnici začetka prve svetovne vojne, ki se ga bodo udeležili predsedniki najmanj treh sosednjih držav, Italije, Slovenije in Hrvaške.

Medtem je tudi program srečanja vse bolj dokončno izoblikovan. Predsednik Giorgio Napolitano naj bi okrog enajste ure pristal na ronškem letališču, kjer ga bo pričakala ministrica za obrambo Roberta Pinotti. Nato se bo ob 11.35 na zasebnem obisku v Tržiču udeležil odprtja razstave o italijanskih letalcih v prvi svetovni vojni. Razstava bo postavljena v galeriji sodobne umetnosti v prostorih nekdanje mestne tržnice na trgu Cavour.

Predsednika bodo na prizorišču razstave sprejeli prefektinja Maria Adelaide Garufi, goriški prefekt Vincenzo Zappalorto, županja Tržiča Silvia Altran, predsednica deželne vlade

Debora Serracchiani, predsednik deželnega sveta Franco Iacob in predsednik goriške pokrajinske uprave Enrico Gherghetta. Predsednik bo na razstavi tudi imel nagovor.

Na večernem koncertu v Redipulji bosta poleg Napolitana prisotna tudi predsednik Slovenije Borut Pahor in Hrvaške Ivo Josipović, doslej pa ni bilo potrjenih vesti o prisotnosti predsednikov Avstrije in Madžarske. V pričakovanju na prihod predsednikov bo nastopil pevski zbor alpincev iz Vidma z godbo alpincev nekdanje brigade Cadore.

Simfonični orkester pod vodstvom maestra Riccarda Mutija bo najprej odigral himne držav, nakar bo izvajal Verdijev Maš za revijem. Orkester bo sestavljen iz muzicistov iz številnih evropskih držav, kot solopevci pa bodo nastopili sopranistka Tatjana Serjan, mezzosopranistka Daniela Barcellona, temorist Saimir Pirgu in basist Riccardo Zanellato.

ŠPETER - Predstavili knjigo Korita in napajalniki Nediških dolin

Sledovi življenja in dela prednikov

Iz dokumentov izhaja, da je leta 1606 v Nediških dolinah živilo 9.800 ljudi, kar je približno dvakrat toliko kot danes

NM

ŠPETER - »Korita in napajalniki Idrijske in Nediških dolin« je naslov knjige, ki jo je s podporo Dežele Furlanije Južne krajine izdala Zveza slovenskih izseljencev FJK - Slovenci po svetu in so jo predstavili v Špetru. Publikacija je sad velike ljubezni, ki jo Oddo Lesizza čuti do svoje zemlje, in sodelovanja z Dariom Colombinom. Lesizza se zaveda pomena, ki ga imajo krajevna kultura in navade. Ker želi, da se vse to bogastvo ne bi izgubilo, s svojim fotografiskim aparatom stalno dokumentira življenje po dolinah, glavne dogodek, krajevne značilnosti, naravno in arhitektурno dediščino in tako naprej.

Predstavitev publikacije je v špetrsko občinsko dvorano privabila številno publiko, med drugim so se udeležili tudi župani Špetera Mariano Zufferli, Podbonesca Camillo Melissa, Podutane Antonio Comugnaro in pokrajinski svetnik Fabrizio Dorbolò.

»Knjiga je pričevanje o naši preteklosti, je spomin na trdo delo naših prednikov, ki so iz gozda, ki je pokrival naše doline, naredili njive in senožeti, en sam lep

velik vrt,« je povedal predsednik Zveze Dante Del Medico. »Sezidali so vasi in hiše, s skupnim delom so speljali vodo in zgradili korita, okoli katerih je teklo življenje. Ustvarili so si svoj dom in svojo identiteto,« je še dodal Del Medico.

Knjiga pričuje o človekovem delu preko fotografij, pa čeprav razen v enem primeru na njih ni ljudi. Omogoča potovanje po vseh Idrijskih in Nediških dolin, rdeča nit pa so voda in korita, ki pričujejo zgodbe iz vsakdanjega življenja in kažejo na gosto naseljenost teh krajev že v starih časih, je povedal profesor Mauro Pascolini in poudaril, da je tudi to eden izmed razlogov, zaradi katerih je Benečija uživala avtonomijo tako pod Oglejskimi patriarhatom kot za časa Beneške republike. Povedal je tudi, da iz dokumentov izhaja, da je leta 1606 v teh dolinah živilo 9.800 ljudi, kar je približno dvakrat toliko kot danes.

V knjigi je zbranih po abecednem redu 100 fotografij korit in napajalnikov. Med temi jih je več starih tudi od 150 do 200 let, ki so bili izklesani iz kamna, drugi so stari približno 100 let (nekatere so naredili vo-

jaki med prvo svetovno vojno), so pa tudi korita in napajalniki iz litega železa, ki so jih naredili za časa fašizma, in novejši iz cimenta. Nekatera korita so še vedno uporabna, druga skrivata trava in robida, nekatera so tudi popravili, druga pa posodobili. Knjiga Odda Lesizze in Daria Colombina priča o razmerah, ko je bila voda skupna dobrina vseh in bi bilo pametno, da bi bilo tudi danes tako, je zaključil profesor Pascolini.

Rosina Tomasetig in Ernesta Feletig iz Zveranca sta nato pričevali o življenju pri koritu. Na koncu pa sta bila na vrsti avtorja zanimive publikacije.

Oddo Lesizza je povedal, da sta s Colombinom pravzaprav dokumentirala še dvakrat toliko korit, tako da v knjigi niso zbrana vsa. Dario Colombo pa se je zahvalil vsem domačinom, ki so jima pokazali, kje so ta stara korita. »Z delom sva začela 22. julija 2009,« je še povedal, »moralpa bi začeti veliko prej.«

Naj še dodamo, da je na predstavitvi Zveza slovenskih izseljencev FJK - Slovenci po svetu zbirala prostovoljne prispevke za argentinsko šolo za gluhe otroke. (NM)

STRASBOURG - Tiskovno sporočilo Slovenske skupnosti

Delegacija Slovencev iz Italije na prvi seji evropskega parlamenta

STRASBOURG - Kot nam je s tiskovno noto sporočila stranka Slovenska skupnost, je delegacija Slovencev iz FJK, ki delujejo na gospodarskem, družbenem, kulturnem in političnem področju v teh dneh na obisku v Bruslju in Strasburgu, kjer poteka umestitev novega evropskega parlamenta. Med umestitvenimi postopki je bila lepa priložnost za vrsto srečanj s slovenskimi evropskimi poslanci in poslankami ter visokimi predstavniki evropskih institucij.

Glede na vrsto pomembnih srečanj, ki jih je delegacija imela z evropsko komisarko Viviane Reding ter evropskimi poslanci Milanom Zverom, Lojetom Peterletom, Herbertom Dorfmannom, Tanjo Fajon (na sliki) in Angeliko Mli-

nar, lahko pričakujemo, da so na poseben način izpostavili stanje in problematike slovenske narodne skupnosti v FJK. Poleg reševanja zapletene gospodarske krize, mora Evropski parlament tudi končno podati izčrpen odgovor na vprašanje narodnih in jezikovnih skupnosti v sklopu EU in širšega evropskega konteksta.

Posebno prijetno je bilo srečanje s ponovno potrjenim evropskim poslancem Herbertom Dorfmannom, piše v sporočilu. Predstavnik Južnotirolske ljudske stranke je na prvo zasedanje novega evropskega parlamenta povabil tudi vse kandidate, ki so skupaj z njim kandidirali na listi SVP, med temi tudi Tanjo Peric iz vrst SS.

Moj Travnik '84

Drage bralke in bralci!

Minilo je trideset let od tistega 20. maja 1984, ko so Slovenci v Italiji zbrali na Travniku. Primorski dnevnik vas vabi, da odprete predalnike in kartonaste škatle, v katerih hranite svoje fotografije, da s polic vzamete družinske albume in z nimi delite spomine na tisto sončno dopoldne. Fotografije nam lahko pošljete po elektronski pošti na naslov redakcija@primorski.eu, ali pa jih dostavite v naše goriško oziroma tržaško uredništvo: skenirali jih bomo in jih objavili na naši spletni strani www.primorski.eu

Dorče
Sardoč s
hčerko Vero

MIRAN DOLHAR

OBČINA TRST - Resolucija v podporo selitvi šolskih zavodov v skladišče 19

Navtična šola in Carli v Staro pristanišče?

Italijansko navtično šolo in tehničnega zavoda Carli preseliti v skladišče 19 v Starem pristanišču. Tako je pred časom predlagala Pokrajina Trst in tako predlagata tudi resolucija, ki jo je v tržaškem občinskem svetu predložila skupina sedmih občinskih svetnikov s predstavnikom Občanske liste Patrickom Karlensem na celu.

Vprašanje navtične šole in tehničnega zavoda Carli se vleče že vrsto let. Za obe šoli skrbi Pokrajina. Njuni šolski poslopji sta stari, dotrajani, potrebni korenitih popravil. Samo ogrevanje stane pokrajinsko blagajno ogromno. Zato je uprava predsednice Marie Terese Bassa Poropat uvidela, da bi bila bolj kot popravilo stare stavbe primerna preselitev šol drugam, in predlagala preureditev skladišča 19 na območju Starega pristanišča v šolsko poslopje.

Tržaški občinski svetnik Občanov Patrick Karlsen se je strinjal s pobudo in sestavljal resolucijo, v kateri zahteva, naj jo tudi mestna skupščina podpre, tako bi dobil pokrajinski predlog večjo težo in pomen. Resolucijo so podpisali še svetniki Roberto Decarli (Cosolinijeva lista), Roberto Antonione (mešana skupina), Franco Bandelli in Alessia Rosolen (Un'altra Trieste) ter Roberto de Gioia in Maurizio Ferrara (Neodvisna občanska lista). Včeraj so na tiskovni konferenci pojasnili pomen skupnega dokumenta.

 Skladišče 19 v
Starom pristanišču

Izpostavili so objektivno dejstvo: navtična šola in zavod Carli štejeta vsega kakih 1500 dijakov in deluje v slabih prostorskih pogojih. Potreben je kreneti ukrep, preselitev na območje Starega pristanišča bi bila primerna. Tako bi začel počasi zaživeti tudi tisti že dolgo let opuščeni mestni predel. Šolam bi lahko sledila druga javna poslopja, na primer telovadnice, v Staro pristanišče bi se po desetletjih vrnilo življene.

Karlsen, Decarli in ostali so ocenili, da bi na ta način predliti zid, ki doslej ni dopustil razvoja tistega območja. Vsi poskusili so se izjavilovati, za kar nosi v prvi vrsti odgovornost vodstvo Pristaniške oblasti. Tudi zadnji razčlenjeni razpis za izdajo koncesij je klavirno propadel, ker se je nanj odzvalo le 8 ponudnikov, od katerih so trije javni (ob Pokrajini Trst še dva projekta tržaške trgovinske zbornice).

Resolucijo, o kateri bo drevi raz-

pravljal tržaški občinski svet, so podpisali svetniki dveh skupin levosredinske večine in nekaterih strank desnosredinske opozicije, kar pomeni, da ima tudi jasen politični pomen: ko je na kocki mestni razvoj, se znajo sile, ki jim je prihodnost Trsta pri srcu, združiti za doseg zaželenega cilja.

Ali bo to dovolj, pa bo pokazala prav prihodnost.

M.K.

DOLINA - Delovanje občinske uprave

Srečanja s prostovoljci in domačimi »osmičarji«

V torek so člani odbora občine Dolina uradno obiskali sedež prostovoljnih gasilcev Breg, da bi podrobnejše spoznali delovanje in ureditev društva. Podžupan in odbornik za civilno zaščito Goran Čuk je predstavil prostovoljno delo in sedež na splošno; poudaril je, da se društvena dejavnost neprekiniteno nadaljuje vse od ustanovitve leta 1977. Gasilci Brega so obenem tudi člani občinske skupine civilne zaščite, na čelu katere je mesto koordinatorja prevzel Sandi Zeriali, ki si obeta odlično sodelovanje med občinsko upravo, civilno zaščito in ZPG Breg. Predsednik društva Aljoša Mauri je sporočil, da si je 36 članov na različnih poselih v letu 2012 nabralo skupnih 800 ur dela. Mauri se je tudi spomnil pred kratkim preminulega Mauricia Sigonija, ki je v letih, ko so ostale tovrstne organizacije umirale, dal novega zagona in ogromno prispeval, da se je delovanje še dodatno okreplilo.

Zupan Sandy Klun je zaželel, da bi prostovoljci še pomagali občini, ko bo to potrebno, predvsem v zimskem času v primeru snežnih padavin. Odbornika Franca Crevatina je zanimalo zlasti, kdo so člani in kako lahko sproži poseg civilne zaščite. Koordinator je pojasnil, da so vsi podatki o prostovoljcih dostopni preko uredne spletnne strani Civilne zaščite dežele FIK ter da je vedno aktivna brezplačna telefonska številka za klic v sili 800500300. Odbornika Franca Žerjal se je pozanimala, ali obstaja čezmejni sodelovanje. Predsednik Mauri je povedal, da je sodelovanje z obmejnimi prosto-

 GORAN ČUK
FOTODAMJ@N

voljnimi gasilskimi društvu že ustaljena praksa.

Srečanje se je nadaljevalo z ogledom prostorov sedeža, gasilskih vozil ter opreme s katero razpolagajo prostovoljci.

Dan prej, v ponedeljek, pa so se dolinski upravitelji sestali z upravitelji osmice v občini. Novi odbornik za proizvodne dejavnosti in podžupan Goran Čuk je napovedal, da se bo, kot vsako leto, proti koncu leta sestavilo koledar z razporedom osmice na občinskem prostoru, kot novost pa je izpostavil namen, da se koledar objavi na občinski spletne strani in tudi na informacijskem stebru rezervata doline Glinščice v Sprejemnem centru.

Odbornik Čuk je sporočil tudi, da bo 18. julija v občinskem gledališču koncert Operne Glasbene Akademije iz Križa, na katerem bodo nastopili gojeni solopetja iz razreda maestra Aleksandra Švaba, mnogo od katerih jih prihaja iz Rusije. Predlagal je, da bi ob tej priložnosti domači proizvajalci predstavili svoje proekte, olje in vino, in tako ustvarili možnost morebitnih tržnih povezav z Rusijo.

OPČINE - Srečanje Slovenske skupnosti o prostorskem načrtu

Močnik: »Lahko bi bil boljši«

Zaskrbljenost zaradi »gradbenih kreditov«, ki bi lahko privedli do novih gradenj na Opčinah

 Na Opčinah
precejšnje
zanimanje za
prostorski načrt
FOTODAMJ@N

Stranka Slovenske skupnosti je si noči v Prosvetnem domu na Opčinah priredila četrto srečanje o novem prostorskem načrtu tržaške občine, da bi občanom ponudila pomoč pri pripravi morebitnih ugovorov in pripomb.

Občinski svet je sprejel načrt 16. aprila; 11. junija je stekel rok za vložitev ugovorov in pripomb, ki bo zapadel 22. julija.

Zadeva je na Opčinah vzbudila precejšnje zanimanje, ker je načrt prizadel kar precej zasebnikov, predvsem kar se tiče tako imenovanih nezazidljivih območij. O teh območjih je že vzhodnokraški rajonski svet vložil ugovore, ki pa jih mestna skupščina ni odobrila, ker naj

bi ta območja - po mnenju občinskih tehnikov - ne bila dovolj »urbanizirana«, kot je prisotnim pojasnil rajonski predsednik Marko Milkovič.

Drugo veliko vprašanje predstavlja tako imenovana »gozdna območja«. Občinski tehniki so na območju kraških vasi zarisali »gozdna območja« tudi tam, kjer so zemljišča le zaraščena, ne pa gozdnatna, številna taka območja pa segajo neposredno do posameznih hiš, s čemer je v tistih predelih dejansko onemogočena vsaka kmetijska dejavnost.

Po oceni pokrajinskega tajnika Slovenske skupnosti Petra Močnika »grozi« Opčinam (in tudi Prosekemu) nova nevarnost, imenovana »gradbeni krediti«.

Prostorski načrt namreč predvideva pridobitev »gradbenih kreditov« za posodobitev stanovanj v mestnem središču (n. pr. energetska varčnost). Ti krediti omogočajo nove gradnje, a ne v mestnem središču, ker je gradbeno zasičeno, temveč na podeželju, največ na Opčinah in na Prosekemu. Tako se lahko zgodi, da se gradbeniki domenijo za kupoprodajo »gradbenih kreditov«; ko eden od gradbenikov pridobi dovolj tovrstnih kreditov, jih lahko izkoristi na Krasu z gradnjo novih večstanovanjskih blokov.

Prav zaradi tega je Močnik takole ocenil Cosolinijev prostorski načrt: »Lahko bi bil boljši.«

M.K.

NAGRADA LUCHETTA - Zanimiva srečanja na Velikem trgu

Novinarji naj bodo intelektualno pošteni

Z leve novinarke Lucia Goracci, Flavia Paone in Lucia Capuzzi, desno švedski fotograf Niclas Hammarström

FOTODAM@N

V gledališču Rossetti bodo nocoj slovesno podelili novinarske nagrade, ki nosijo ime po štirih ubitih tržaških novinarjih in snemalcih - Dariu D'Angelu, Miranu Hrovatinu, Marcu Luchetti in Saši Oti. Podelitev Naši angeli mora upoštevati televizijska pravila, saj jo bo posnela prva mreža Rai, zato bodo na održu gledališča Rossetti uprizorili spektakel, v katerem običajno zmanjka časa za pogovor z osrednjimi protagonisti večera - tistimi nagrajenci, ki so si svojim delom prislužili prestižne tržaške nagrade. Zato je tokrat bolj hvalevredna odločitev prirediteljev, da javnosti ponudi niz srečanj Antreprenimo (»prednagrade«), ki potekajo na notranjem dvorišču deželne palče na Velikem trgu, in tako vsakomur omogoči, da pobliže spozna letošnje nagrajenke in nagrajenje ter druge zanimive osebnosti. Tu bodo danes ob 17.45 gostili novinarja Barbaro Gruden in Sergija Cannianija, ki bosta spregovorila o ukrajinski krizi, ob 18.30 pa še Lilli Gruber, letošnjo zmagovalko nagrade Friuladria - zgodovinske priče. Popoldan bo ob 17. uri uvedlo srečanje med deželnim odbornikom Torrentijem in predstavniki najpomembnejših deželnih festivalov, ki bodo skušali odgovoriti na vprašanje, ali se je mogoče preživljati s kulturo ...

»Sirijska realnost je hujša od mojih fotografij«

Niclas Hammarström je priznan švedski fotograf, dobitnik prestižnih nagrad in ocene treh otrok; kot pravi, se je v Siriju prvč podal zato, da bi skušal pomagati njihovim sirijskim vrstnikom. Tržaško nagrado za najboljšo fotografijo, poimenovano po Miranu Hrovatinu, si je prislužil s posnetkom otrok, ki v porušenem Alepu obiskujejo šolo pod milim nebom (objavljena je bila v švedskem dnevniku Aftonbladet). V svoj objektiv pa je ujel tudi umirajoče deklice, otroke z ožganimi obrazi in amputiranimi nogicami, smrt, bolečino, ruševine, trpljenje. Sirijska realnost je veliko hujša od tiste na mojih fotografijah, pravi Niclas, ki so ga nekega dne v bližini libanonske meje ugrabilo oboroženi moški: v kleti je brez svetlobe, električne, hrane, zunanjih novic preživel sedem tednov. A ostaja klub temu prepričan, da morajo fotografi dokumentirati dogajanje na nevarnih območjih, v upanju, da bi se podobe dotaknile ljudi.

Moderator Andrea Iacomini (italijanski glasnik organizacije Unicef) je povedal, da se redno sooča z nezanimanjem italijanskih medijev za sirijsko vojno, ki je že »ustvarila« preko tri milijone pribegenikov in ubila 12.000 otrok: na TV-dnevnikih raje predvajajo prispevke o dehidriranih mačkah. Na Švedskem imamo iste

težave, mu je pritrdil fotograf Niclas, sirijске žrtve ne vzbujajo dovolj zanimanja: tisti, ki na vojno gledajo od daleč, jo zlahka pozabijo ...

Novinarke so bolj sočutne

Nagrada Luchetta je letos rožnato obarvana, saj so vse preostale nagrade odnesle novinarke - tri so bile včeraj protagoniste zanimivega pogovora, ki ga je vodil Toni Capuozzo. Lucia Goracci (RaiNews24) si je nagrada Saša Ota prislužila z reportažo Deklice ne hodijo v šolo, v kateri je opisala prizadevanja pakistanskih deklic za pravico do izobraževanja. Flavia Paone (TG3) je nagrada Luchetta za TV-prispevki osvojila z zgodbo tako rekoč z domačega dvorišča: v kraju Giuliano blizu Neaplja so romško skupnost prisilno naselili na zastrupljeno odlagališče smeti. Lucia Capuzzi pa je prejela nagrado Luchetta za reportažo o bolivijskih »baby-delavcih«, ki so se upirali zakonskemu predlogu predsednika Moralesa, da prepove otroško delo. Protesti so mi iz našega zornega kota zdeli neverjetni,

je povedala novinarka dnevnika Avvenire, ko pa so mi otroci dejali, da si brez dela ne bodo mogli privoščiti večernih tečajev, je postala slika kompleksnejša.

Zato so tudi v času interneta in vseh mogočih komunikacijskih sredstev potrebeni posebni poročevalci, so se strinjale novinarke: tak, ki se na lastne oči in ušeza prepičajo o dogajanju, prisluhnejo različnim virom in z intelektualno poštenostjo pripovedujejo o tem, kar vidijo. Dobro novinarstvo nima ženskega ali moškega predznaka, res pa je, da se znajo ženske bolj posvetoveti s tistimi, o katerih pripovedujejo, predvsem z njihovo bolečino.

»Pravi gospodarji hiše RAI so abonenti«

Na notranjem dvorišču deželne palče je bilo včeraj slišati tudi glas Enza Biagi, in sicer v krajšem videoposnetku o tem, kakšna naj bo javna radiotelevizija Rai; na zanimivi debati o njeni usodi v času splošno razširjenih varčevalnih ukrepov, ga je

predstavil njen bivši predsednik Roberto Zaccaria. Starosta italijanskih časniki je med drugim dejal, da je Rai kot vodovod, ki mora vsem zagotoviti čisto vodo, njegovi pravi gospodarji pa so abonenti. Po Zaccarijevem mnenju mora Rai zagotoviti pravico do informiranja, a tudi do izbiro, kdor plačuje naročnino pa bi moral imeti pravico do soodločanja. Vsi prisotni, ob Zaccariji še novinarji Beppe Giulietti, Vincenzo Morgante, Fabrizio Ferragni in državni tajnik sindikata Usigrai Vittorio Di Trapani, so se strinjali, da je treba odpraviti nepotrebe potrate, a tudi še bolj ojačiti vlogo javne TV. Sedanja ureditev ni v sovocju s časom: Rai, ki zaposluje 700 novinarjev, ne potrebuje več številnih povsem ločenih novinarskih redakcij (Tg1, 2, 3 ...), ampak bolj razvijano deželno mrežo, ki naj novinarjem omogoči, da se hitreje pojavi na kraju dogajanja (danes pogosto »stopicajo« za zasebno TV Sky 24 ...). Radiotelevizijo, ki se bo oddaljila od politikov in se raje približala tistim krogom, ki so danes za kamere in mikrofone nevidni.

Poljanka Dolhar

RIBIŠKO NASELJE - Pomorski klub Duino 45° Nord

Z evropskimi sredstvi bodo ovrednotili območje ob kanalih

Okviru tega projekta bodo tudi kupili dve jadrnici z majhnim žerjavom, da bo jadranje dostopno tudi za invalide.

Od danes do nedelje prireja klub 2. MemoriAlfredo Tinunin in jadrально šolo Tina v spomin na premi-

nulega ustanovitelja, ki je veliko pozornost posvečal invalidom in prostovoljnemu delu. V Ribiškem naselju bo čas za jadranje in druge športne ter dejavnosti; lani se je prireditve udeležilo 150 ljudi.

Natečaj ženskega pisanja

Danes ob 11. uri bo v Skadišču idej na Korzu Cavour v Trstu posvet ob 10-letnici natečaja ženskega pisanja Mesto Trst. Govorili bodo predsednika Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat, predsednica tržaške ženske konzulte Ondina Ghersin, predsednica natečaja Carla Mocavero, predsednica žirije natečaja Maria Cristina Benussi in predsednik časnarske zbornice FJK Cristiano Degano.

Družbeni dejavniki zdravja

V hotelu Continental v Ul. Dante 6a v Trstu se bo danes ob 9. uri pričel dvodnevni znanstveni simpozij o družbenih determinantah zdravja, ki ga prirejata Akademija znanosti tretjega sveta (TWAS) in Mednarodno združenje zdravstvenih akademij (IAMP). Kakih 40 strokovnjakov iz 25 držav bo razpravljalo o tem, kako delovati na socialne determinante zdravja, kot so hrana, voda, okolje in delo.

V kavarni S. Marco o morju

Danes ob 18. uri bo v kavarni S. Marco v Ul. Battisti 18 večer o morju, ki ga prireja tržaški krožek Lige za okolje. Raziskovalka OGS Marina Cabrini bo govorila o vplivu prometa na morje, njene kolegice na OGS Giuliana Rossi in Isabella Tomini pa o tem, kako raziskovanje morja ne sme negativno vplivati na življenje v njem.

Razstava Typos 2014

Drevi ob 20. uri bodo na Postaji Rogers na tržaškem nabrežju odprtli razstavo Typos 2014. Na ogled bodo portreti, ki jih je posnela skupina profesionalnih fotografov, vendar nekako z optiko tiskarskega grafika, kakršen je bil pred dobrim letom umrl Marco Stulle, kateremu je razstava posvečena.

Smetarska služba v Dolini

Občina Dolina obvešča, da se bo izpraznитеv kant za ločene odpadke papirja in kartona po vaseh Draga, Gročana, Pesek in Jezero opravilo v četrtek, 3. julija, namesto v petek, 4. julija (dan občinskega zavetnika), medtem ko se bo za embalažo iz plastike, stekla in pločevinke storitev nadoknadio v ponedeljek, 7. julija, za območje Krmence in v torek, 8. julija, za industrijsko cono.

Mladi zalotili nočna tatova v Barkovljah

Policija je v noči na sredo kazensko ovadila mladeniča, ki sta hočela ukrasti parkirano vespo 50. Do nočnega poskusa tatvine je prišlo pri barkovljanskem borovem gozdalu, kjer se je zbral nekaj mladih ponočnjakov. Ena od punc iz te skupine je nenadoma opazila dva osušljjenca. Na Miramarškem drevoredu sta odnašala vespo nekega prijatelja, zato ga je na to opozorila. Skupina prijateljev je ustavila tatova in poklicala policijo. Kmalu sta prispevala policista, ki sta identificirala dvojico. Oba sta italijanska državljanja: 24-letni M. F. je rojen v Emiliji-Romagni, 28-letni B. B. pa v Belorusiji. Doleteju bo kazenska ovadba.

Ovadba po nesreči

Miljski karabinjerji so pred dnevi kazensko ovadili 62-letnega Tržačana F. R., ki je bil maja letos s svojim motornim kolesom udeležen v prometni nesreči blizu Doline. Ovadili so ga zaradi vožnje pod vplivom alkohola.

UNIVERZA V TRSTU - Preuredili nekdanjo vojaško bolnišnico

Študentsko naselje čaka na upravitelja

Zadnji del nekdanje bolnišnice je medtem kupil nepremičninari

Tržaška univerza naj bi v prihodnjih dneh končno odločila, kdo bo upravljal novi univerzitetni kampus na območju nekdanje vojaške bolnišnice v Ulici Fabio Severo. Ureditev velikega stanovanjskega kompleksa za študente se zaključuje, delavci se ukvarjajo z zadnjimi detajli, izbiro upravitelja pa povzroča vrhovom univerze nemalo preglavic. Do konca maja so prejeli eno samo ponudbo, ki jih očitno ni prepričala, zato so razpis podaljšali še za mesec dni. V teh dneh preverjajo prejete ponudbe, po neuradnih informacijah naj bi jih bilo tokrat več. Morajo pa pohititi, saj je financiranje preureditve vezano na oktobrski rok, ko naj bi študentsko naselje že začivelo.

Nekdanjo vojaško bolnišnico so zgradili ob vznosu Škorklje med letoma 1856 in 1862 (približno sočasno je nastala tudi glavna tržaška bolnišnica). V njej so zdravili vojake v raznih obdobjih - od časov vojn za neodvisnost Italije do obeh svetovnih vojn in vse do leta 1980. Leta 1988 jo je država zaupala tržaški univerzi in točno 20 let zatem se je začela preureditev, ki je trajala šest let in pol - zaradi pravnih sporov, gradbenih podjetij in težav, lanskega stecaja tržaškega podjetja Luci Costruzioni in drugih zapletov so se dela zavlekla. Najmanj šest podjetij je pod okriljem konzorcija zadrug Ciro Menotti iz Ravenne naposled dokončalo dela in tržaška univerza razpolaga danes s svojim največjim stanovanjskim kompleksom, katerega mora čim prej dodeliti v upravljanje. Na voljo je 170 stanovanj za skupnih 14.000 kvadratnih metrov. Stanovanja so za eno oziroma dve osebi, 176 sob je obvezno namenjenih študentom (24 jih je primernih za osebe s posebnimi potrebbami). Upravičence, ki naj bi se vselili jeseni, bodo prvenstveno izbrali na osnovi dohodkov in dobrih ocen. Preostalih 27 sob bi lahko prav tako namenili študentom ali pa čemu drugemu, poleti naj bi del stanovanj oddajali turistom po tržni najem-

V nekdanji vojaški bolnišnici je še dejaven žerjav

FOTO DAMJAN

nini. Na voljo bo dobrih sto parkirnih mest za avtomobile in motorna kolesa.

Na tržaški univerzi se s študentskim naseljem ukvarja Giovanni Fraziano, profesor na oddelku za inženirstvo in arhitekturo ter rektorjev sodelavec za upravljanje z nepremičninami in logistiko. »Razpis smo spet odpri, novi rok je pravkar potekel in zdaj se ukvarjamо prav s tem. Informacij o prejetih ponudbah še ne morem razkriti,« je včeraj dejal prof. Fraziano. Pojasnil je, da se nekdanja bolnišnica deli na tri dele: »V prvi vrsti (s pogledom na Ul. Fabio Severo) sta bila recepcija in upravni del, zadaj so zdaj stanovanja za študente. Potem so paštni, na koncu pa je nekdanji oddelek za nalezljive bolezni. Tega agencija za državno premoženje ni nikoli odstopila univerzi in torej ne sodi v načrt.«

Zadnji omenjeni del - sestavlja ga dve zgradbi in zemljišče - je država, kot kaže, pravkar prodala. O tem piše nič manj kot Wall Street Journal v prispevku o prodaji italijanskega državnega premoženja. Agencija za državno premoženje je edinemu ponudniku prodala nekdanji oddelek za nalezljive bolezni za 610.000 evrov. Kupec je nepremičninar Maiko Mario Martin, ki posluje v Italiji, na Češkem in drugod. Za ugledni newyorski gospodarski dnevnik je izjavil, da se še ni odločil, kaj narediti z novim nakupom: »Lahko bi urebil 20 stanovanj ali morda zdravstveni dom.« Dejal je, da bo moral investirati še 4 ali 5 milijonov evrov, zaradi česar očenjuje, da je država konec koncev sklenila dober posel.

Aljoša Fonda

DZP doo-PRAE srl 2014 © Vse pravice pridržane

NABREŽINA - Projekt Vai - Greš

Pouk slovenskega jezika za učence italijanskih šol

Že vrsto šolskih let imajo učence in učenci italijanskih osnovnih šol v Devinu, Sesljanu in v Križu možnost, da se udeležijo pouka slovenskega jezika v sklopu projekta Vai - Greš.

Veliko število italijanskih učencev je tudi v letošnjem šolskem letu z veseljem in zanimanjem prisotstvovalo slovenskim uricam pod mentorstvom slovenskih učiteljev. Pouk so pestrelji tudi učenci tretjega razreda osnovne šole Virgila

Ščeka iz Nubrežine. Italijanskim učencem so se predstavili z igrico Mojca Pokrajculja. Vsi učenci so bili nad slovensko pravljico navdušeni, tudi zato, ker so v pravljici nastopali učenci iz slovenske šole. Slovensčina se jim je tako zdela bližja in lažje razumljiva, ker so jo skozi gledališko igrico podajali njihovi slovenski vrstniki. Vsi soudeleženi upajo, da se bo projekt nadaljeval tudi v naslednjih šolskih letih, saj se je izkazal kot zelo koristen.

IZLET - Vrtca J. Ukmar in Škedenj

Pri Rakovem Škocjanu srečali Rdečo Kapico

Otroci iz vrtca Jakob Ukmar in vrtca iz Škedenja so se pred koncem šolskega leta v spremstvu učiteljic Tiziane, Carle, Brune in Marine odpravili s posebnim avtobusom do Unca. Pričakal jih je lovec Jaka. Avtobus jih je pošpeljal po naravnem parku Rakovega Škocjana. Tu jim je lovec obnovil pravljico o Rdeči Kapici. Ogledali so si zavitkom parka. Po poti od velikega naravnega mosta do lovskih koč na Rdeči Kapici. Pokazala jim je košarico z dobrotami za babico. Pri marmornem mostu so izdelali rožice

GLASBA - Spored prireditve Guča na Krasu

»Balkan žur« prvič v središču Trsta

Pri društvu Drugamuzika je vse pripravljeno za vsakoletni balkanski žur z zvoki, barvami in okusi tradicije držav bivše Jugoslavije, ki ga bo letos nadgradi tudi sredozemska nota na štirih dolgih večerih glasbe in zabave, tokrat z dodačkom nove pobude in koncerta v suggestivni lokaciji. Gre za prireditve Guča na Krasu, ki se bo letos (prvič in za en sam večer) selila v središče Trsta, kjer bo v petek, 11. julija ob sodelovanju občine Trst in v okviru pobude Serestate zaživel balkanski večer na trgu Verdi, kjer bosta barvito zazvenela potujča glasba romskega orkestra Elvisa Bajramovića in orkestra Bojana Ristića. V četrtek, 17. julija bo zaživel koncertni predvečer festivala v kamnolomu v Repnici, kjer bo zaigrala legendarna romunska in romska skupina Fanfare Ciocărlia.

V petek, 18. in v soboto, 19. julija bo mediteranski znacilj letošnje Guče na Krasu ogrel dvodnevni praznik pri Briščikih s skupinami iz Grčije, Makedonije, Bosne, Srbije in Italije. Srbski virtuozi Ekrem Mamutović Orkestra in mednarodno priznani bosanski bend Dubioza kolektiv bosta protagonisti prvega festivalskega dneva. Sziget, Exit, Eurosonic, INmusic, Rototom so nekateri od festivalov, na katere so Dubioza kolektiv prinesli svojo mešanico ska, hip-hopa, reggae, dub, rock in folk glasbe, ki posreduje sporočila miru, sožitju in aktivnega angažmaja za pravico do boljšega življenja. Stranski oder pa bo prizorišče perfor-

mansa Dj-ja Pravde in Chef Berne.

Dan kasneje bo festival (pokrovitelj je Občina Zgonik s prispevkom Dežele-odbrništvo za produktivne dejavnosti) ponudil trojno doživetje na velikem odru, kjer bodo najprej nastopili starznanci Guče na Krasu, skupina Radio Zastava, ki je lani prejela drugo nagrado na mednarodnem tekmovanju v srbski Guči. Prvič bo na tem odru nastopila makedonska skupina spektakularnih virtuo佐 Aguševi Džambo Orkestar. (na slike), ki je zaslovela po vsem svetu z glasbo, ki črpa iz romunske, turške, bolgarske, srbske in makedonske glasbene tradicije.

Spored na velikem odru bo dopolnil grški bend Koza Mostra, predstavnik Grčije na lanskem Evrosongu. Dolg večer bo imel tudi dj-jevsko dopolnilo z dvobojem komercialne in balkanske glasbe pod prsti dj-jev Papastuff in Stoner.

Arena festivala bo, kot običajno, opremljena s kioski, ki bodo ponujali skrbske specialitete, a tudi z naseljem etno-stojnic. Vstopnice za koncerne so na voljo v predprodaji na prodajnih mestih Ticketone in Eventim. Poskrbljeno bo tudi za avtobusni prevoz z železniške postaje (avtobus bo odpeljal vsako uro). Za balkan party v mestnem središču je vstop prost, za predvečer s Fanfare Ciocărlia je vstopnica vredna 12 evrov (sedeži) in 10 evrov (stojišča), za koncerne pri Briščikih pa je vstopnina 8 evrov.

Izvrstni okusi v gostilni Sardoč v Prečniku

Gostilna Sardoč v Prečniku hvaljeno vztraja: po majskih izvrstnih okusih iz Slovenije z enogastronomskimi dobrotami iz vseh koncev matične domovine bo danes predstavila domače, izvrstne okuse s Tržaškega.

V svojih prostorih bo pod naslovom Srečanje okusov - hrane in vina iz pokrajine Trst zbrala vse, kar se dobrega pridelja in ponuja v tržaški pokrajini, od vin s Krasi in Bregi do olja, od medu do piva, od likerjev do žganja. Na pokušnji bodo nadalje suhomesni izdelki, domači siri, zelenjava, zelišča, pa tudi ribe ne bo manjkalo. Ponujeni bodo kruh, sladice in sladoled ter kava. Svoje specialitete bodo nadalje dale v pokušnjo štiri restavracije iz Trsta in okoliških občin, ki jih vodijo priznani kuharski mojstri.

Ponudba bo tako res vrhunská. Suomesne izdelke dveh proizvajalcev in sire štirih sirarjev bodo lahko udeleženci »zalili« s požirkami vina štirinajstih vinogradnikov. Degustacija se bo začela ob 18. uri in bo trajala do 22.30. Vstopnina 10 evrov.

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 3. julija 2014

IRENEJ

Sonce vzide ob 5.20 in zatone ob 20.58 - Dolžina dneva 15.38 - Luna vzide ob 11.22 in zatone ob 23.51.

Jutri, PETEK, 4. julija 2014

URH

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22,3 stopinje C, zračni tlak 1016,8 mb ustaljen, vlaga 48-odstotna, severovzhodnik 6 km/h, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 23,3 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 30. junija, do sobote, 5. julija 2014:

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi
od 13.00 do 16.00

Capo di piazza Mons. Santin 2 - 040 365840, Ul. Commerciale 21 - 040 421121, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Općine - Proseška ulica 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

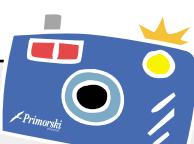
Capo di piazza Mons. Santin 2, Ul. Commerciale 21, Trg Ospedale 8, Milje - Lungomare Venezia 3, Općine - Proseška ulica 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Ospedale 8 - 040 767391.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznica od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicih Burlo Garofolo.

Fotoutrip '14

Drage bralke, dragi bralci! Tudi letos smo zelo radovedni, kje in kako preživljate svoje počitnice, predvsem pa, ali je v vaši potovalki prostor tudi za Primorski dnevnik. Mi seveda upamo, da ja in vas zato vabimo, da vanjo položite tudi časopisni izvod ali spletni Primorski dnevnik in mu nato, kjerkoli pač preživljate te poletne tedne, posvetite enega od svojih poletnih posnetkov.

Fotografije nam pošljite preko rubrike Fotogalerije bralcev na spletni strani www.primorski.eu ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30 »Big wedding«; 18.10, 19.50, 21.30 »Come fare soldi vendendo droga«.

ARISTON - 19.00, 21.00 »Un insolito naufrago nell'inquieto mare d'Oriente«.

CINEMA DEI FABBRI - 18.30, 20.15 »The summit K2«; 17.00, 21.45 »Rio 2096«.

FELLINI - 19.00 »Synecdoche, New York«; 17.00, 21.15 »Instructions not included«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 18.15, 20.30 »Jersey boys«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.20, 18.15, 20.05, 22.00 »Quel che sapeva Mai-sie«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.20, 18.20, 20.10, 22.15 »Thermae Romae«; 16.20, 22.00 »Mister Morgan«.

KOPER - PLANET TUŠ - 19.40 »Fifa: Združene strasti«; 17.00, 17.30 »Kako izuriti svojega zmaja 2« 16.00, 18.15 »Kako izuriti svojega zmaja 2 3D«; 18.30, 20.45 »Kako ne umreti na Zahodou«; 19.00, 20.30 »Sosedii«; 16.45, 18.45, 20.00, 21.00 »Transformerji: doba izumrtja«; 16.15 »Zlohotnica«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »Cose nostre - Malavita«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.45, 19.40, 22.00 »Per qualche dollaro in più«; 16.30 »Il magico mondo di Oz«; Dvorana 2: 18.00, 20.00, 22.00 »Tutte contro lui«; Dvorana 3: 16.30, 18.00, 21.20, 22.20 »Babysitting«;

Dvorana 4: 16.30, 18.15, 20.00, 21.40 »Disney's Maleficent«; 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Le origini del male«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.00, 18.05,

20.10, 22.15 »Le origini del male«;

16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Babysitting«;

16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Disney's Maleficent«; 16.40 »Il magico mondo di Oz«; 16.40, 19.05, 21.30 »Tutte contro lui«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Big wedding«; 16.30 »X-Men - Giorni di un futuro passato«; 18.45, 21.30 »Per qualche dollaro in più«; 19.30, 21.30 »Come fare soldi vendendo droga«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 18.15, 20.00 »Big wedding«; 22.00 »Jersey boys«; Dvorana 2: 18.10, 20.10, 22.15 »Le origini del male«; Dvorana 3: 18.00, 20.00, 22.10 »Tutte contro lui«; Dvorana 4: 18.00 »Disney's Maleficent«; 20.15, 22.00 »Le cose belle«; Dvorana 5: 18.00, 20.00, 22.10 »Song'e Napule«.

Izleti

FOTOVIDEO TRST 80 organizira v nedeljo, 20. julija, enodnevni izlet v Minimundus in na W rthersee. Prijave do torka, 8. julija, na novem sedežu, Ul. S. Giorgio 1, v petek, 4. julija, in v torek, 8. julija, od 18.30 do 19.30. Ostale info na tel. št. 329-4736590 (Martina).

KMEČKA ZVEZA, v sodelovanju z ZKB, vabi na tradicionalni izlet z avtobusom na Kmečki praznik, ki ga Skupnost južnokoroških kmetov letos prireja v Selah na Koroškem v nedeljo, 6. julija. Vpis do petek, 4. julija, na Kmečki zvez - Trst (040-362941).

KRU.T obvešča, da je v teku vpisovanje za skupinsko bivanje v Termalnem centru Radenci, od 24. avgusta do 3. septembra, z možnostjo individualnega prilagojenega paketa za zdravje ali dobro počutje. Podrobnejše info in prijave na sedež Krut-a, Ul. Cicероне 8, II. nad. Tel. št.: 040-360072 (od pon. do pet. 9.00 - 13.00) ali krut.ts@tiscali.it.

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA organizira odhod v Lurd in na Azurno obalo od 20. do 24. avgusta. Imamo še nekaj prostih mest. Info na tel. št. 00386-41573326 (Marija).

Čestitke

Dragi SILVANO, iskreno ti vovočimo in ti pošiljamo 50 poljubčkov.

Luka, Niko, David in Tanja.

Ob uspešnem opravljenem študiju čestitamo KRISTJANU RADIVU in mu želimo še mnogo uspehov!

SKD Primorsko iskreno čestita NIKI SMOTLAK, ki je stotico in po-hvalo izdelala maturo na liceju A.M. Slomšek! Še mnogo šolskih in življenjskih uspehov!

ZVPI-ANPI Devin Nabrežina iskrena čestita DEMETRI VOLARI ob uspešno opravljeni maturi in ji kliče srečno naprej!

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča,

da je ministrstvo za šolstvo določilo rok za telematsko predstavitev modele B (izbira šol). Predstavitev zadeva učno osebje, ki je vključeno v zavodske in tudi v pokrajinske lestevne. Model B bo mogoče predstaviti od petka, 4. julija, ob 9.00 do ponedeljka, 4. avgusta, ob 14.00. Tozadovna okrožnica je objavljena na spletni strani Ministrstva za šolstvo (www.istruzione.it).

RAVNATELJSTVO LICEJA A.M. SLOMŠEK sporoča, da bo šola zaprta ob sobotah. (od vključno sobote, 5. julija, do 30. avgusta).

RAVNATELJI SLOVENSKIH VIŠJIH SREDNJIH ŠOL vabijo nove dijake, da uredijo formalnosti v zvezi z vpisi v prve razrede do petka, 11. julija.

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo v poletnih mesecih (do 23. avgusta) uradni zaprti ob sobotah. Urnik tajništva: 8.30 - 12.30.

Prireditve

ARTEDEN' 14 - v ŠKC v Lonjerju; danes, 3. julija, ob 20.00 predavanje »Saksida slikar pravljicar« s prof. Jasno Merku. V petek, 4. julija, ob 20.30, nastop srbske folklorne skupine Vuk Karadžić iz Trsta. Vabljeni!

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA bo danes, 3. julija, ob 20.30 nastopalo v Gorjanskem. Vabljeni vsi vaščani in priatelji veselih polk in valčkov!

SKD TABOR prireja in vabi na »Poletje pod kostanjem« v Prosvenetnu domu dñane, 3. julija, GodArt (Jure Godler in Tilen Artač); v četrtek, 10. julija, na stopu Mednarodna Operna Akademija iz Križa z gosti iz Rusije; v četrtek, 17. julija, Jari in Jarci, v četrtek, 24. julija, Magic cocktail z Compagnia Lanutti & Corbo, Karly Ann, Magic Vladimir, Vikt, Eva & Tanja. Začetek ob 21. uri. Več info na www.skdtabor.it.

ŽUPNIJA DOLINA in mladinski krožek vabita na praznovanje vaškega zavetnika Sv. Urha. V petek, 4. julija, ob 19. uri v župnijski cerkvi bo slovesna sveta maša, sledila bo družabnost.

KD SKALA iz Gropade prireja v soboto, 19. julija, v Zadružnem domu Skala v Gropadi koncertno-plesno večerjo s kantavtorjem Igorjem Miklicem - Lija (istrski Mlakar). Vpis do 5. julija na tel. št.: 328-3923792 ali 331-1711096 (v večernih urah).

GODBENO DRUŠTVO VIKTOR PARMA - prireja letni koncert na dvorišču Ljudskega doma v Trebčah v nedeljo, 6. julija, ob 18. uri. Sodeluje godica mladih gojencev naše šole. Toplo in številno vabljeni!

ŠKD CEROVLJE - MAVHINJE, Jus Cerovlje, Jus Mavhinje, Jus Medjevas, Jus Vižovlje in SSKD Timava Medjavas - Štivan vabijo v nedeljo, 6. julija, ob 20.00 na osrednjo proslavo v Mavhinji ob priliklji 70-letnice požiga štirih vasi (Cerovlje, Mavhinje, Medjevas in Vižovlje). Nastopajo godbeno društvo Nabrežina, dramska skupina ŠKD Cerovlje - Mavhinje in TPPZ Pinko Tomažič s koncertom.

OBČINE OKRAJA 1.1 - Devin Nabrežina, Zgonik, Repentabor in Zadruga L. Alber Azzurro obveščajo, da bo ludoteka (namenjena otrokom od 1. do 6. leta) delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra. Urnik: ob sredah in petkih od 16. do 18. ure v sobotah od 10. do 12. ure. Za mesec julij predvidene delavnice oblikovanja, roke v testu in obstojnost snovi in materialov. Za ostale info na tel. št. 040-299099 od pon. do sob. 8. do 13. ure.

Obvestila

POLETNI CENTRI V DIJAŠKEM DO-MU S. KOSOVELA: nadaljujemo z vpisi otrok v poletna središča.

Namenjena so otrokom, ki obiskujejo jasli, vrtce in šole (do 12 let) s slovenskim učnim jezikom. Info in vpisi v Ul. Ginnasta 72 (pon.-pet. 8.00-16.00). Tel. št. 040-573141 ali urad@dijski.it.

ARTEDEN '14 - Likovna delavnica za mlade v sodelovanju s KD za umetnost Kons, danes, 3. julija, od 16.30 do 18.00 v ŠKC v Lonjerju. Vodi prof. Jasna Merku. Info: jana@arteden.org

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo danes, 3. julija, ob 18.30 odhod avtobusa iz Padriča za nastop v Bertokih. V nedeljo, 6. julija, ob 20.00 nastop na proslavi v Mavhinjah. V ponedeljek, 7. julija, ob 20.30 seja odbora na sedežu na Padričah.

»DAN BORCA V POSTOJNI«: Krajevna organizacija ZB Postojna prireja v petek, 4. julija, ob 17. uri v parku Društva upokojencev (zelena dvorana) v Postojni tovariško druženje članov ZB. Pozdravni govor bo imel tvor. Rafael Baraga. Kulturni program bodo oblikovali pevci iz Škofije, recitatorji Jožica Perenič, Igor Rojc in Andrej Berginc. Zaplesali bodo ob zvokih harmonikarja Silvana.

SKD IGO GRUDEN sklicuje redni občni zbor v petek, 4. julija, ob 20.00 ob prvem in ob 21.00 v drugem sklicanju v KD Igo Gruden v Nabrežini.

SKD VIGRED vabi na zaključno prireditve poletne delavnice na prostor pod vrtcem v Šempolaju v pet

ARTEDEN - V Lonjerju te dni ustvarja tudi Tržačanka Francesca Germani

»Trst je kot vlak, ki trenutno miruje«

Danes na Artednu

Včeraj se je na Artednu predstavila umetnica Francesca Germani, Tržačanka, ki se ukvarja predvsem z inštalacijami in sodobno umetnostjo. Ob 21. uri je letosnjim udeležencem in lonjerskemu občinstvu zapel pevski zbor Jacobus Gallus, ki ga vodi Marco Sancin.

Danes bo od 16.30 do 18. ure brezplačna tematska slikarska delavnica za mlade pod vodstvom umetnice Jasne Merku. Ob 18. uri se bo predstavil umetnik Ismael Teira iz Galicije, ki se ukvarja z manjšimi inštalacijami v prostoru, na njegovo delo pa imata velik vpliv identiteta, jekiz in okolje, v katerem živi. Večer se bo po 20. uri zaključil s predavanjem in projekcijo o razstavi Saksida – slikar pravljičar, ki je tačas na ogled v Gorici. Srečanje s sodobno umetnostjo bo vodila prof. Jasna Merku.

Francesca Germani je enainštreljena Tržačanka, ki je diplomirala v slikarstvu na Akademiji v Benetkah z diplomo Barve duše, v kateri je raziskala povezavo med barvnim spektrumom in človeško čustvenostjo. Ukvarja se predvsem z inštalacijami. Na svoji zadnji razstavi je predstavila črno bele fotografije iz lanskega 12.500-kilometrskega potovanja iz Trsta do mongolske meje, ki ga je opravila z avtomobilom.

S čim se ukvarjaš in kaj ti predstavlja ta vrsta umetnosti?

Predvsem z inštalacijami, ki mi dovolijo, da združim razne umetnosti: ukvarjam se s fotografijo, slikarstvom, risbo, barvami ... Vse to potem združim v inštalacijo.

Kaj ustvarjaš te dni?

Inštalacijo, ki bo del scenografije na skupni performansi petih umetnikov ob zaključku tedna. Sestavljena bo iz simboličnih oseb, ki bodo s črno barvo narisane na velik papir. To sem izbrala, ker je najlažje, pa tudi ker se v tem obdobju ukvarjam bolj z risbo kot s slikanjem. Za ta prostor sem si ustvarila idejo o velikih figurah, ki bodo imele potem vlogo v skupni performansi.

Francesca Germani FOTODAMJ@N

Kaj te navdihue?

So trenutki, ko se mi pojavi ideje ... ne vedno v istem prostoru. Ko razmišljam in sem umirjena, lahko ustvarjam.

Kakšno vlogo ima mesto Trst v sodobni umetnosti?

Trst je kot vlak, ki trenutno miruje. Vlak, ki je obrnjen samo v eno smer. V Trstu je veliko bolj v ospredju tradicionalna umetnost, umetnost tukaj ne gleda naprej.

Kako bi definirala svoje inštalacije?

To so lahko trenutki in utrinki, ki združeni predstavljajo določeno obdobje v mojem življenju. Sestavljene so iz raznih umetnin, ki so v harmoniji same s sabo. Če jih gledamo skupaj, pa ustvarjajo celoto. Inštalacija je kot stena, na kateri ena ob drugi visijo slike, ki spadajo zraven. Posamezne umetnine so slike, stena z vsemi slikami pa je celota.

S čim se še ukvarjaš?

Z modernim plesom, petjem, zraven pa delam še kar nekaj stvari ... Recimo, da se moje življenje nekako odseva v ekonomski krizi, kjer mora imeti vsak tisoč virov dohodkov, da se lahko preživila. Vsekakor se trenutko bolj ukvarjam s fotografijo kakor s slikarstvom. Moja umetnost je trenutno nekoliko nerealna, zazrta v simboliko, moji liki so osebe, ki ne obstajajo, simboli.

Barbara Ferluga

RAZSTAVA - Danes v Naravoslovnom muzeju slovesno odprtje

Oprijemljiva matematika za radovedneže vseh starosti

Navodila na razstavi so v nemščini, angleščini, italijanščini in slovenščini

FOTO DAMJ@N

V tržaškem Naravoslovnem muzeju v Ul. Tominz 4 bodo danes ob 19. uri odprli razstavo »Matematica da toccare« (Oprijemljiva matematika), ki jo tržaški mestni muzeji prirejajo v sodelovanju z Goethe Institutom ter z inštitutom Medialab visoke šole SISSA. Gre za zanimiv poskus, kako približati najbolj abstraktno izmed ved najširšemu občinstvu, in to s pomočjo čutil. Obiskovalci bodo imeli na voljo vrsto eksperimentov, s katerimi se bodo lahko »poigrali« in se tako na lahek način približali matematičnim resnicam.

Tržaška razstava v resnici prikazuje selekcijo matematičnih eksperimentov, ki so na ogled v muzeju matematike v Giessnu v Nemčiji, omogočilo pa je nemško zunanje ministrstvo. Na ogled bo do 12. oktobra, se pravi do Barcolane. Za skupine in šole je rezervacija obvezna. Navodila na razstavi so v nemščini, angleščini, italijanščini in slovenščini.

Zabavna dvojica GodArt vabi nočoj pod openski kostanj

Pred desetimi leti se je društveni odbor Skd Tabor postavil »usodno« vprašanje: kaj pa če bi poleti, na odprttem, pod kostanjem, namesto čevapčicev in piščancev ponudili drugačne vsebine? Morda kulturne prireditev glede nato, da smo kulturno društvo? Morda velja poskusiti? Odbor je bil soglasno za. In rodilo se je poletje pod kostanjem. Dvorisče Prosvetnega doma je v teh letih obiskalo na tisoče obiskovalcev, opensko poletje je postal živahnje, društvo je pridobilo novo publiko in na ugled.

Danes, 3. julija, ob 21. uri prihajata na dvorišče Prosvetnega doma dva ugledna gosti, pianist Jure Godler in violončelist Tilen Artač, s svojim najnovješim glasbeno-kabaretnim projektom GodArt. Člana znanega dinamičnega dua sta v širši javnosti poznana kot odlična komedijanta, imitorja in glasbenika. Pri svojem delu združujeta tri temeljna področja zabavnosti: glasbo, humor in čarovanje. V njunih predstavah smo tako priča humorju in iluzijam, ki so vpete v vsebino, ter združujeta klasične glasbe s pop-modernim slogom. Vas zanima, kako se obnašati na koncertu klasične glasbe? Bi radi kaj več izvedeli o klasični operi in prisluhnili pravi operni primadoni? Ali si drznete prisluhniti, kako Beatli, Michael Jackson, Britney Spears ali Lady GaGa zvenijo na originalen klasičen način? Vse to in še mnogo več vam razkrije GodArt. Mlada in eklektična umetnika sta glasbenika z visoko izobrazbo, izrazito gledališko žlico in prefinjenim humorjem, za kar sta bila tudi večkrat nagrajeni (Godler npr. z medijsko nagrado Viktor za obetavno medijsko osebnost leta 2007, Artač pa je prejel nagrado Franeta Milčinskega – Ježka za leto 2012, ki jo RTV Slovenija podeljuje za posebne dosežke na področju žlahtnega humorja in satire). Več informacij o GodArt-u lahko dobite spletni strani www.godart.si, za ogled v živo pa je obvezen obisk pod prosvetnim kostanjem Skd Tabor ...

Voices of Europe in 30 Years of Roma rights

Evropska organizacija YEN - Youth of European Nationalities tudi letos prireja dve zanimivi pobudi, ki se bosta odvijali istočasno od 11. do 17. avgusta v Ohridu (Makedonija). Prva pobuda je namenjena vsem, ki uživajo ob petju. 25 udeležencev bo sestavilo evropski zbor, ki bo pel pesmi v različnih jezikih. Poleg petja ima pobuda še nekaj zanimivih ciljev: spoznati razne evropske manjšine in njihove kulture, predstaviti manjšine večinskemu makedonskemu prebivalstvu, sodelovati na pobudi 30 years of Roma rights. MOSP in Mladi SSK imata skupaj 3 do 4 mesta.

Druga delavnica zadeva manjšinska vprašanja oziroma romsko skupnost. Cilj tega letošnjega seminarja je poglobiti poznavanje evropskih manjšin in njihove zaščite, analizirati situacijo Romov v posameznih evropskih državah ter izdelati strateški načrt, s katerim bi sensibilizirali evropske inštitucije in javnost glede vprašanja Romov.

Kogar zanima udeležba lahko piše na: yctrst@gmail.com ali na fbsstran: Tudi mi smo YEN (https://www.facebook.com/TudiMiSmoYen?ref_type=bookmark). Udeleženci morajo biti stari od 16 do 30 let in obvladati osnovno znanje angleščine. Sodelujočim bo povrnjeno 50% potnih stroškov, za bivanje in nočitev pa bodo prispevali le 50€. Število mest je omejeno.

BANI - V prostorih društva Grad

»Ljubezensko« praznovanje sv. Ivana

V prostorih društva Grad pri Banih so prejšnji petek počastili svetoivanski praznik s komediojo Ona-On. V uvodu se je predsednica društva Norma Križmančič zahvalila mladima igralcem študentske dramske igre na AGRFT v Ljubljani, Patriziji Jurinčič in Lovru Finžgarju, da sta sprejela vabilo za nastop v tej majhni vasi, ki se trudi za ohranjanje tradicije in s tem kulturne dediščine. Igralca Patrizia in Lovro sta se predstavila, ona kot Tržačanka od Sv. Ivana, on pa kot Kranjčan. Pohvalno se je izrazil za sprejem, ki ga doživljata s to predstavo v zamejstvu; obenem je ugotavljal, da ga prijetno preseneča ta zavzetost za ohranjanje kulturne dediščine in jezik; tega v matični domovini ni čutiti ...

Avtorska predstava Ona-On, ki sta jo napisala in v njej igrata, doživlja lep uspeh tako v Sloveniji

P. V.

kot v zamejstvu. Predstava se ločeva odnosu med moškim in žensko v različnih starostnih obdobjih. V njej rasteta, odrasteta in se postarata. V vseh teh obdobjih se srečujeta z najbolj raziskanim in najmanj razčiščenim čustvom v našem življenju, ljubezijo, z vsemi zapleti in razpletimi, ki jih ljubezenske zgodbe v različnih obdobjih našega življenja zahtevajo.

Polna društvena dvoranja je z zanimanjem in smehom sledila mladostnemu žaru podajanju, komičnim monologom, dialogom ter glasbi in petju, ki se je prepletalo v tej predstavi. Lepa, šaljiva, obenem poučna zgodba, ki pripelje ti dve bitji klub vsem zpletom v življenju, skupaj do groba. Skratka: poanta te veseloigre, ki se razpleta od otroštva, odrasčanja do staranja, je eno večno iskanje ljubezni sočloveka.

GLOSA

Nemirni Balkan pod lupo zgodovine

JOŽE PIRJEC

Na ogromnem borjaču »bajte«, kakor odvetnik Skerk imenuje svojo graščino, stoji kip bro-nastega bika v naravni velikosti, ki že ob vstopu napoveduje, da ne prihajaš v »navadno« okolje. Rezidenčne stavbe se drži še enonadstropna galerija, ki ni primerna samo za razstavne dejavnosti, temveč tudi za simpozije.

Ker to domačijo in njeno lokacijo pod Grmado, kjer so se bili med prvo svetovno vojno krvavi sponzori med Avstrijci in Italijani, dobro poznam, se mi je zdelo primerno, da prav v njej steče prvi dan simpozija o balkanskih mejah med leti 1914-2014, ki ga je prejšnji teden organizirala koprska univerza s podporo društva »Hermada« in Srednjeevropske pobude. Simpozija, s katerim smo nadaljevali naslednji dan na Znanstvenoraziskovalnem središču Univerze na Primorskem, se je udeležilo lepo število slovenskih in tujih raziskovalcev, ki so na podlagi svojih razmišljajev predstavili lastno razumevanje balkanskega prostora v zadnjih sto letih, od tistega tragičnega 28. junija dalje, ko je Gavrilo Princip izvršil atentat na nadvojvodo Franca Ferdinanda in njegovo ženo Sofijo Čotek.

Vzhodni Balkan je bil nemirno področje že dvesto let prej, od leta 1682 dalje, ko so poljski konjeniki Jana Sobieskega pod Dunajem premagali osmanskega velikega vizirja Karo Mustafa. V naslednjih letih so cesarske osebne osvobodile Madžarsko, ki je bila od začetka 16. stoletja v sultanovi posesti, prekoracile Donavo in prodrele vse do Skopja in Kosovskega polja. Od tam so se kasneje sicer umaknile, vendar so na Savi in Donavi začrtale med habsburškim in turškim območjem novo mejo, ta pa je prinesla takšne spremembe, da je slednjega povsem preoblikovala. V njem so se začele širiti prerodne ideje, ki so v 19. stoletju dvignile balkanske narode v upor proti Turkom in jim narekovali oblikovanje nacionalnih držav, od katerih je vsaka imela drugačne za-

misli o lastnem nacionalnem ozemlju. Od tu vrsta napetosti, ki so dosegli vrhunec v prvi in drugi balkanski vojni, neposrednima znanilkama velikega evropskega sponda. Do tega časa so prebivalci srednje in zahodne Evrope pokroviteljsko gledali na »balkanski sod smodnika« iz varne razdalje svoje »višje« civilizacije. Ko pa so julija 1914 Avstro-Ogrska, Rusija, Nemčija, Francija in Velika Britanija začele rožljati z orožjem, so se sami znašli v vrtincu nasilja, kakršnega do tedaj še niso poznali.

To nasilje je povsem spremenilo politični zemljevid Zahodnega Balkana in Srednje Evrope in dalo zgodovini našega naroda zasuk, kakršnega ni pričakoval. Kakor je pravilno ugotovil turinski kolega Guido Franzinetti v referatu, ki ga je imel v Škerkovi domačiji, so bili poglaviti sovražniki habsburške monarhije tako imenovani »zgodovinski« narodi: Nemci, Madžari, Italijani. Vsi trije so se hoteli izviti iz njenega primeta. »Nezgodovinski« narodi, da uporabimo oznako socialdemokratskega ideologa Otta Bauerja, njenemu obstoju niso nasprotovali, se od nje niso hoteli ločiti, temveč so jo že zeli samo preoblikovati v pravičnejšo in bolj demokratično federacijo. Medne smo spadali tudi Slovenci.

Ko je monarhija propadla, smo se zaradi tega znašli v položaju, ki bi bil za naš obstoj lahko usoden. Najbolj nevarna za nas je bila Italija, ki je od Risorgimenta dalje gojila stereotip strateške meje na razvodju med črnomorskim in jadranskim bazenom, če da gre za zgodovinsko ločnico, slonečno na tradiciji rimskega cesarstva. Dejstvo, da so se etnične razmere v prostoru, ki ga je zahtevala zase, od časov cesarja Avgusta močno sprememile, je pač ni zanimalo. Od tu sponpad z italijanskim narodom, ki je zaznamovalo našo zgodovino vse do Osimskega sporazumov in čez. Če ne bi bilo 8. septembra 1943 in našega upora, je vprašanje, kako bi se zgodba končala.

Prej do novice na naši spletni strani
www.primorski.eu

PISMA UREDNIŠTVU

Nekaj pojasnil ob občnem zboru NŠK

Spoštovano Uredništvo Primorskog dnevnika.

Ob zahvali za objavo povzetka našega tiskovnega sporočila o stanju NŠK in izjavah UO NŠK na nedavnom občnem zboru, želi naša sindikalna organizacija iznesti nekaj pojasnil.

Tiskovno sporočilo predstavlja stališče celotne naše sindikalne organizacije, g. Volk pa ga je podpisal kot član Deželne konfederalne koordinacije našega sindikata.

Trditev blagajničarke NŠK na občnem zboru, da je za primanjkljaj 9.200€ v balanci za leto 2013 krivo dejstvo, da so morali bivšemu uslužbencu plačati odškodnino je, milo rečeno, nesramna in izrečena z namenom zavajanja javnosti (kar je za vrhuško UO NŠK že običajno). NŠK je leta 2013 prejela 510.600€ javnih prispevkov, za osebje pa potrošila 230.000, torej je UO imel na razpolago rekordnih 286.000€ za druge potrebe. Za pasivo pa naj bi bilo krivih 8.500€ odškodnine bivšemu uslužbencu!

Naša sindikalna organizacija smatra, da je več kot očitno, da ni do izničenja osebja in zaprtja OZ prišlo zaradi finančne stiske, (ki je nikoli ni bilo), ampak iz povsem drugih razlogov in namenov. Slednji postanejo jasnejši, če dobimo odgovor na vprašanje, kateri so pravi vzroki za negativno bilanco kljub rekordni višini prejetih javnih sredstev in prav tako rekordnemu znižanju stroškov za osebje, oziroma kam (predvsem pa komu) je končalo 286.000€ razlike med pri-

hodki in stroški za osebje. Če npr. zvemo, da je del na osebju »prihranjenih« stroškov šel za plačevanje dodatne najemnine Jadranski finančni družbi.

A o tem bomo podrobnejše poročali javnosti v kratkem.

U.S.B. FVG / B.S.U FJK

Willy Puglia, član deželnega izvršnega odbora

Kakšen poklon mrtvim iz prve vojne?

Slovenski in hrvaški predsednik mislita, da delata dobro, ko se gresta pokloniti žrtvam prve svetovne vojne z italijanskim predsednikom v Rodopolju. Toda hujše napake ne bi mogla storiti, ne zaradi pobude, temveč kraja.

Ko bi se resnično nameravali pokloniti mrtvim iz prve svetovne vojne vseh narodnosti, bi morali nadaljevati le slab km po isti državni cesti do preprostega in skromnega Avstrogrskega pokopališča. Kjer se nahajajo mrtvi vseh narodnosti, vključno z Italijani, ki so branili lastne domove pred italijansko agresijo. »Redipuglia« ni običajno pokopališče. Italijani ga celo na spletnih straneh Vlade poveljujejo v Svetišče – »Sacrario«. Zahteval ga je sam Mussolini, njegovo stopnišče ponazarja krožno strukturo pekla in raja in na vrhu pod tremi »Križi Kalvarije« se nahaja grob kapelica člena kraljeve družine nadvojvode Duca D'Aosta.

Očitna primerjava s Kristusovim grobom, značilna za bogoskrunsko ideologijo smrti, kakršna je italijanski nacionalizem. Italijani so preimenov-

vali hrib Podgora v Kalvarija in spodaj ležečo vas v »Piedimonte del Calvario«. Ko so zasedli Gorico, je ta postala Sveta in so na račun te svetosti spesnili pesmi, ki jih še danes učijo po šolah.

Ta umetna in namišljena religija uporablja katoliški izraz »sacello« za grob Neznamemu vojaku v Rimu, za »Svetišča« na gori Pasubio, gori Cimone in nazadnje v Rodopolju. Ozemlja po katerih so stremeli, so se imenovala »Neodorešena«, katerih »Odrešenje« je neizbežno odvisno od prelite krvi v nasilju in vojni. In ta krije edina poveljala ozemeljska osvajanja in jim v očeh naroda podelila in še danes podeljuje neko pravičnost!

Italijani niso še danes opustili te simbolizacije in jo vsiljujejo njihovim šolarjem, ko jih pošiljajo na obisk »Svetišča« v Rodopolju, kjer naj čustveno podoživljajo to namišljeno domovsko religijo vse prej kot omikanega nacionalizma. Na spletni strani italijanskega obrambnega ministarstva, je Gregorčičeva Soča, kamor niso Italijani stopili nikdar prej v zgodovini, postala »Domovini Sveta reka«. Teroristi kakor Oberdank in tisti, ki so padli kakor prostovoljci v italijanski osvajalni vojni, so postali »mučeniki« po zgledu kristjanskih žrtv rimskega peganjanja in so bili deležni poganskih templjev, ki nima kaj zavidi verskim cerkvam.

Obstajali pa so tudi prostovoljci, ki so se borili, da bi ubranili svojo Domovino pred italijanskim osvajanjem. Bilo jih je neprimerno več, bili so vseh narodnosti in nihče od njih ni pokopan v »Svetišču« pri Rodopolju. Pokopani so bili skupaj brez razliko-

vanj po narodnosti, vključno s sovražniki. Prekopali in ločili po narodnosti so jih Italijani v fašističnem obdobju.

Slabo obveščenim ali pozabljalivim državnikom bi radi napomnili podatek, da v kolikor ne bi 13. novembra 1918 nihče zaustavil Italijanov pri Vrhniku, bi oni zavzeli Ljubljano, ter ne bi imeli danes po vsej verjetnosti ne Slovenije in morda niti Slovencev. Hrvaškega predsednika želimo spomniti o Soških Levih, vojakih hrvaške in italijanske narodnosti iz Zadarskega in Sinjskega polka, ki so več let branili Gorico pred italijanskimi agresorji. Ter da bližnji kraj Rodopolju nosi portaličeno ime »Ronchi dei Legionari« v čast D'Annunzievim bojevnikom, ki so napadli in zasedli Reko. Če se bo peljal skozi Trst bo našel del mestnega nabrežja poimenovanega po italijanskem poveljniku Tommasu Gulliju, kateri je hotel leta 1920 zasesti Split, ki ni bil niti na seznamu Londonskega tajnega dogovora, kakor tudi Reka ne.

Italijani danes zavračajo fašizem, katerega so sami zamesili in izvozili po celem svetu. Fašizem, ki se je zarobil iz nacionalistične retorike in nasilja prve svetovne vojne. Zavračati fašizem in obenem podpirati nacionalistične mite, tudi s posrednim in prikritim čaščenjem, ki so odločilno botrovali njegovemu nastanku, je primerljivo obsojanju strupenih sadežev drevesa ob njegovem istočasnom zaviranju.

Upamo, da bosta predsednika o vsem tem pomisli, ko bosta izražala čast italijanskim »mučenikom« v Svetišču pri Rodopolju, ki so napada-

VREME OB KONCU TEDNA

Več sonca in topleje

DARKO BRADASSI

Sosedje višinskih dolin z ohladitvami in poslabšanji ter grebenov z otoplitravami in izboljšanji se bo, kot kaže, še nadaljevalo vsaj v bližnji prihodnosti. Vrstili se bodo občasni vdori hladnega severnega zraka in prehodne advekcijske vročega zraka z južnih vzporednikov. Na vrstni je sedaj prehodno subtropski greben, ki nam bo v tem koncu tedna prinesel sončno in povečinu vremena ter ponovno najvišje dnevne temperature okrog 30 stopinj Celzija ali za kakšno stopinjo višje. Krhko ravnotežje pa bo, kot kaže, trajalo le do prvih dni v prihodnjem tednu, ko bo na vrstni spet poslabšanje z ohladitvijo.

Resnici na ljubo, kljub okrepitvi subtropskega antikiklona tudi v prihodnjih dneh vreme ne bo ravno povsem sončno. Naši kraji se bodo namreč občasno znašli pod vplivom obsežnega ciklonskega območja, ki se poglablja nad Britanskim otočjem, ki bo na vreme pri nas vplival občutneje v prihodnjem tednu in bo proti nam pritekal nekoliko bolj vlažen jugozahodni zrak.

To še ne pomeni, da v prihodnjih dneh ne bo sončnega vremena, vendar bo treba tudi računati z vsaj krajevno popoldansko nestanovitostjo. Zaradi višjih temperatur in večje vlage bo namreč zlasti v popoldanskih urah nastajala tudibokasta oblačnost in iz nje posamezne krajevne plohe in nevihite, ki bodo sicer verjetnejše v gorskem svetu, vendar tudi v notranjosti, zlasti od jutrišnjega dne, jih ne gre povsem izključiti. Nekoliko manj verjetne pa bodo ob morju, kjer bo največ sončnega vremena.

Noči so še razmeroma svežje, medtem ko bodo dnevi zarađi večjega sončnega žarčenja vse toplejši. Pogled v višje sloje kaže, da je ozračje trenutno za stopinjo ali dve hladnejše od dolgoletnega povprečja, medtem ko je bil v preteklih dneh odklon še občutno večji. Na višini 1500 metrov v prostem ozračju je radiosonda iz Campoformida pri Vidmu včeraj namerila 11,2 stopinje

Celzija, na višini 5770 metrov pa -15,5 stopinje Celzija. Ničta izoterma je bila ob isti uri na višini 3362 metrov. Zlasti jutri se bodo temperature ob vroči jugozahodni advekciji prehodno, toda občutno zvišale. Na višini 1500 metrov pričakujemo okrog 16 stopinj Celzija, torej v povprečju 5 stopinj Celzija več kot včeraj. Podobno, vendar za stopinjo ali dve manj vroče bo v soboto in nedeljo, ko bo popoldansko spremenljivost s krajevno nestanovitostjo nekoliko občutnejša.

Anticiklon se bo v začetku prihodnjega tedna začel postopno umikati. Ciklonsko območje, ki se te dni zadržuje nad Britanskim otočjem se bo poglabljal, višinska dolina pa bo predvidoma ospazila večji del Evrope in tudi naše kraje v torek. Prišlo bo do poslabšanja z novo ohladitvijo. Hladnejši severni zrak se bo nato, kot kaže, več dni zadrževal nad Sredozemljem in če že drugega ne, vsaj povečeval občasno nestanovitost. Po sedanjih izgledih postaja torej precej verjetno, da v prihodnjem tednu, zlasti od torčka, bodo temperature spet nekoliko zmernejše in da torej ne bo velike vročine ter da bo treba vsaj občasno tudi odpreti dežnike.

Na sliki: prehodno se krepi subtropski antikiklon

li in morili njihove prednike, osvajali njihova ozemlja, ter jih »poveljevali« s krvjo ubogih vojakov, primoranih v smrt ali pred strelski vod. Med tem časom bomo mi navadni državljanji vseh narodnosti, počastili naše padle, pokopane po Avstroogrskih mednarodnih pokopališčih, s srcem, daleč od politične hinavščine.

Enrico Andrian, Fiumicello (Udine-Videm)

Fabio Cigoj, Monrupino - Repentabor (Trieste-Trst)

Alice Cimador, Trieste-Trst-Triest

Giovanni Costa, Trieste-Trst-Triest

Vilma Cotič, Štandrež pri Gorici

Alessandro De Vecchi-Starec, San Giovanni al Natisone (Udine)

Marija Devetak, Gorizia-Gorica-Görz

Marko Kokoravec, Trst

Dimitrij Križman, Ljubljana

Marina Inglese, Albanella (Salerno)

Giorgio Marchesini, Cortina d'Ampezzo (Belluno)

Mario Menegoni, Muggia-Milje (Trieste-Trst)

Borut Pičulin, Nova Gorica

Mark Pisk, Gorizia-Gorica-Görz

Boris Tabaj, Štandrež pri Gorici

PRIMORSKI POLETNI FESTIVAL - Za konec množično obiskana komedija

Renesančna komedija v sodobni kaznilnici

Gledališče iz Kruševca nastopilo s svojsko postavitvijo Držičeve Dundo Maroje

Dvajseti Primorski poletni festival je v nedeljo, 29. junija, sklenila komedija Dundo Maroje v zelo uspešni postavitvi Kruševskega gledališča: predstava že od leta 2009 gostuje na številnih prreditvah in prejema nagrade; velika množica gledalcev se je zbrala tudi v carinskem skladišču v Luki Koper, ki so ga prireditelji izbrali za vizualno zelo posrečeno, čeprav zaradi treh dolgih ramp stopnic ne ravno lahko dosegljivo prizorišče. Kakorkoli že, ob predstavi so vsi uživali in prav nič niso nerzali zaradi nerodno napovedanega urnika, saj je bilo v vseh sporočilih napisano, da se bo začela ob 21.00, na vstopnicah pa ob 21.30: seveda je obvezljala kasnejša ura, tisti, ki so pršili prezgodaj, so se pač potrežljivo sprehodili pod starim obzidjem.

Dundo Maroje je najbolj znano delo dubrovniškega renesančnega pisca Marina Držiča in daje zelo živahno in verjetno tudi zelo verno podobo Dubrovčanov njegovega časa, čeprav se pravzaprav dogaja v Rimu. Sin naslovnega junaka, mlađi Maro, se namreč v večnem mestu predaja sladkemu življenju in troši očetov denar za lepo kurtizano Laura, namesto da bi pametno trgoval. Da bi rešil premoženje, se Dundo Maroje odpravi za sinom v Rim, kamor skrivaj odpotuje tudi Marova zaročenka Perla, preoblečena v moškega. Dogajanje v komediji pravzaprav vodita Marov služabnik Popiva in Pomet, sluga Uga Tudeška, Marovega tekmeca za Laurino ljubezen. Po številnih spletkah in zapetljajih se seveda vse srečno konča: Držičev konec komedije se je sicer žal izgubil, a po konvenciji se v sodobnih postavitvah Maro z očetom in zaročenko vrne v rojstno mesto, medtem ko se Laura, za katero se izkaže, da je iz odlične družine, verjetno omoži z Ugom.

FJK - Od 12. do 27. julija

Program 17. festivala Onde mediterranee

Glasba, narava, šport, film, književnost v širokem razponu žanrov in pogledov, »geografsko in kulturno morje« z osrčjem v naši deželi je snov raznolikega programa 17. izvedbe festivala Onde mediterranee, ki ga je umetniški vodja Giancarlo Velliscig s svojimi institucionalnimi partnerji predstavljal na tiskovni konferenci na sedežu deželne uprave v Trstu. Poletni festival se je rodil in razvil na Tržiškem in v goriški pokrajini, a se zdaj širi tudi na videmsko pokrajino in na nova prizorišča. Ponudba je namreč vse manj kot lokalistična s koncerti italijanskih pop zvezdnikov, pogovori z novinarji, filozofi, pisatelji in režiserji državnega formata. Javni in privatni sponzorji so omogočili realizacijo letošnjega programa, ki bo od 12. do 27. julija popestril kulturno in glasbeno dogajanje na plažah in trgih naše dežele.

Začetek bo noč z glasbo v živo v znamenju Roma v Tržiču, eden glavnih dogodkov pa bo sledil 15. julija s koncertom skupine Negramaro na glavnem trgu v Palmanovi. 23. julija pa bo bend I Nomadi nastopil v parku Združene Evrope v Cervignanu. Plaža Marina Julia bo kar trikrat prizorišče dolgih glasbenih noči festivala: glavni dogodek bo koncert Eli-se, ki se bo vrnila na plažo in na festival, kjer je začela svojo kariero, tokrat s prijatelji Raphaelom Gualazzijem in Andrejem Nardinocchijem, ki bosta z njim delili koncert v znamenju vseh največjih uspešnic. 25. in 27. julija pa se bo na plazi plesalo z glasbo Rino Gaetano Band in z Američani Balkan Beat Boxa. 25. julija bo na istem prizorišču projekcija šal Andreje Rivere, ki bo dan prej pozvonil na vrata prebivalcev iz Tržiča in se z njimi pogovarjal preko domofona, z nepričakovanimi odzivi. Ekološka nit festivala bo promovirala obisk koncertov

Režiser kruševske postavitve Držičeve komedije Kokan Mladenović je predstavo postavil v svojki okvir: zamislil si je namreč, da so jo v poučne namene postavili zaporniki pod dokaj okornim vodstvom načelnika paznikov. Tako se v predstavi stalno mešajo različne ravni dogajanja: značaji igralcev in odnos med njimi ter značaji in doživetja likov iz komedije. Vir komičnosti je zato dvojen in se do datno množi, ko se ravni dvojne resničnosti zamešajo. Režiser je domiselnou izkoristil možnosti, ki mu

jih tako postavitev nudi, denimo nerodnost amaterskih igralcev, še zlasti ko moški igrajo ženske; smešne kostume iz predmetov, kakršni bi bili na razpolago v zaporu, ki so ga prostori carinskega skladista učinkovito ponazarjali; kot tudi nasprotje med sodobnim žargonom srbske kaznilnice in Držičevem hrvaškim renesančnim izvirnikom. Zaradi odličnega ritma in dobre igre trinajčlanskega moškega igralskega ansambla je gledalčeva pozornost stalno priklenjena na dogajanje.(bov)

26. JULIJA BO V
MARINI JULII
NASTOPILA
DOMICA PEVKA
ELISA

z uporabo okrepljenih avtobusnih prevozov, a tudi s kolesom v okviru kolesarskih poti Onde Bike.

Mederanska pisma je naslov niza srečanj na razne teme, ki se bo odvijal na trgu Falcone in Borsellino v Tržiču, kjer bodo od 16. do 23. julija spregovorili filozof Umberto Galimberti, pisatelja Dario Arkel in Pino Roveredo, Gigliola Alvisi s knjigo o umoru Ilarie Alpi, avtorja knjige o problematiki priseljevanja Sandro Lano in Michele Brusini, Luigi Nacci s pogovorom o zdravem življenju, režiser Matteo Oleotto pa bo vabil na pogovor v rekonstruirano »Zoranovo« hišo.

Tema priseljevanja, ki je na poseben način živa in aktualna v večkulturnem mestu kot je Tržič, bo najzazritevno obarvala izjemen dogodek, ki se bo odvijal 24. julija v sprejemnem centru za azilante CARA v Gradišču ob Soči. Doživetje koncertnega večera v družbi oseb različnih narodnosti bo enkratna priložnost medsebojnega spoznavanja in soočanja: gostje centra imajo namreč prost vstop (in izhod) iz središča, ki običajno ni odprt za občasne obiskovalce »izven«. Claudio Cojanj bo s svojim bendom poskrbel za eklektično mešanično glasbenih vrst na koncertu z naslovom Hispanish & Blues Songs.

ROP

filmi@primorski.eu **GREMO V KINO**

Rio 2096 A story of love and fury (Una storia d'amore e furia)

Brazilija 2013

Režija: Luiz Bolognesi

Igrajo: Selton Mello, Camila Pitanga, Rodrigo Santoro, Massimo Lodolo in Barbara De Bortoli

Ocena: ★★★

POGLEDATRIER

Kolosal in hkrati znanstveno fantastična biografska pripoved Ria de Janeira, ki obnavlja štiri ključne trenutke brazilske zgodovine: od časa kolonializma do diktature sedemdesetih let; od suženjstva osemnajstega stoletja do futuristične vizije že popolnoma uničenega Ria leta 2096, ko bo svetovna metropola podlegla lakomnosti kapitalizma in posledicam hude vojne za vodo.

V sovočju z najmodernejšim medijskim dogodkom teh dni, se pravi brazilskim Mundialom, prihaja tudi v italijanske kinodvorane celovečerna animirana zgodba Rio 2096 - A story of love and fury.

Nesmrtni junak Indio se že celih šeststo let od leta 1500 do leta 2096, pogumno sprejava po brazilski zgodovini in kljubuje težavam, ki se mu iz stoletja v stoljetje vsakič znova, in vsakič hujše, pojavlja. Indio je poštenjak, človek, ki se trmastno bori proti sovraštvu, mržnji do različnosti; za pravico in za boljšo prihodnost. Ob poštenosti ljudi pa neutrudljivo išče tudi Janaino, veliko ljubezen svojega življenja. Rio de Janeiro je tako nekakšen okvir, v katerem se skozi stoletja spreminja zgodovinska in gopolitična vsebina, hkrati pa si stojita nasproti tudi zlo in dobrota, za katero se vselej najde nekdo, ki vanjo trdno verjame. In to kljub dejству, da se napake zgodovine ponavljajo, in da se iz njih nihče ne uči.

Film je metafora za odrasle ter prikupna, tudi grafično in tehnično primerna risanka za mlajšo publiko. Celovečerec brazilskega scenarista Luiza Bolognesija, ki so ga jeseni predstavili tudi na tržaškem Festivalu Science plus fiction, je zmagal na lanski izvedbi Festivala v Annencyju, se pravi na filmskem dogodku, ki velja za enega najpomembnejših festivalov v sklopu animiranega filma. (Iga)

Koncerti na odprttem julija v Sloveniji

Julij ni le mesec morja in plaže, pač pa tudi mesec koncertov na odprttem. To so najbolj pomembni glasbeni dogodki v Sloveniji:

Ogenj in led - Na Kongresnem trgu v sklopu Ljubljana Festivalsa bo v četrtek, 3. julija, ob 21. uri srečanje dveh izjemnih glasbenikov, kitarista Vlatka Stefanovskega in saksofonista in flavista Vaska Atanasovskega, v kombinaciji z vrhunskim Komornim godalnim orkestrom Slovenske filharmonije. Strastna in hkrati prefinjena skladatelja ustvarjata glasbo magičnih zvočnih pokrajin sonca in vode, ognja in ledu. Vasko Atanasovski, ki je bil rojen v Mariboru in živi v Sloveniji, delno pa je makedonskega rodu, se v sodelovanju z Makedoncem Vlatkom Stefanovskim vrača k svojim koreninam. Predprodajne redne cene: 1. kategorija 19,00 €, 2. kategorija 14,00 €, 3. kategorija 9,00 €.

Festival Melodije morja in sonca - V Anfiteatru v Portorožu bo v nedeljo, 6. julija, potekal 34. Festival Melodije morja in sonca. Ključna novost letosnjega festivala je festivalski bend, ki bo izvajalce spremjal z igranjem v živo. 14 izvajalcev (Enzo Hrovatin, Katarina malá, Manca Izmajlova, Nuša Derenda, Rebeka Dremelj, Rudi Bučar s Frčafelami, skupina Victory, Easy, Fauš Dur & Dare Kaurič, Folk idoli, Igor Lija & Lucienne Lončina, Nana Milčinski & Radio Mondo, Statale 56 in Tonja Senčar) se bo potegovalo za Veliko nagrado MMS 2014 in za nagrade strokovne komisije za najboljše besedilo, aranžma, glasbo, izvedbo ter nagrado za najboljšega debitanta oz. avtorja. V predprodaji dobite vstopnice za sedišče po 13,00 evrov.

Jelena Rozga - Noč v San Simonu je veljala pred leti za enega izmed najbolj pomembnih poletnih glasbenih dogodkov v Sloveniji. Organizatorji poskušajo vračati nekdanji blišč koncertom v Simonovem zalivu pri Izoli, tako da so za uvodni nastop povabili Jeleno Rozgo, ki bo nastopila v petek, 11. julija, ob 21. uri. Predprodajna cena 16,50 €.

Deep Purple in Gibonni - Največji poletni open air spektakel na Kongresnem trgu v Ljubljani se približuje. »Večna« skupina Deep Purple se trenutno mudi na evropskih odrih v sklopu turneje NOW What?, največji hrvaški glasbenik Gibonni pa je na dobrodelnem koncertu Preplavimo trg za pomoč žrtvam poplav ponudil le delček vznemirjenja, ki ga bo moč čuti tudi na Kongresnem trgu v sredo, 16. julija, ob 20. uri. Deep Purple, ki so bili skupaj z Led Zeppelin in Black Sabbath okronani za »NEsveto trojico hard rocka in heavy metal«, seveda ne počivajo na lovorkah. Pri založbi Universal Records so izdali na novo masteriziran kulturni album »Made in Japan«, ki so ga posneli v treh poletnih nočeh daljnega leta 1972 na Japonskem. Vstopnice: stojisko 45,00 €, vip vstopnice 60,00 €.

Kdor bo zamudil Gibonijev koncert na Kongresnem trgu pa se lahko le dva dni kasneje, to se pravi v petek, 18. julija, odpravi do Sotočja pri Tolminu. Tu bo hrvaški virtuož glasbe nastopil v družbi skupine Mi2. Začetek koncertov predskupin ob 18. uri, vstopnice pa so v prodaji po 20,00 €. **Vlado Kreslin** - Nekaj svojevrstnega naj bi bil koncert Vlada Kreslina v Šmartnem v Goriških Brdih v soboto, 19. julija, ob 20.30. Že sam naslov tega glasbenega dogodka »Vlado Kreslin z vinariji iz Brd« potrebuje, da gre za edinstveni glasbeni dogodek, kjer se glasba in kapljica žlahtnega združita v eno za prijeten večer v družbi. Cena vstopnice je 17€ (vključuje kozarec vina) oziroma cena VIP vstopnice znaša 25€ (vključuje kozarec vina, prigrizek in CD Vlada Kreslina ob prihodu na dogodek). (I.F.)

STRASBOURG - Odmevne besede predsednika italijanske vlade

Za Renzija Evropska unija brez rasti nima nobene prihodnosti

Poseg predsednega EU doživel splošno odobravanje - Grk Samaras predal »štafeto« italijanskemu kolegu

STRASBOURG - Italijanski premier Matteo Renzi je na včerajnjem plenarnem zasedanju novega sklica evropskega parlamenta predstavil načrte polletnega predsedovanja Svetu EU, ki ga je Italija uradno prevzela v torek. Namesto naštevanja prioriteta in številk je Renzi poslancem v že znanem slogu ponudil straten govor o tem, da moramo znova najti »dušo Evrope«. Gospodarska in finančna kriza je pustila »globoke rane« na Evropi. Gospodarskih in finančnih vprašanj nikakor ne smemo podcenjevati ali jih zanemarjati, a glavnih izzivov, s katerimi je danes soočena naša celina, ne bo rešila vrsta sestankov. »Če bi Evropa danes naredila selfie, kakšno sliko bi dobili,« se je vprašal najmlajši premier v zgodovini Italije in si odgovoril, da bi na žalost verjetno videli utrujen, v usodo vdan in zdolgočasen obraz.

»Dejanški iziv današnjega dne je, da znova najdemo dušo Evropi, globoki smisel našega življenja skupaj,« je poudaril ter pozval k hitrim reformam, ki bodo iz Evrope naredile celino prihodnosti in ne le »majhno točko na Googlovih zemljevinah,« je dejal Renzi. Nadaljeval je, Evropa brez rasti nima pri-

hodnosti. Ponovil je svojo že znano zahtevo, da se mora EU osredotočiti predvsem na rast in nova delovna mesta ter odpreti vrata za večjo proračunsko fleksibilnost. Kot je poudaril, ne želi spreminjati strogi evropskih proračunskih pravil, a ne smemo pozabiti, da glavni instrument unije v boju proti krizi ni le pakt za stabilnost, temveč pakt za stabilnost in rast. Obenem je večkrat zatrtil, da se bo pod njegovo takstirko temeljito reformirala tudi sama Italija in rešila lastne težave ter ne bo prosila Evrope za pomoč, ampak ji bo lahko pomoč ponudila.

Renzi se je tudi zavzel, da je treba kompleksno delovanje institucij EU posenavati - zahteva, ki jo sicer najglasnejše ponavlja Velika Britanija. Gleda slednje je predsednik italijanske vlade odločno dejal, da bi bila Evropa brez nje ne le revnejša, ampak manj evropska. Zagotovil je, da bo v prihodnjih mesecih naredil vse, da bi različna stališča o tem, kako narediti Evropo drugačno in boljšo, združil v eno samo stališče enotnosti.

Predsednik Evropske komisije Josè Manuel Barroso je Renzijev govor označil kot poln strasti za naš skupen evropski projekt. Posebej je pozdravil njegovo

Predsednik italijanske vlade
Matteo Renzi
med včerajnjim
govorom
v evropskem
parlamentu

ANSA

zavezo, da izpelje nadaljnje reforme tako v Italiji kot EU, saj je reformni zagon ključen za uspeh v današnjem svetu. »Potrebujemo močno Italijo v središču močne EU,« je izpostavil Barroso. Pozdravil

je tudi odločitev Renzija, da da danes na mestu ekonomiji poudarek vrednotam. »Spomnili ste nas, da je Evropa skupnost vrednot in da moramo biti ponosni na vse, kar je Evropa dala in še lahko da svetu.«

Nastopi poslancev, ki so sledili, so bili raznoliki - takšna kot je tudi sestava novega parlamenta. Medtem ko je bil Manfred Weber v imenu konzervativne EPP skepsičen in je posvaril pred preveliko fleksibilnostjo, je Gianni Pittella, novi vodja socialdemokratov v evropskem parlamentu, svojemu sonarodnjaku in strankarskemu kolegu namenil samo hvalo. »Če bi tvital o vašem govoru, bi ga označil kot ambicioznega, strastnega, a tudi vsebinskega in specifičnega, je dejal Pittella in zaključil z besedami, da prihaja predsedovanje resničnih sprememb.«

Tudi Slovenka Tanja Fajon v svojem nastopu ni skrivala odobravanja. Kot je izpostavila, deli njegova opozorila, da Evropa potrebuje spremembe. »Tako kot vi, socialni demokrati v Sloveniji vztrajamo pri ukrepih, ki bodo izboljšali gospodarsko rast in odprli delovna mesta. To ne potrebujeta le Italija in Slovenija, to potrebuje celotna Evropa,« je podčrtala Fajonova.

Pred Renzijevem govorom sta si odhajajoče grško in prihajajoče italijansko predsedovanje Svetu EU si po torkovi uradni predaji poslov včeraj štafeto izmenjali še v evropskem parlamentu. Čeprav je bilo njeno predsedovanje EU zradi evropskih volitev skrajšano in njen proračun minimalen, je Grčija svoje delo odlično opravila, je v nagovoru novozivljenim evropskim poslancem zatrtil grški premier Antonis Samaras. Kot je zatrtil ob predstavitvi bilance predsedovanja, so v minulega pol leta dosegli pomembne dosežke pri vseh prioritetah, ki so si jih zastavili. Kot glavni uspeh je izpostavil predvsem vzpostavitev bančne unije.

»Moja država je bila v zadnjih letih resno ogrožena, Evropa je bila ogrožena. Mnogi so napovedovali izhod Grčije iz evra in nekateri celo konec evra. A dokazali smo, da se motijo. Evropa deluje,« je poudaril Samaras. Italijanskemu predsedovanju je zaželet, da nadaljuje z zastavljenimi politikami in pobudami ter opravi uspešno delo, »tako da se bo leto 2014 zapisalo kot zelo uspešno sredozemsko leto, ponosno leto za vsakega evropskega državljanina.« (STA)

RIM - Kultura

Ecov roman Ime rože TV nadaljevanka

Umberto Eco

RIM - V Italiji bodo posneli televizijsko serijo po znamenitem romanu Umberta Eco Ime rože. Po pisancu rimskega časnika La Repubblica je producent Matteo Levi pridobil avtorske pravice in bo serijo posnel v produkciji italijanske televizije RAI. Kot scenarist bo sodeloval Andrea Porporati, pisanje rimskega časnika povzema avstrijska tiskovna agencija APA. »Sremati po Ecovem romanu, ki je najbolj razširjeno delo v italijanskem jeziku v zadnjih 50 letih, je velik iziv,« je dejal.

Imena režiserja in igralcev so zaenkrat še neznanka, film pa naj bi pričeli snemati prihodnje leto. Eco je s projektom zadovoljen. »Ime rože je zelo zapleten roman za filmsko priredbo, veliko primernejši je za serijo,« je dejal. Po njegovi uspešnici je sicer že leta 1986 režiser Jacques Audiard posnel film, v katerem je vlogi Williama von Baskervilleja zaigral Sean Connery.

Zgodba romana Ime rože je postavljena v srednjeveški samostan v 13. stoletju, kamor franciškan Viljem iz Baskervilleja in njegov učenec Adson prideta preiskovat serijo nepojasnjениh smrti. Kmalu naletita na globlo zaročno, v katero se vpletajo tudi predstavniki inkvizicije. V slovenščini je roman prvič izšel leta 1984 pri založbi Mladinska knjiga v prevodu Srečka Fišerja, pozneje je bil večkrat ponatisnjen.

Skupina 27 preživelih je včeraj razkrila, da naj bi bilo na krovu še 75 drugih oseb

ANSA

RIM - Na prenatrpani ribiški ladji s približno 600 begunci, ki so jo ob italijanski obali nedavno rešili, je bilo po najnovejših podatkih 45 trupel. Sprva so namreč poročali o 30 smrtnih žrtvah, včeraj, ko so ladjo odvlekli na kopno, pa so pristojne oblasti sporočile, da je na krovu ladje umrlo še več ljudi, poročajo tuje tiskovne agencije. Italijanska mornarica je ribiško ladjo pred obalo Sicilije odkrila pred nekaj dnevi. Vse žrtve, ki so med potjo umrle zaradi zadušitve, so moški iz Srednjeafranske republike. Skupina 27 preživelih je včeraj še razkrila, da naj bi bilo na krovu še 75 drugih oseb, za katere sedaj domnevajo, da so izginili v morju.

Vsi komisariat Združenih narodov za begunce je ob tem včeraj opozoril, da ob poskušu nevarnega prečkanja morja iz severne Afrike v Italijo »navkljub ogromnim naporom italijanskih oblasti in stalni pomoči zasebnih ladij, na stotine nedolžnih migrantov in beguncev umira na mehaj Evrope. Zadnja tragedija kaže, da beguncem ne preostane drugega, kot da ob prečkanju Sredozemskega morja tvegajo svoja življenja,« je še sporočil UNHCR.

GIOIA TAURO - V skladu z dogovori Natovarjajo sirske kemične orožje

RIM - Zadnje zaloge sirskega kemičnega orožja, ki so jih v skladu z mednarodnim dogovorom odpeljali iz države, so včeraj začeli natovarjati na ameriško vojaško tovorno ladjo USS Cape Ray, na kateri bodo v prihodnjih tehnično kemično orožje tudi uničili. Po napovedih naj bi natovarjanje orožja trajalo od dva do tri dni, poročajo tuje tiskovne agencije. Natovarjanje poteka v pristanišču Gioia Tauro na jugu Italije. »Doselej je vse potekalo brez težav, ne gre pa samo za srečo, čeprav pomaga tudi to,« je novinarjem v pristanišču dejal italijanski minister za okolje Gianluca Galletti.

Skupno naj bi na ladjo natovorili okoli 600 ton kemičnega orožja, med drugim iperit in sestavine za izdelavo živčnih plinov sarin in soman. Ko bodo na ladjo natovorili vse kemično orožje, bo ta odplula v mednarodne vode, kjer bodo »varno in okljupno prijazno neutralizirali kemične snovi,« je v ponedeljek po poročanju nemške tiskovne agencije dpa dejal ameriški general Phillip M. Breedlove. Po navedbah Pentagona naj bi uničevanje kemične orožja s pomočjo hidrolize na krovu ladje trajalo 60 dni.

ZLATO
(999,99‰) za kg
31.261,27 +35,32

SOD NAFTE
(159 litrov)
112,29 \$ -0,06

EVRO
1,3656 \$ -0,20

valute	evro (popvrečni tečaj)	
	2. 7.	1. 7.
ameriški dolar	1,3656	1,3688
japonski jen	138,65	138,98
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka korona	27,432	27,433
danska korona	7,4563	7,4557
britanski funt	0,79580	0,79810
madžarski forint	311,10	310,43
litovski litas	3,4528	3,4528
poljski zlot	4,1456	4,1582
romunski lev	4,3864	4,3881
švedska korona	9,1574	9,1600
švicarski frank	1,2137	1,2138
norveška korona	8,4250	8,4380
hrvaška kuna	7,5865	7,5800
ruski rubel	46,7560	46,8950
turška lira	2,9053	2,9066
avstralski dolar	1,4447	1,4479
braziljski real	3,0113	3,0349
kanadski dolar	1,4535	1,4587
kitajski juan	8,4816	8,4883
mehiški peso	17,6777	17,7759
južnoafriški rand	14,6314	14,5848

GORICA - Končno se pričenja gradnja Pipistrelove proizvodne hale

Prihodnji teden bodo zbrneli gradbeni stroji

Gradnja Pipistrelove nove proizvodne hale na goriškem letališču se bo pričela prihodnji teden, so včeraj za Primorski dnevnik pojasnili v omenjenem ajdovskem podjetju, ki se ukvarja s proizvodnjo ultralahkih motorno-jadrnih letal. Tako se potrjujejo aprilske napovedi prvega moža Pipistrela, Iva Boscarola, da se bo gradnja nove tovarne pričela še v letošnjem poletju.

»Čakamo le še na dovoljenje cestnega podjetja ANAS za dostop gradbenih strojev in vozil podjetja Riccetti z državne ceste št. 55 do gradbišča; dovoljenje naj bi dobili prihodnji teden, takoj zatem se bo gradnja začela,« pravi arhitekt in vodja del Walter De Grassi in pojasnjuje, da so ravno včeraj tehnički gradbenega podjetja Riccetti na gradbišču opravili zadnje meritve pred začetkom del.

Kot je znano, se je začetek gradnje omenjene proizvodne hale, v katerem bo podjetje Pipistrel proizvajalo določene modele letal, predvsem Panthero, zavlekla zaradi težav z azbestnim materialom, ki je bil odprt na zemljišču in zaradi razminiranja; še največ težav pa so, kot je že pred časom pojasnil Boscarol, imeli s procedurami, ki so zahtevale določene spremembe na projektu. Kako količ že, prve gradbene stroje bo na goriškem letališču moč videti že prihodnji teden. Začetek gradnje omenjene proizvodne hale v Gorici bo zagotovo pomemben mejnik, ki ga bo omenjeno ajdovsko podjetje, ki letos praznuje 25-letnico obstoja, vpisalo v svojo zgodovino.

Pipistrel je v lanskem letu ustvaril enajst milijonov evrov prihodkov, izvozili so kar 95 odstotkov svojih proizvodov. Izven Evropske Unije so izvozili za več kot sedem milijonov evrov, kar pomeni velik dosežek za

Prihodnji teden bodo na goriškem letališču zbrneli gradbeni stroji

BUMBACA

85-članski kolektiv. Lani je podjetje v razvoj in raziskave vložilo 2,5 milijona evrov, za več razvojnih projektov pa so uspeli pridobiti tudi sofinanciranje različnih inštitucij, tako slovenskih kot tudi evropskih razvojnih sredstev, v skupni višini 300.000 evrov. Dodana vrednost na zaposle-

nega v letu 2013 je bila 60.000 evrov. Pipistrel ima v svojih dveh raziskovalnih skupinah šest doktorjev znanosti in dva magistra, od 85 zaposlenih v podjetju pa jih ima več kot polovica najmanj univerzitetno izobrazbo.

Katja Munih

Katja Munih

GORICA - Občinski svet odobril letošnji proračun

Položnice za odpadke cenejše, za šolske stavbe 100 tisoč evrov

Goriški občinski svet je v noči s torka na sredo odobril letošnji proračun. Na isti seji je odločal tudi o višini občinskih davkov, ki jih bodo občani morali plačati v letošnjem letu: kot smo poročali v prejšnjih tednih, bo količnik davka Tasi 1,5 tisočinke, dodatka v davku Irpef pa tudi letos ne bo. Davek Imu je treba plačati le v primeru, da spada glavno stanovanje med luksuzna poslopja (količnik je 0,4 tisočinke) ter za druga stanovanja in zazidljiva zemljišča (količnik 0,76 tisočinke).

Občinski svet je odobril tudi tarife davka na odpadke Tari. Dobra novica je, da bodo položnice za gospodinjstva nekoliko cenejše od lanskih (računi bodo do 3,34 odstotka nižji), do 2 odstotkov manj pa bodo plačevali trgovci. Določena je bila tudi višina prispevkov, ki jih bodo občani prejeli za vsak kg sortiranih odpadkov, ki ga bodo odložili na ekoloških otokih. Za kg papirja bodo občani dobili 0,064 evra (lani 0,007), za kg stekla 0,030 evra (lani dva centra), za kg plocenevine 0,040 evra (prispevek ostaja nespremenjen), za kg plastike pa 0,175 evra (lani 12 centrov).

Opozicija je vložila številne amandmaje. Med sprejetimi je bil predlog Gibanja 5 zvezd, da se 20.000 evrov nameni prispevkom za občane, ki bodo nabavili električno kolo ali e-skuter. Občinski svet je dalje sprejel amandma o vzdrževanju šolskih stavb, ki ga je v imenu opozicije vložil načelnik Demokratske stranke Giuseppe Cingolani. »Mi smo sicer predlagali, naj se obnovi šolskih poslopij namenim dodatnih 600.000 evrov, uprava pa je pristala le na 100.000 evrov,« je povedal Cingolani. Sprejeta sta bila tudi njegov amandma, na podlagi katerega bodo olajšav pri plačevanju davka na od-

padke deležni občani z dohodkom do 8.200 evrov, ter amandma, na podlagi katerega bo uprava preverila, katere občinske površine bi lahko namenila urbanim vrtovom. »Kot priporočilo je uprava sprejela tudi dodatka k programskemu poročilu: prvi je povezan s preureditvijo bišče remize tramvajev na Trgu Saba in spremembou lette v parkirišče, drugi pa s čim prejšnjo zagotovitvijo simultanega prevajanja med sejami občinskega sveta,« je dejal Cingolani. Več popravkov, ki jih je uprava osvojila, je predstavila tudi svetnica SSK Marinka Koršič. Na njen predlog sta bila v poglavju poročila, ki zadeva volitve, dodana stavek o nadaljnjem izstavljanju dvojezičnih volilnih izkaznic in stavek o posodobitvi seznama skrutinatorjev, na področju športa in prostega časa pa predlog okrepite finančne podpore za ekipe, ki dosegajo vidnejše rezultate in se zato odpravljajo na bolj oddaljena gostovanja. Med športne in druge pobude so bili vključeni Pohod treh mostov, Praznik špargljev v Standrežu in Praznik sv. Valentina v Šmartnu, v poglavje, ki zadeva javne zelenice, pa obveza, da bo občina spodbujala lastnike zemljišč k zatiranju zajedavcev. Večina pa ni sprejela amandmaj občinskega svetnika Italije vrednot Stefana Abramija, ki je predlagal ureditev podvoza za kolesarje in pešce pod štandreškim krožiščem že v letošnjem letu. »Občina ne daje prednost varnosti občanov, ampak ukrepom, kot je obnova občinske stavbe v Ulici Mazzini,« je povedal Abrami. Z opozicijo se je glede nujnosti izgradnje podvoza strinjal načelnik skupine »Fuori l'Italia dall'U.E.« Baiocchi, Romoli pa je navedel, da bo občina za podvoz poskrbela v prihodnje, če tega ne bo naredila družba Autovie Venete.

GORICA - Pipistrel Nagrajeni v Leipzigu

Nagrado prejeli za analize aerodinamike

Ajdovska družba Pipistrel je na mednarodni superračunalniški konferenci ISC'14 v Leipzigu prejela nagrado za izjemne dosežke na področju uporabe superračunalniških tehnologij. Pipistrel je prestižno nagrado prejel za analize aerodinamike, s pomočjo katerih je v rekordnih petih mesecih izvedel načrtovanje in razvoj letala Taurus G4. Pipistrel oddelek za raziskave in razvoj je za analize in hitri razvoj prototipov uporabljal tudi superračunalnik novogoriške družbe Arctur.

Kot so zapisali v družbi, podjetji so delujeta tudi na drugih projektih, med drugim na evropskem projektu Fortissimo, ki spada v okvir iniciativ inovativne informacijske tehnologije za mala in srednja proizvodna podjetja I4MS.

Nagrado Innovation Excellence Award za izjemne dosežke na področju uporabe superračunalniških tehnologij je podelila mednarodna analitska družba IDC. Poleg Pipistrela je priznanje prejelo še šest drugih raziskovalnih ustanov in podjetij, med drugim podjetja, kot so Rolls Royce, Westinghouse in Caterpillar. Namen nagrad je predstaviti zgodbe o uspehu pri uporabi superračunalnika v znanosti in industriji ter spodbuditi njihovo uporabo. Konferenca ISC'14 je potekala konec junija in velja za najpomembnejši dogodek te vrste v Evropi. Na njej vsako leto objavijo tudi znamenito lestvico največjih superračunalnikov na svetu Top 500, kjer pa na vrhu ni sprememb. Še vedno močno vodi kitajski Tianhe2, največji evropski superračunalnik pa ostaja švicarski Piz Daint. (sta)

Ustanovitev nove neprofitne fundacije odprtga tipa, ki bi jo javne ustanove, zasebniki in družine gojencev lahko podprli z denarjem, a tudi z nempremčinami, svojim znanjem in storitvami. To je pobuda, ki bi lahko rešila italijansko glasbeno šolo mesta Gorica po propadu fundacije, ki si je v minulih letih nakopala zelo velike dolgove in je posledično šla v stecaj. Svojo zamisel je včeraj predstavila Gabriella Bon, sicer menedžerka na področju zdravstvenih storitev, ki ji je usoda glasbenega šolstva v Gorici posebno pri srcu. »Idee o ustanovitvi "participativne fundacije", se mi je porodila decembra, ko sem prebirala članke o žalostnem propadu glasbene šole. Ker se je zadeva nato začela razvijati drugače - vložena je bila tudi pritožba -, sem svoj načrt opustila, pred kratkim pa so do me ne stopili glasbeniki in me prepričali, da projekt predstavim,« je povedala Bonova in pojasnila, da so s statusom tovrstne fundacije že ustanovili druge kulturne institucije, kot sta Umbria Jazz in Orkester Guido Cantarelli. Bonova je povedala, da bi moralna fundacija gojiti dialog z italijanskimi in slovenskimi glasbenimi šolami in Gorici, delovati pa bi moralna predvsem kot povezava med Gorico in deželnima konzervatorijema. »V tem trenutku bo vsaka ustanova reklama, da nima denarja, kar pa ni bistveno. Občina Gorica lahko - denimo - da na razpolago postavi De Grazia in skuša doseči, da bo ponovno dovoljena uporaba glasbil,« je pojasnila Bonova, po kateri so zanimanje in podpora že izrekli predstavniki raznih ustanov, od prefekture, občine in pokrajine do Trgovinske zbornice in Fundacije Goriške hraničnice. »Velikega pomena bo doprinos dežele: z odbornikom Gianmijem Torrentijem se bomo sestali v soboto,« je napovedala Bonova, ki v primeru pozitivnih odzivov računa, da bi lahko dejavnost glasbene akademije stekla že septembra.

GORICA-ŠTANDREŽ - Svetniško vprašanje

Denar od vstopnin za izruvanje plevela

»Pred nekaj dnevi sem v lokalnih medijih prebral, da se je število obiskovalcev, ki so za ogled goriškega gradu plačali vstopnico, v letošnjem letu povečalo za kar 60 odstotkov. Gospod župan, to je odlična novica, morali pa bi mi razložiti, zakaj se računi ne iztečejo,« pravi goriški občinski svetnik Demokratske stranke David Peterin, ki je v torek vložil svetniško vprašanje, v katerem sprašuje župana Ettoreja Romolija za pojasnila.

»Leta 2013 ste predvidevali za 28.000 evrov prejemkov od vstopnin, letos pa predvidevate, da se bo na isti postavki nabralo 37.500 evrov, torej za 34 odstotkov več sredstev kot lani. Kam je izginilo preostalih 26 odstotkov? Dober del sezone je že za nami, saj smo že julija, če pa drži, kot pravi župan, da se bodo lahko stvari le izboljšale, bo letos na razpolago dodatnih 6000 ali 7000 evrov,« opozarja Peterin in predlaga, naj se ta dodaten denar izkoristi za redno vzdrževanje gredic na avtocestnem krožišču pri Štandrežu, o zanemarje-

nosti katerih je Primorski dnevnik poročal v prejšnjih dneh.

»Gorica si ne more privoščiti take izložbe: obiskovalce vstopi v mesto čakata visoka trava in neurejena okolica. Ali še obstaja ekipa "za odstranjevanje plevela", ki jo je župan uvedel v začetku mandata in ki bi lahko skrbela tudi za to območje? Če upoštevamo še zajetna javna sredstva, ki so bila vložena v gradnjo avtoceste Vileš-Gorica in v okviru katerih so bila zgrajena tudi t.i. »Vrata v Italijo», je zanemarjanje tamkajšnjih gredic nedopustno.«

Peterin je župana tudi vprašal, kako je s postopkom za postavitev dvojezičnih tabel v Štandrežu, torej tudi na avtocestnem krožišču, ki je del te mestne četrti. »Kar mi je znano, je denar že na razpolago in izhaja iz zaščitnega zakona za slovensko manjšino. Tudi natancen popis tabel, ki jih je potrebno zamenjati, je že bil opravljen,« je spomnil Peterin, ki od župana in pristojnega odbornika zahteva pisni odgovor.

GORICA - Že danes se na Travniku začenja odbojkarski turnir

Pester konec tedna s športom, nakupi in vegetarijanskim festivalom

Gorico čaka pester konec tedna v znamenju športa, nakupov in vegetarijanskega festivala. Že danes se na Travniku začenja 2. odbojkarski turnir Mesta Gorica, ki je že lani privabil na glavni mestni trg veliko ljubiteljev odbojke. Za zmago se bo potegovalo 16 mešanih ekip, tekme se bodo vsak večer začele ob 21. uri. Finalna tekma bo v soboto, 12. julija. Med nastopajočimi bosta tudi A ligasta Loris Manià in Elia Bossi. Pri organizaciji turnirja sodelujejo OK Val, ZSŠDI, goriška občina in Fundacija Goriške hranilnice. V primeru slabega vremena bodo tekme odigrali v štandreški telovadnici, kjer bodo uredili tudi kioske.

Jutri se pa v grajskem naselju začenja letosnji Vegetarijanski festival, ki bo postregel z raznolikim sporedom, ki je na voljo tako na spletni strani www.festivalvegetariano.it kot v lično opremljenih brošurah. Poskrbljeno bo za vse okuse, vodilni temi pa bosta boj proti potrati hrane in skrb za odpadke. Že jutri bo več srečanj in dogodkov. Ob 10. uri bo voden sprehod po grajskem naselju; med 10. uro in 12.30 bo delavnica za otroke o biodiverziteti. Ob 11. uri bo uradno odprtje festivala, prisotna bo VJ Paola Maugeri; ob 11.30 bo v Pokrajinskih muzejih predstavitev knjige »La strategia del colibrì«, ob 15. uri pa predavanje o čajih. V dvorani na gradu bo ob 15. uri okroglata miza o mestnih vrtovih, ob 15.30 bo pod grajskim šotorom predavanje o osvoboditvi živali. Ob 16. uri bo v pokrajinskih muzejih predavanje o biodiverziteti, ob 16.30 v dvorani na gradu pa predavanje o plastiki, živemu srebru in ribah, s katerimi se hranimo.

Lanski
vegetarijanski
festival (levo);
Loris Manià lani
na Travniku

FOTO M.S.

spremenjenih rastlinah. Ob 19.30 bo na dvorišču gradu zaigral pianist Giorgio Pacorig. Pod grajskim šotorom bodo ob 20. uri predvajali film »Sidecar Smilla«, zatem bo ob 21. uri klimatolog Luca Mercalli sklenil dan s predavanjem o petroleju, klimi in hrani. Ravno tako pester bo program tudi v soboto in nedeljo, ko se bo tridnevni festival tudi zaključil. V nedeljo, 6. julija, bo v večernih urah na

Trgu Battisti finalna tekma košarkarskega turnirja Dudi Krainer.

K pestremu koncu tedna bodo v soboto, 5. julija, prispevali tudi trgovci iz mestnega središča z nojo odprtih vrat; sočasno z začetkom poletnih razprodaj tekstila in obutve bodo njihove trgovine odprte do 23. ure. V soboto bo začasno preklicana tudi odredba proti nočnemu hrupu.

GORICA - V evropskem projektu je sodelovala tudi Rada Vižintin z Vrha

V Terezinu ganljivo zapeli

Spomnili so se prve izvedbe otroške opere Brundibar, ki so jo v nacističnem taborišču uprizorili judovski otroci

Pred nekaj več kot letom dni se je kakih sedemdeset mladih predstavilo goriški publiku z uprizoritvijo otroške opere Brundibar, ki je delo češkega skladatelja Hansa Krase. Spevoigro smo si majda lani lahko ogledali v teatru Verdi. Nosilec zanimive pobude, ki je vezana na najtemnejše strani 2. svetovne vojne - genocida nad judovskim prebivalstvom v Evropi -, je bilo kulturno združenje »Nemo geje« iz Genove. Na podlagi razpisa je združenje zbiralo mlade pevce za to zahtevno prireditev, ki je nastala na osnovi evropskega projekta, podprtih pa sta jo tudi goriška občina in pokrajina. Spevoigra Brundibar je imela tudi čezmejni značaj, saj so v njej nastopile tudi pevke novogoriške gimnazije. Preprosta otroška zgodba je nastala tik pred izbruhom 2. svetovne vojne v Pragi. Prvič je opera bila izvedena v koncentracijskem taborišču Terezin, kamor so nacisti deportirali kakih 140.000 čeških in nemških Judov, med njimi tudi skladatelja Kraso in večino otrok, ki so opero vadili že pred vojno. Večina le-teh ni dočakala konca vojne in je končala v plinskih celicah v Auschwitzu.

V eni od nosilnih vlog v operi izpred leta dni je nastopila tudi osnovnošolka Rada Vižintin z Vrha, ki je odprala nekaj solističnih arij. Pred dnevi sta nam Rada in njena mama Vesna povedali, da je skoraj celotna skupina izpred leta dni obiskala češko mesto Terezin. Šlo je za nekak zaključek dveh evropskih projektov: Music for memory - Brundibar in Music for memory two - Terezin's voices, ki ju je financirala Evropska unija. Dva avtobusa otrok in njihovih staršev iz Genove, Gorice in Modene so si v petih dneh (od 25. do 29. junija) ogledali razne kraje Češke. Bili so v Pragi in nato še v Terezinu (po nemško Terezienstadt). V mestecu-muzeju so si ogledali zapore, krematorijske peči in nasploh spoznali, kaj je nacizem namenil evropskim Judom. Otroci so položili vsak svoj cvet na železniške tračnice, po katerih se je na tisoče trpinov pripeljalo v ta pekel. Srečali so se tudi z enim od preživelih Judov iz mesta-zapora, gospodom Hanusom Hronom, ki

Rada Vižintin (prva z leve) in še nekatere pevke v sobi v taborišču v Terezinu, kjer so judovski otroci leta 1944 vadili opero Brundibar

je izčrpno opisal življenje v taborišču. Rada in njena mama sta nam tudi povедali, da so uprizorili nekaj odložkov opere Brundibar v večji sobi, v kateri so leta 1944 vadili judovski otroci. Vse je

ostalo tako, kot je bilo takrat, kar je bilo seveda zelo ganljivo, če že ne presunljivo! Otroci so zapeli v zborovski obliki - brez orkestra, ker za kaj več ni bilo pravih možnosti. Obisk Terezina je

bil namreč mišljen kot nagrada za napore, ki so jih v minulem letu otroci, njihovi starši in seveda vodstvo zahtevnega projekta vložili v uresničitev opere Brundibar. (vip)

Goriški učitelji in profesorji v Ljubljani

Prejšnji petek se je skupina goriških učiteljev in profesorjev podala na strokovno ekskurzijo po Sloveniji, ki jim je letos prvič omogočil Zavod republike Slovenije za šolstvo. Na nadvse posrečenem izletu so si ogledali grad in muzej Bistra, podpeški kamnolom, prečudovito Plečnikovo cerkev sv. Mihaela v Črni vasi ter razstavo ob 2000-letnici Emone v Mestnem muzeju Ljubljana. Seveda ni zmanjkal časa za kosilo in sprehod po ljubljanskem mestnem jedru. Da je bilo vzdusje izletnikov ves čas na višku, pa je razvidno že iz same fotografije!

TRŽIČ - Poživitev Že jutri prirejajo noč odprtih vrat

V Tržiču prirejajo noč odprtih vrat že jutri, 4. julija, ko bodo trgovci ponujali svoje blago po promocijskih cenah in bo za poživitev mestnih ulic poskrbljeno z glasbo. Program se pričenja ob 18. uri, ko bodo na velikem ekranu na Trgu Unità predvajali tekmo z brazilskega svetovnega prvenstva v nogometu, kjer bo na četrtfinalu igral Francija in Nemčija. Od 19. ure dalje se bo zvrstilo več glasbenih nastopov v raznih ulicah mestnega središča; na Korzu Popolo bo bila zapela Graziella Vendramin in Luca Ridolfo, na Drevoredu San Marco bo nastopila skupina The blue followers, v Ulici IX. junija Emanuele Graffiti, v na Trgu Cavour pa skupina Extralarge. Ob 21. uri bo na Trgu Republike koncert skupine Bandelia, sočasno bo na Trgu Falcone e Borsellino v Pancanu zaigrala mestna godba na pihala. Ob 22. uri bodo predvajali še tekmo s svetovnega prvenstva med Brazilijo in Kolumbijou. Tekstil in obutve po znižanih cenah bo mogoče kupiti do pozni ur tudi v soboto, 5. julija.

Jezikovna raznolikost

V pokrajinski sejni dvorani v Gorici bodo danes ob 17.30 predvajali video o spodbujanju večjezičnosti »Non nascondere la tua lingua - Non sta scondar al to parlar«, ki so ga izdelali združenje IAV, Forum mladih in bezjaško kulturno društvo. Zatem bo Marina Stojanović, ki opravlja delovno prakso v pokrajinskem tiskovnem uradu, predstavila svojo magistrsko nalogo, posvečeno ovrednotenju krajevnih jezikov v oglaševanju. Spregorila bosta tudi jezikoslovec Vincenzo Orioles in predsednik pokrajine Enrico Gherghetta.

Koncert dvorne glasbe

V okviru festivala dvorne glasbe združenja Dramsam bo danes ob 21. uri na dvorišču državne knjižnice v Ulici Mameli v Gorici glasbeni večer z naslovom »Con forza e con grazia«. Nastopila bo skupina iz akademije Jaufré Rudel; vstop bo prost.

POGOVOR Z ODLIČNJAKI - Maturantka klasičnega liceja Primož Trubar

»Upam, da bom lahko plesala tudi v Milanu«

Plesalka klasičnega baleta, ki bi rada postala ekonomistka. Veronika Terpin, ena izmed treh letošnjih »stotic« na goriškem klasičnem liceju Primož Trubar, ob študiju posveča veliko časa tudi plesu. »Najvišje ocene nisem pričakovala, čeprav sem vedenila, da bo končni izid mature okoli 95, lahko tudi kaj več, saj bi to odgovarjalo povprečju mojih ocen. Na koncu se je pa vse odlično iztekelo,« je odkritosrčno povedala Goričanka.

Svoji najljubši panogi je Veronika posvetila tudi maturitetni referat z naslovom »Ples za razvijanje identitete«, ki ga je predstavila komisiji na ustrem delu državnega izpita. »Opisala sem zgodovino plesa, od primitivnih in prvinskih nagonov, ki so jih ljudje izražali preko plesa, do bolj umetniškega in racionalnega baleta. Ples je bil umetniška vrst, že v obdobju starih Grkov, nato pa je postal vse bolj racionalna panoga, tako da je klasični balet prava racionalizacija gibov. Posebno poglavje sem posvetila

plesni terapiji, s katero pomagajo gluhenemim ljudem in bolnikom z Downovim sindromom, ki tako odkrivajo svoje sposobnosti in se lažje integrirajo v družbo. Ples pomaga pri razvijanju identitete in pri premostitvi straha in težav. Navezala sem se tudi na Freuda in na Junga, saj je ples neke vrste izražanja nezavednega,« je o svojem maturitetnem referatu povedala Veronika.

Med višešolsko kariero sta odličnjakinjo najbolj navdušili slovenčina in filozofija, ležali pa so ji tudi znanstveni predmeti, tako da se je odločila za študij ekonomije. Vpisala se bo na najprestižnejšo italijansko univerzo za ekonomske vede Luigi Bocconi v Milanu. »Upam pa, da bom lahko v Milanu še vedno plesala,« nam je zaupala Veronika, ki se že dvajset let ukvarja s klasičnim baletom na goriški plesni šoli Giselle, poleg tega pa je skavtinja pri Slovenski zamejski skavtski organizaciji.

Ko ji preostane nekaj prostega

OSEBNA IZKAZNICA

Ime in priimek: **VERONIKA TERPIN**

Zodiakalno znamenje: tehnica

Najljubša hrana: sir

Najljubša pičača: coca cola

Knjiga na nočni omarici: trenutno nobena, najljubša pa je »Uomini che odiano le donne« Stiega Larssona

Najljubši film: »La migliore offerta«

Najljubša televizijska oddaja: /

Najljubša gledališka predstava: opereta Spomladanska parada

Naj osebnost: Stella Pisacane, moja učiteljica baleta

Zivljenjsko geslo: »Carpe diem«

časa, najraje pohaja s prijatelji in prijateljicami ter posluša glasbo. Pred novo življenjsko izkušnjo v Milanu pa jo čakajo zelo zanimive poletne poči-

tnice. »V kratkem bom odpotovala na večtedensko potovanje v Argentino,« je zaključila odličnjakinja na liceju Primož Trubar. (av)

CIE spet buri duhove

Zaradi novih valov priseljencev na jug Italije je po državi vse več težav z iskanjem primernih krajev za njihovo namestitev. Po poročanju medijev naj bi v Rimu razmišljali tudi o ponovnem odprtju centra za nezakonite priseljence Cie v Gradišču. »Obnovitvena dela v centru so se res začela, za ponovno odprtje pa se po naših informacijah še niso odločili,« pravijo iz sindikata Siulp, medtem ko ponovnemu odprtju centra Cie nasprotuje deželna svetnica Gibanja 5 zvezd Ilaria Dal Zovo. Po drugi strani je deželni svetnik stranke Forza Italia Rodolfo Ziberna vložil svetniško vprašanje, s katero deželno vlado sprašuje, ali so v centru za prisilce azila Cara v Gradišču obravnavali primere tuberkoloze. V Rimu je v zvezi s centrom Cara posegel poslanec Giorgio Brandolin, ki opozarja, da so zaposleni v zadruži Connecting people brez plač že od januarja.

V Benetkah bo komisar

Goriški prefekt Vittorio Zappalorto je bil imenovan za izrednega komisarja in bo vodil občino Benetke do prihodnjih volitev. Prefekt iz Benetk je sočasno z imenovanjem Zappalorta za komisarja tudi razpustil občinski svet, za kar se je odločil po znani korupcijski aferi okrog sistema Mose, ki naj bi mesto sredi lagune brnil pred visoko plimo. V aferi sta v prvi osebi vpletene bivši župan iz Benet Giorgio Orsoni in bivši predsednik dežele Veneto Giancarlo Galan.

KROMBERK - Prva iz niza razstav o prvi svetovni vojni

Pilon je prijatelju Stanu Kosovelu pisal dobesedno iz strelskih jarkov

»Kar pa sem videl včeraj in danes, to presega vse meje: ko je naša artil. pripravljala napad pehote, je bližnji hrib skoro gorel od samih šrapnelov in granat, luknje sploh ni nobene spoznati, ker jih je ves hrib poln. Kaj takega še ni videl noben, pravijo tisti na Dobrdobu ...« je z »laškega bojišča« 16. junija leta 1916 slikar Veno Pilon pisal prijatelju Stanu Kosovelu, pesniku in učitelju. Osemindvajset Pilonovih pisem, ki jih je prijatelju pisal s fronte med prvo svetovno vojno, in nekatere od Kosovelovih pesmi bodo drevi ob 20. uru na razstavi »Pišem ti na različne naslove« v gradu Kromberk prvič predstavili javnosti.

Prva iz niza treh razstav, ki jih Goriški muzej pripravlja na temo prve svetovne vojne, bo vojno tematiko osvetila s pomočjo pisem, ki jih je Pilon pisal prijatelju, Kosovelovi odgovori nanje so še žal izgubili. Namesto njih avtor razstave Borut Koloini iz Goriškega muzeja Kosovelu omogoči spregovoriti z njegovo vojno poezijo. Kosovel je pisal med in po vojni, jasno pa odraža doživetja, ki jim je bil izpostavljen med vojno. Razstavo dopolnjujejo tudi Pilonove risbe in slike, ki so nastajale v daljšem časovnem obdobju. »Nekatere pred vojno, druge med njo in v času ujetništva. Izbrane pa so tako, da prikazujejo Pilonove prijatelje, ki so bili sočasno vpoklicani v vojsko ali pa bojne tovariše s fronte in dogajanja okrog nje. Zunanjia pripoved, ki smo jo dodali v okvirju na dno posameznega plakata, teh bo na razstavi 29. se ne navezuje ozko na Pilona in Stana, pač pa komentira vojna dogajanja tako, da sooča eno in drugo stran, propagandni spis o nepremagljivosti in tožbo o uničenju, čestitko ob zmagi in opis razdejanja, ter opis poti, ki so pripeljale do vojne,« opisuje Koloini razstavo, ki bo na gradu Kromberk na ogled eno leto.

Veno Pilon iz Ajdovščine in Stano Kosovel iz Tomaja sta se spoznala v dijaskih letih v Gorici, kjer sta se družila v krogu skupnih prijateljev, ki so ustvariali dijaski list Refleksi. Ob začetku prve svetovne vojne sta bila oba vpoklicana v vojsko. Koloini pripoveduje, da je bil Veno po osnovnem urjenju najprej na bojišču na Krnu, od koder so ga na pomač leta 1916 premestili na tirolsko bojišče. Tam je sodeloval pri avstrijskem preboju fronte pri As-

Koloini s Pilonovimi avtokarikaturami (levo); Pilonovo Pismo Kosovelu (desno)

FOTO K.M.

siagu. Od tam so ga premestili na avstrijsko - rusko fronto. Po bojih v Galiciji, v današnji Ukrajini, so ga zajeli Tatari, ki so ga odpeljali v zaledje in nato kot ujetnika nastanili v Lipetsku. Tu je doživel oktobrsko revolucijo in osvoboditev.

Stano se je po osnovnem urjenju najprej boril na srbski fronti, kjer je bil ranjen. Kasneje je kot vojak sodeloval pri vzpostavljanju šol na zasedenih srbskih ozemljih. Prijatelja sta si med vojno zelo pogosto dopisovala, po vojni pa so njuni stiki zamrli, čeprav bi jih bila lahko obnovila. »V teh pismih je napisana resnica vojaka, ki jih je pisal. Napisana so bila za prijatelja, javnost, ki jih danes bere, jih zagotovo prebira z drugačnimi očmi. Nekatera pisma so nastala dobesedno v strelskem jarku, nekatera na poti z ene fronte na drugo ... Tudi če v teh pismih ni napisana velika zgodbina, so pa opisani prelomni dogodki, ki se v takih okoliščinah godijo v človeku. Iz pisma v pismo je Pilonovega življenjskega optimizma vse manj, vse bolj je potrit. V predzadnjem pismu opisuje, da hodi po samih mrljicah, po samih grobovih. To kar iz teh pisem raz-

beremo je, da ga je vojna zelo prizadel, čeprav ni bil fizično ranjen. Enako lahko razberemo iz pesmi Stana Kosovela,« opisuje Koloini sporočilo razstave, ki skozi intimno pripoved med pošiljaljem in naslovnikom pisem razkriva bolečino, ki jo vojna pusti v človeški duši.

Zakaj so med Pilonom in Kosovelom stiki po vojni zamrli, ostaja ena od nerešenih ugank. »Po vojni sta bila nekaj časa kot kaže tudi v Ljubljani, a zdi se, da se nista nikoli srečala. To si razlagam s tem, da je tudi to ena od posledic vojnih travm. Po tem, ko so se ti ljudje vrnili s fronte, so se morali očitno »sestaviti na novo«, meni Koloini. Pilonova pisma je Stano po vojni prinesel domov v Tomaj in ohranila so se v Kosovelovi domačiji, medtem ko so se Stanova pisma očitno izgubila.

Na razstavi bo moč videti originalna Pilonova pisma, ki bodo na ogled v dveh steklenih vitrinah - zgodba, ki jo pripoveduje prijatelja, pa bo s pomočjo prepisa pism v Kosovelove vojne poezije ter Pilonovih risb predstavljena na spremljajočih panojih. (km)

Kradel predvsem orodje in mobilne telefone

Starega znanca novogoriške policije, ki ima na vesti več tatvin, čaka več kazenskih ovad. Policia je pred dnevi namreč pri njem našla in zasegla večje število predmetov, ki jih je nakradel na širšem območju Nove Gorice. Tatinski pohodi 29. leta Novogoričana so se dogajali predvsem na območju Goriških Brd, Trnovske-Banjške planote in Vipavske doline. Kot rečeno, moškega so novogoriški policisti že v preteklosti obravnavali zaradi različnih kaznivih dejanj.

Novogoriška policija ne razpolaga s podatki, da bi 29-letnik kradel tudi na italijanski strani meje. Med predmeti, ki so jih pri njem našli, so razni kosi orodja ter nekaj mobilnih telefonov. Policia bo zoper tatu na pristojno okrožno državno tožilstvo v Novi Gorici podala več kazenskih ovad, v zvezi z najdenimi predmeti - na ogled so tudi na spletni strani policije - pa oškodovanec, ki bi jih spoznali za svoje, naprošajojo, da se oglašajo na novogoriški policijski postaji. (km)

GORICA - Fotografa Skupine75 razstavljata v Venetu

V kraju Motta di Livenza tudi Spomini in Novi čuvaji

Pred dnevi so v kraju Motta di Livenza v pokrajini Treviso odprli fotografsko razstavo z naslovom »Vedere oltre - Videti preko«. Gre za 8. fotografski simpozij z udeležbo šestih umetniških fotografov iz raznih krajev Italije. Srečanje je pripravilo fotografsko društvo »La Loggia« iz kraja Motta di Livenza, ki se ponaša z dolgim stažem na področju fotografije. V delovnem programu imajo tudi pobude na visoki kulturni in umetniški ravni. Člani krožka so vsako leto zelo zavzeti pri uredovanju pomembnih razstavnih srečanj, ki težijo k širjenju fotografiske umetnosti ter izmenjavi izkušenj in novosti. Že pred časom so se spletli dobri prijateljski stiki z našim fotoklubom Skupina75, tako da je sodelovanje na raznih prireditvah kar pogosto. Pred dvema letoma je krožek iz Motte sodeloval na 14. Fotosrečanju Skupine75, letos pa sta dve njihovi fotografinji sodelovali na razstavi »Ženski pogledi«, ki je bila ob 8. marcu na Bukovju.

Na simpoziju v Motti trenutno razstavlja dva člana Skupine75, Loredana Princic in Mauro Paviotti. Zanimivost te razstave je predvsem v tem, da so razstavna mesta porazdeljena v raznih palačah v mestecu ob reki Li-

Instalacija
Loredane Princic

FOTO VIP

venza. Loredana Princic razstavlja v stavbi bivših zaporov Beneške republike in se je predstavila s serijo fotografij z naslovom »Spomini«. Mario Paviotti pa je svoja dela pod naslovom »Novi čuvaji« postavil v občinski galeriji »La Loggia«. Loredana Princic se predstavlja s 25 fotografijami, v katerih se zrcali njen izosten čut za opazovanje dogajanja okrog sebe, s posebnim

poudarkom na stvareh in predmetih, ki jih je priklicala iz spomina. Njen klubski tovariš pa je postavil dela, v katerih je uvidel esenco lepote v ženskem telesu, ki ga je izvzel iz nekega obče veljavnega erotičnega konteksta.

Razstava bo v venetskem mestecu odprtja do nedelje, 6. julija, ogled pa je možen od 10. ure do 12.30 ter od 16. ure do 19.30. (vip)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, Ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU
MADONNA DI MONTESANTO, Ul. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU
DEL TORRE, Ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

Šolske vesti

MULTIDISCIPLINARNI PROGRAM za kakovostno kadrovsko rast, ki ga izvaja Slovenski izobraževalni konzorcij SLOVIK je objavljen na spletni strani www.slovik.org in je namenjen univerzitetnim študentom in absolventom; prijave na naslovno info@slovik.org do 15. septembra.

NAGRADA AMIDEI prireja kreativne filmske delavnice za otroke na temo animiranega filma »Kiki - dostava na dom« japonskega režiserja Hayao Miyazakija; film bo brezplačno na ogled do zasedbe sedežev v dvorani Kinemaxa v Gorici v petek, 18. julija, in v soboto, 19. julija, ob 10.15, ob 15. uri pa bo v mediateki Ugo Casiraghi v Gorici potekala brezplačna filmska delavnica; obvezna prijava po tel. 0481-534604 ali na info@mediateka.go.it.

AŠZ DOM v sodelovanju z Dijaškim domom Simon Gregorčič in ZSSD-jem prireja košarkarski kamp v Dijaškem domu v Gorici od 14. do 18. julija. Na programu motorika in športna šola minibasketa za fantke in deklice od 6. do 9. leta; košarkarska šola za fante in dekleta od 9. do 13. leta. Ob vadbi še bazen, izleti v naravo, tečaj šaha, ex-tempore. Kamp vodi prof. Andrej Vremec (profesor telesne vzgoje, državni voditelj minibasketa, državni trener košarke) z izkušenimi vzgojitelji in trenerji. Prijave po tel. 329-2718115 (AŠZ Dom) ali domgorica@gmail.com; informacije prof. Andrej Vremec (tel. 338-5889958, marinandrey@alice.it).

Gledališče

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE NOVA GORICA vabi na mednarodni festival uličnega gledališča Ana Desetnica pri SNG v Novi Gorici: v petek, 4. julija, ob 19. uri predstava z maskami »Osebno, prosim!«, Anja Bezlova in Kevin Casey (Slovenija, ZDA) in ob 20. uri žonglaža »Podeželsko žongliranje«, Vincent De Lavenere (Francija); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

V AUDITORIJU GRADU KROMBERK bo v soboto, 5. julija, ob 21. uri gledališka predstava »Rokovnjaci« (Miha Nemec, Nejc Valenti, Niet) v organizaciji SNG. Po predstavi bo sledil koncert skupine Niet! Predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča, uro pred začetkom na prizorišču.

ZDRUŽENJE ARTISTIASSOCIATI vabi na predstavo ob zaključku gledališkega laboratorija z naslovom »Dentro la fiaba« v dvorani Bergamas v Gradišču v soboto, 5. julija, ob 12. uri in obvešča, da je za laboratorij v občinskem gledališču v Krminu od 1. do 6. septembra še nekaj prostih mest; informacije po tel. 0481-532317 ali organizzazione@artistiassociatigoria.it.

Razstave

SAKSIDA. SLIKAR PRAVLJIČAR je naslov razstave, ki je na ogled v palači Attems Petzenstein v Gorici v organizaciji Pokrajinskih muzejev; do 12. oktobra od torka do nedelje 10.00-17.00. Danes, 3. julija, ob 18. uri bo Saša Quinzi, kustos pinakoteke Pokrajinskih muzejev, vodil ogled razstave.

V GALERIJI LA BOTTEGA v Ul. Nizza 4 v Gorici bo v soboto, 5. julija, ob 18. uri odprtje razstave z naslovom »cinquantapercinqua«. Razstavljajo Guglielmo Costanzo, Renato De Santis in Roberto Sgarbossa, ki sestavljajo skupino GENERAZIONI. Razstavo bo predstavila Barbara Bortot; na ogled bo do 25. julija od torka do sobote 10.30-12.00, 16.30-19.00.

GORIŠKI FOTOGRAFSKI KROŽEK BFI, KC LOJZE BRATUŽ IN GORIŠKA PO-KRAJINA vabijo na ogled razstave z naslovom »Vidiki vernosti in spomina v prvi svetovni vojni 1914-1918« v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici; do 20. julija med prireditvami ali po domeni (tel. 0481-531445).

V DRŽAVNI KNJIŽNICI v Ul. Mameli v Gorici bo v galeriji Mario Di Iorio je na ogled skupinska razstava v organizaciji kulturnega krožka G. Mazzini ENDAS iz Tržiča na temo 100-letnice izbruha prve svetovne vojne; do 12. julija.

Prireditve

»KNJIŽNICA POD KROŠNJAMI« bo potekala ob lepem vremenu v Ljudskem vrtu v Gorici do 5. julija med 10. in 20. uro. Spremljevalni dogodki: danes, 3. julija, ob 18. uri pravljična urica »Pod medvedovim dežnikom«, Caterina Citter bo pravljiko pripovedovala v slovenščini in italijanščini; v soboto, 5. julija, v popoldanskih urah glasbeni utrinki, na kitaro bo igrala Maja Pahor. Sodelujejo prostovoljci civilne službe ARCI Gorica.

»POLETJE NA PLACU 2014« v Šempeteru do 23. avgusta: danes, 3. julija, ob 21. uri Mišo Frajer, Janko Haier, monodrama v izvedbi Karla Čretnika (zgodba o tem, kako je Mišo Kovač possegel v življenje knapa Janka) pred Coroninijevim dvorcem (ob slabem vremenu v kulturni dvorani Šempeter). V petek, 4. julija, ob 21. uri koncert Alenke Godec pred Coroninijevim dvorcem (ob slabem vremenu v kulturni dvorani Šempeter); vstop prost, več na www.kstm-sempter-vrtojba.si.

KROŽEK ANTON GREGORČIČ IN KC LOJZE BRATUŽ vabita na »Srečanje pod lipami« danes, 3. julija, ob 20.30. Gostja večera bo Petra Svoljšak, ki bo spregovorila o 100. letnici začetka prve svetovne vojne. Pogovor bo vodil zgodovinar Renato Podbersič ml. Naslednje srečanje bo v četrtek, 10. julija, ob 20.30 s svetovno znamen fotografom, filozofom, eseistom in publicistom Evgenom Bavčarjem. Srečanje bosta potekali pod lipami za Kulturnim centrom Lojze Bratuž, v primeru slabega vremena pa v notranjih prostorih.

V KNJIGARJI LEG na Korzu Verdi 67 v Gorici bo v petek, 4. julija, ob 18. uri predstavitev knjige Anne Marie Sanguineti »Il litorale Adriatico e gli Asburgo. Fra storia e cultura. Scrittori mitteleuropei - da Kafka a Svevo«; vstop prost.

ALCI obvešča, da bo v soboto, 5. julija, od 15. do 18. ure na sporednu julijsko delavnico Družinskih postavitev. Prijave: marisa@zskd.eu, tel. 0481-531495 (pon. - pet. 9.00-13.00), ali SMS po tel. 327-0340677.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Big Wedding«. Dvorana 2: 17.45 »Maleficent«; 19.50 - 22.00 »Thermae Romae«. Dvorana 3: 18.00-20.00-22.00 »Un insolito naufragio nell'inquieto mare d'orient«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 18.15 - 20.00 »Big Wedding«; 22.00 »Jersey Boys«. Dvorana 2: 18.10 - 20.10 - 22.15 »Le origini del male«. Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.10 »Tutte contro lui - The other Woman«. Dvorana 4: 18.00 »Maleficent«; 20.15 - 22.00 »Le cose belle«. Dvorana 5: 18.00 - 20.00 - 22.10 »Song'e Napule«.

Koncerti

18. MEDNARODNO SREČANJE SAKSOFONISTOV V SLOVENIJI:

danes, 3. julija, ob 21.30 v središču Nove Gorice Razal Oklim Quartet; 4. julija ob 21. uri na dvorišču gradu Kromberk kvintet Mentorjev ob 200-letnici rojstva Adolpha Saxa; 5. julija ob 17. uri v koncertni dvorani Glasbene šole Nova Gorica zaključni koncert udeležencev mojstrskih tečajev in ob 21.30 v središču Nove Gorice Big Band Nova in poulični nastopi mladih saksofonistov Glasbene šole Nova Gorica; obisk koncertov je brezplačen.

LIVE / GLASBA PREKO MEJE:

4. julija ob 21. uri v parku »Milleluci« v Zagaju koncert Mattea della Schiave iz Tržiča (folkrock) in skupin Above the Tree iz Italije (folkspace-rock) in Hybrida Sound & Light Show iz Tarcenta.

KONCERT PRED KOSTNICO-SPOMENIKOM V REDIPULJI:

ki ga bo Riccardo Mutti poklonil padlim prve svetovne vojne ob stoletnici njenega začetka, bo v nedeljo, 6. julija, ob 21. uri. Po izvedbi Verdijevega Rekvema bodo nastopili mladi iz držav, ki so bile vpletene v vojni. Za 2.700 poslušalcev in poslušalk bodo proti plačilu na voljo sedišča, 4.500 ljudi pa bo lahko koncert stope poslušalo brezplačno; obvezne so rezervacije na spletni strani www.mittelfest.org.

AMFITEATRU GRADU KROMBERK

bo v nedeljo, 6. julija, ob 21. uri koncert ob stoletnici začetka prve svetovne vojne v sklopu mednarodnega cikla »Imago Sloveniae«. Nastopili bodo Vokalna akademija Ljubljana, tridentinski filharmonični zbor, člani Orkestra Slovenske filharmonije, Martina Burger, soprani, Darko Vidic, bariton, Martin Sušnik, tenor; umetniški vodja in dirigent Stojan Kuret. Vstop je prost, ob slabem vremenu bo koncert v veliki dvorani Kulturnega doma Nova Gorica.

AŠKD KREMENJAK

iz Jamelj prireja 18. Zamejski festival Diaton 2014 v nedeljo, 13. julija. Na programu med 14. in 15.30 vpisovanje godcev, ob 16. uri nastop harmonikarjev, sledila bo podelitev priznanj udeležencem in nagrad zmagovalcem festivala. Ob zvokih skupine Furmani iz Postojne bo deloval dobro založen bife z jedmi na žaru in domačo kapljico.

TRŽNI SEJEM PERUTNIŠVA

in pridelkov iz naših krajev bo potekal pri parkirišču v bližini gostilne Franc v Sovodnjah, Prvomajska 86, v sobotah, 19. julija, 2. avgusta, 6. septembra, 4. oktobra in 8. novembra med 8. in 13. uro; informacije po tel. 333-431838. **KNJIZNIČNI DAMIR FEIGEL** v Gorici je do 29. avgusta odprtja po poletnem urniku: ponedeljek, sreda, petek od 8. do 16. ure; torek in četrtek od 11. do 19. ure; zaprti bo od 4. do 15. avgusta.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da do 12. septembra bodo uradni v Gorici, Trstu in Solbici odprti po poletnem urniku (9.00 - 13.00). Zaprti bodo med 11. in 15. avgustom.

Izleti

ZARADI OBILICE SNEGA

in še vedno zimskih razmer na območju Lagorai je izlet SPDG napovedan za soboto, 5., in nedeljo, 6. julija, z vzponom na Cima d'Asta, odpovedan.

Pogrebi

DANES V GORICI:

9.30, Renato Valletta z glavnega pokopališča v cerkev Sv. Justa in na glavno pokopališče;

11.00, Miledi Bajc (iz Vidma) na glavnem pokopališču.

DANES V TRŽIČU:

10.00, Emanuele Metti iz bolnišnice v kapelo pokopališča, sledila bo upepelitev;

12.00, Bernardino Cresseri, blagoslov v bolnišnici, sledila bo upepelitev.

Fotoutrip '14

Drage bralke, dragi bralci! Tudi letos smo zelo radovedni, kje in kako preživljate svoje počitnice, predvsem pa, ali je v vaši potovalki prostor tudi za Primorski dnevnik. Mi seveda upamo, da ja in vas zato vabimo, da vanjo položite

**SVETOVNO
PRVENSTVO
V NOGOMETU**

Brasil 2014

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
fax 040 7786339
sport@primorski.eu

Četrtek, 3. julija 2014

Četrfinalne tekme nasprotij

BRASILIA - Nemčija, ki ji doslej imela največ podaj (2560), se bo pomirila s Francijo, ki na SP največkrat strelja na vrata (19-krat na tekm). Nizozemska, najboljši napad (12 golov), se bo udarila s Kostariko in njeno najboljšo obrambo (2 gola). Argentinski tekači (na tekmi povprečno pretečejo 117,5 kilometra) bodo igrali proti Belgiji, ki si z ZDA lasti rekordnih 52 strelkov v medsebojnem srečanju. Brazilija se ponaša z Davidom Luizom (na siki), po parametrih Fife najboljšim igralcem, Kolumbija pa z Rodriguezem, najboljšim strelcem.

Klinsmann ostaja do leta 2018

SALVADOR - Nemški strokovnjak Jürgen Klinsmann bo izbrano vrsto ZDA vodil tudi čez štiri leta v Rusiji. «Imamo veliko mladih igralcev, ki zelo obetajo in mislim, da obstaja veliko prostora za napredok. Ni lahko sprejeti poraza po 120 minutah igre, ampak sam sem ponosen na igralce zaradi vsega, kar so naredili v Braziliji. Nanje so lahko ponosni vsi Američani, nogomet pa se bo v ZDA razvijal tudi v prihodnje,« je po porazu z 1:2 proti Belgijcem dejal Klinsmann.

PRED ČETRTFINALOM - Kljub težavam prepričljivi Nemčija, Nizozemska, Belgija in Francija

Evropa še vedno šteje

Nekaj minut po polnoči na sredo so si z zmago proti ZDA z 2:1 po podaljških zadnje mesto v četrtnemu svetovnega prvenstva v nogometu priigrali Belgiji.

Po osminki finala je Afrika izgubila predstavnika v izločilnih bojih, saj sta se poslovili Nigerija in Alžirija. Južnoameričani imajo po tem delu tekmovanja polovični uspeh, napredovali sta Kolumbija in Brazilija, ki bosta odločali o usodi druga druge, mundial pa sta zapustili ekipe Čila in Urugvaja. Zanimiv je podatek, da se je med osmerico najboljših reprezentanc največjega nogometnega turnirja prebilo vseh osem zmagovalcev skupin. Največ predstavnikov ima Evropa - štiri, sledi ji Južna Amerika s tremi, čast Srednje Amerike pa rešuje Kostarika. Azijška moštva so bila izločena že v prvi fazi.

Za četrtnalne tekme v glavnem velja, da so bile izenačene in napete. O izidu dveh so odločale enajstmetrovke, kar tri so se končale po podaljških, le druge tri pa po rednem delu, vendar že Nizozemska v dvojni boji proti Mehki izenačila v 88. minutu in obrnila rezultat v sodnikovem podaljšku.

Čeprav niso imeli lahkega dela, so se Nemci, Nizozemci in Belgiji po številu priložnosti in popolni premoči v drugih polčasih uvrstili v četrtnemu popolnoma zasluženo, Francija pa kar suvereno. Zato ev-

Izvrstni Arjen Robben ANSA

ropske ekipe še naprej visoko kotirajo v brk trditvam, da na »drugem koncu sveta« nimajo kaj prida možnosti za uspeh. To je očitno veljalo predvsem za Italijo, ki pa takšna kot je zdaj - nikjer nima možnosti za uspeh. Četrtnale tekme so pokazale, da zaostaja za drugimi evropskimi moštvi celo bolj, kot se je zdelo po prvi fazi. Malo sta pokazali tudi armadi »domače« celine Brazilija in Argentina. Toda, ve se, napovedi so v nogometu zato zanimive, ker se velikokrat ne uresničujejo ...

A. Koren

DEŽURNI JUNAKI - Vratarji v ospredju Američan Howard je zbral proti Belgiji 16 obramb, kar je vratarski rekord na SP po letu 1966

35-letni Tim Howard brani sicer vrata angleškega Evertona prej tudi Manchester Uniteda. Za reprezentanco ZDA je odigral 103 tekme ANSA

RIO DE JANEIRO - Zvezdniki nogometnega svetovnega prvenstva v Braziliji kot so Neymar, Lionel Messi in Alen Robben so osrednje teme pogovorov in medijskih zapisov, toda pravi junaki letosnega mundiala so vratarji.

«Dve besedi ... TIM HOWARD #respect (spoštovanje),» je bil kratek in jednat komentar branilca Belgije Vincenta Kompanyja na družbenem omrežju twitter po zadnji četrtnalni tekmi, ko so ZDA klub odličnemu Howardu izpadle. Da so si vratarji letos res zasluzili spoštovanje, sta po tekmi pokazala Romelu Lukaku, strelec odločilnega gola, in Dries Mertens, ki sta po 120 minutah objela 35-letnega vratarja Evertona in mu čestitala. Howard je namreč zbral kar 16 obramb, nekaj jih je bilo neverjetnih, kar je vratarski rekord na SP po letu 1966. Blesteče predstavo je pohvalil tudi selektor ZDA Jürgen Klinsmann: »Tako kot je Tim igral, je fenomenalno. S Timovo predstavo smo ostajali v igri.«

A Howard ni edini vratar, ki navdušuje v Braziliji. Blesteče predstave so pokazali že Čilenec Ochoa, Brazilec Julio Cesar, Kostaričan Keylor Navas in Nemec Manuel Neuer, ki si je spoštovanje prislužil na tekmi osmine finala z Alžirijo, ko je z nekaj »izleti« iz svojega kazenskega prostora odigral vlogo zadnjega branilca. »Reagiral je kot libero in nas ščitil pred položaji, ki so bili zelo nevarni,« je po tekmi menil selektor elfa Joachim Löw.

Ochoa si je po tekmi z Brazilijo prislužil primerjavo s slovitim angleškim vratarjem Gordonom Banksom, ki je na SP 1970 odlično ustavil strel Brazilca Peleja. »Res sem počaščen,« je skromno dejal Ochoa, ki je nazadnje branil za francoski Ajaccio, ki je izpadel iz prvoligaške druščine, Ochoi pa pogodbe ni podaljal.

Cesar si je na zadnjem SP v četrtnalni prvočil napako, po kateri je bil deležen mnogih kritik. A se 34-letnik ni dal, na prvi izločilni tekmi proti Čilu je ubranil dve enajstmetrovki in ustavil nekaj nevarnih strelrov. »Po zadnjem SP sem bil označen kot zlikovec. Dru-

žina me je podpirala. Zato imam moč, da grem naprej,« je razložil Cesar.

Kljub temu več golov, a manj rumenih kartonov ...

Na sedanjih tekmacih SP je padlo že 154 golov (2,8 na tekmo), kar je že 9 vec kot na celiem SP v Južni Afriki pred štirimi leti (2,3 na tekmo). Ko do konca letosnega mundiala manjka le še osem tekem se je zmanjšalo število rumenih kartonov (2,9 proti 3,8 pred štirimi leti), povečalo pa se je število minut igre - 56,9 proti 54 iz SP v JAR 2010).

NAŠI O MUNDIALU

22-letni Miha Pečar iz Gropade je trenutno zaposlen v elektrikarskem podjetju. V pretekli sezoni je v 3. amaterski ligi branil barve Gaje.

Ti je kljub poznim urnikom uspelo slediti vsem srečanjem osmine finala?

Lažje sem spremjal prvi del prvenstva. Izide spremjam preko mobilne aplikacije Eurosporta.

Si mogoče navidal za ekipo, ki je že izpadla in te je prvenstvo razočaralo?

Nisem navidal za nobenega. Prvenstvo pa je vse prej kot dolgočasno. Navdušil sem se za male ekipe, ki so se lepo izkazale proti favoritom.

Velikih presenečenj pa ni bilo, le Belgija se je z mlado ekipo dokopal do četrtnalna.

Begljici bi lahko presenetili Argentine. Drznil bi si napovedati izenačen izid po 90. minutah. Če Messi ne bo razpoložen, bodo o polfinalistu odločale enajstmetrovke.

Je prvenstvo v znamenju Mesija?

Še zdaleč ne igra kot z Barcelono, predvsem, ker za sabo nima takoj kakovostnega moštva.

Kdo ali kaj je torej doslej najbolj znamoval brazilski »mundial«?

**AQUARELA
DO BRASIL**

Italijan v osmini finala

En Italijan je vendarle vstopil na igrišče na tekmi osmine finala letosnjega SP. To, kar ni uspel nemetu drugemu Mariu, in sicer Mariu Ferriju, staremu znancu sil javnega reda zaradi podobnih »podvigov«. 27-letni Italijan, poznani tudi kot »Il Falco« oz. sokol, se je namreč v 16. minutu tekme med ZDA in Belgijo prebil do nogometne zelenice in se še kar mirno sprehodil po igrišču. Kot prvi ga je opazil Belgijec De Bruyne, nato pa so ga varnostniki pospremili do policijske postaje. Ferri se je s tovrstnimi podvigom izkazal že leta 2009, ko je na tekmi med Italijo in Nizozemsko svetoval Marcellu Lippiju, naj v reprezentanco vpoklicje Cassana, na igrišče pa je vstopil na številnih drugih tekmacih, kot npr. Real Madrid-Milan, med finalom Lige Prvakov Barcelona - Manchester United ter med polfinalno tekmo SP 2010 med Nemčijo in Španijo. Tokrat ga je kamera Mirka Filha zasačila, kako je v stadion Fonte Nova v Salvadorju vstopil s posebno vstopnico za invalide in sedel na vozičku preden je vstopil na igrišče. Na majici je imel napis »Save Favelas Children« in »Ciro Vive«, s katerim se je spomnil preminulega navijača Napolija Cira Esposita. Ob napisih pa smo lahko na majici opazili tudi nekatere sponzorce, kar priča o tem, da mu je kdo celo kril stroške potovanja, kot se je zgodilo tudi v Južni Afriki. Ferrija so intervjuvali na radijski oddaji »Un giorno da pecora«, za katero je izjavil, da se je do igrišča prebil z akreditacijo za fotografije. Laž torek, kot je lagal, ko je obljubil, da ne bo ponovil takih dejanj (zanj velja prepoved obiskovanja vseh stadionov do leta 2018). Za tekmo Nizozemska - Kostarika pa naj bi imel že novo karto za invalidne osebe. Upajmo, da bodo varnostniki ob vhodu na stadion bolj pozorni. (av)

Četrfinale

JUTRI, 4. JULIJA

18.00 Nemčija - Francija (Rio)
22.00 Brazilija - Kolumbija (Fortaleza)
SOBOTA, 5. JULIJA
18.00 Argentina - Belgija (Brasilia)
22.00 Nizozemska - Kostarika (Salvador)

Polfinale

TOREK, 8. JULIJA

22.00 Nemčija/Francija - Brazilija/Kolumbija (Belo Horizonte)
SREDA, 9. JULIJA
22.00 Argentina/Belgia - Nizozemska/Kostarika (Sao Paulo)

BESEDNO PRVENSTVO

Pozornost

»Ni mogoče,« naj bi papež Frančišek odgovoril članom Švicarske garde, ki so svetega oceta vabili k ogledu tekme Argenina - Švica. **Jorge Mario Bergoglio** si očitno ne more ali ne sme privoščiti ogleda razburljivih tekem južnoameriške reprezentance.

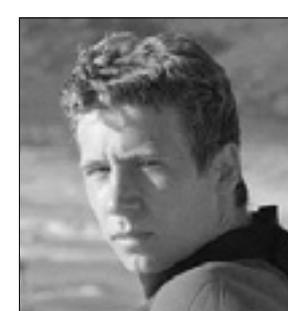
Kakorkoli, tako kot že včeraj tudi danes ne bo tekem. Nogometni navdušenci so zaradi tega prikrajša-

ni, za mnoge - morda tudi za papeža - pa je premor dobrodošel. Brez tekem se namreč ni treba odločati, komu je treba prisluhniti; srce namreč kliče h gledanju nogometa, a glava veleva, da se je treba posvetiti pomembnejšim opravilom.

Oddahnili si bodo tudi politiki, ki jim nogometne tekme odjedajo prostor v medijih. **Miran Lesjak** je v svoji glosi za Dnevnik zapisal, da so poslanci zahtevali ustavno presojo, ali RTV Slovenija lahko predvaja nogometne tekme. Te namreč odvračajo pozornost gledalcev od volilne kampanje, kar sproža mnogo protiustavnih posledic. S tem se ustavni sodniki strinjajo. »Raziskave so pokazale, da letosno volilno kampanjo redno spremlja le 20 odstotkov državljanov (Delo Stik), dosedanje prenose tekem svetovnega nogometnega prvenstva na TVS pa je povprečno spremljalo kar 31 odstotkov vseh gledalcev televizijskih programov,« je soglasen sklep ustavnih sodnikov argumentiral Lesjak. Šala ali resnica? (PV)

Ochoa si je po tekmi z Brazilijo prislužil primerjavo s slovitim angleškim vratarjem Gordonom Banksom, ki je na SP 1970 odlično ustavil strel Brazilca Peleja. »Res sem počaščen,« je skromno dejal Ochoa, ki je nazadnje branil za francoski Ajaccio, ki je izpadel iz prvoligaške druščine, Ochoi pa pogodbe ni podaljal.

Cesar si je na zadnjem SP v četrtnalni prvočil napako, po kateri je bil deležen mnogih kritik. A se 34-letnik ni dal, na prvi izločilni tekmi proti Čilu je ubranil dve enajstmetrovki in ustavil nekaj nevarnih strelrov. »Po zadnjem SP sem bil označen kot zlikovec. Dru-

Miha Pečar

Veliko število zadetkov v prvem delu, dopadljiva srečanja in športne drame prvih tekem z neposrednim izpadom. Do zdaj pa so odločale le malenkosti.

Igraš v vlogi vezista ...

Drži, vendar se prilagajam številnim drugim vlogam. Recimo, da sem zelo elastičen igralec.

Nekaj takih primerov je bilo tudi v Braziliji, kjer so nekatere trenerji malenkostno spremenili vloge dočasnih igralcev ...

Že med mladinci bi morali trenerji poskusiti igralce na različnih mestih. Ko bi odrasli, bi se lahko bolj prilagajali trenerjevim izbiram. Vloge profesionalcev na igrišču pa so preveč toge.

Kaj pa, če ne bi bil nogometna?

Ukvarjam se s kopico drugih športnih dejavnosti, na primer z downhillom. Rad pa igram odbojko na mivki, surfam, Rad poškodb ramena sem več plezel. V kratkem me čaka še skok s padalom. (mar)

ODBOJKA - Okrepitev za B2-ligo

Za Slogo Tabor bo igrat tudi Srb Nikola Ivanović

Za svoj četrti zaporedni nastop v državni odbojkarski B2-ligi je Sloga Tabor pridobila posmembno okrepitev. Zanj bo v novi sezoni igrat tudi Nikola Ivanović, igralec srbske narodnosti, ki že dolgo let živi v Trstu. Ivanović je v zadnjih letih branil barve tržaškega kluba Ferroalluminio v deželni C-ligi. Klub temu, da je igral na nizki ravni in je razmeroma mlad (24 let), domnevajo, da je lahko zelo učinkovit tudi na višji ravni. Poleg tega je tudi edini kakovosten odbojkar iz bližnje okolice, povrhu je postal po koncu letošnje sezone prost igralec, kar je dobra novica tudi za blagajno našega društva. Zanj se je zanimala tudi Olympia, združena ekipa naših goriških klubov. Zanj je opravil tudi nekaj treningov, vendar se je naposled odločil za »tržaško« varianco.

Sloga Tabor ima v svojih vrstah že dva korektorja (Vasilij Kante in Iaccarino), zato bi lahko Ivanovića uporabili tudi kot centra v prvi liniji (Stefano Sirch za prihodnjo sezono ni zagotovil svoje stodstotne prisotnosti) in tolkača v drugi, kar je model, ki ga je v minuli sezoni v Italiji uporabljal Cuneo v A1-ligi. Kakorkoli že, ekipa je zdaj na papirju močnejša, kot je bila lani. (ak)

NOGOMET - Predsednik ZSŠDI Peterlin o razkroju sodelovanja na mladinskem področju

»Zelo smo razočaranik«

Anarhija, kaos, brezvladje. Najprej Vesna (začela je sodelovati s Sistiano), nato še Primorje (z Vesno). Na drugi strani sta skupno samostojno pot že lani ubrala Breg in Zarja. NK Kras, ki je še do predlanskim vodil združene mladinske nogometne ekipe, je ostal sam. Pri Združenju slovenskih športnih društev v Italiji so precej zaskrbljeni z nastalo situacijo.

Predsednika ZSŠDI Ivana Peterlinja »in primis« jezi predvsem dejstvo, da vodstvo naše krovne športne zveze razpravlja o problematikah, ki pridejo na dan le preko časopisa. »Ta naša društva so tako zaprta vase, da izvemo za situacijo šele, ko je že vse prepozno. Ko so med seboj že krepko skregani in zadeva ni več rešljiva. To velja predvsem za nogometna društva, ki so v globoki vsebinsko-idejni krizi. Smo zelo razočarani. Na zadnji seji izvršnega odbora (v torek op. av.) so bili prisotni vsi načelniki komisij, ki so se predstavili s posločilom o letošnjem delovanju in s programi za sezono 2014/15. Za mizo ni bilo načelnika nogometne komisije, ki ga ni. Društva se enostavno ne morejo zmeniti, da bi kot načelnika postavili nekoga, ki bi, ne ukazoval, ampak koordiniral neko delo. Tega ni in zaradi tega se vse skupaj nekaj drobi in ruši. Vsak išče neke svoje poti. To ne velja samo za naša tržaška nogometna društva. Na Goriškem je zelo podobno, ker tudi tam nekoga pravega dialoga ni. Nogomet deluje kot neka republika zase in se društva zelo težko med sabo pogovarjajo. Kot da bi se srečala Mazzarri in Berlusconi. Tam so seveda finančni interesi bistveno drugačni kot pri naših društvih. Klub temu ni dialoga. Neverjetno. Na nogometnem področju smo glede na prejšnja leta naredili celo korak nazaj,« je bil oster Peterlin, ki je v nadaljevanju dejal: »Naš izvršni odbor je sklenil, da bomo v kratkem (konec meseca in avgusta) organizirali dva ločena sestanka, enega na Goriškem in drugega na Tržaškem. Na Goriškem bomo skušali ugötoviti, zakaj so strani sprte. Očitno so med klubi neke težave, zamere, ki izhajajo iz preteklosti. V Trstu bomo priredili nek notranji seminar za vsa naša nogometna društva, na katerem se bomo izkašljali, podali mnenja in skušali najti nek skupni imenovalec, ki vsaj na minimalni ravni vzpostavi nek dialog. Boli nas, da v časopisu preberemo novico o prekiniti sodelovanja med Primorjem in Krasom, potem ko sta kluba v zadnjih sezona dobro sodelovala. Očitno je prišlo do določenih sporoč. Preden pa se razideš, pa moraš vsaj poskusiti rešiti spore. Vsak zakon je težak in brez dialoga pride do ločitve. Rešitev pa ni vedno prekinitev sodelovanja.«

PRIMER VESNA-SISTIANA - »Maram poudariti, da je bilo športno društvo Vesna zelo pošteno, saj se je predsednik oglašil pri ZSŠDI in nas uradno obvestil, da namerevajo sodelovati z italijanskim društvom Sistiana, pri katerem je sicer veliko Slovencev, tako med igralci kot v odboru. V to smer so šli zaradi čisto praktičnih razlogov (majhna razdalja med kluboma, uporaba igrišč tudi v Občini Devin Nabrežina, okrepitev ekipe mladincev in drugih mladinskih kategorij). Mi kot ZSŠDI ne moremo biti navdušeni nad takimi izbirami in odločitvami, saj se bojimo, da odpade primarni razlog, zaradi katerega delamo oziroma zaradi katerega obstajajo naša društva: skrb za slovenski jezik in skrb za naš obstoj. Vendar je tudi prav, da na stvari gledamo z določeno merjo potrežljivosti. Pustimo času čas. To bo treba preverjati sproti. Mi bi raje videli, da bi Vesna sodelovala s slovenskimi društvi. Vsekakor ne smemo biti negativni. Odvisno bo tudi od Vesne, kako bo znala promovirati slovenski jezik med mlajšimi nogometniki. Pri Sistiani vedo, da je Vesna slovenski klub in bržkone so pripravljeni na ssočenje tudi v tej smeri.«

ČIMPREJ DIALOG - »Naše združenje bi si želelo, da bi čimprej prišlo do dialoga med našimi klubmi. Mogoče bi se lahko zmenili za koordinacijo in sodelovanje za eno starostno kategorijo (U8, U10 ali pa U12). Potrebovali bi nek signal, ki bi pozitivno vplival na prihodnost. Če niti tega ne bo, bo v prihodnje prišlo še do večjih nepotrebnih in škodljivih razkolov in trenj. Vsak bo vozil svoj avto v svoji smeri in sprašujej sem se, ali bo sploh prišel do cilja.«

PROBLEMATIČNI NOGOMET-ŠKI - »V svojem prvem letu predsedovanja sem obiskal številne prireditve, občne zbrane, tekmovanja in drugo. Slika mi je precej jasna. V smučarskem, odbojkarskem in košarkarskem okolju je utrip zelo močen. Zelo medel utrip pa vlada pri naših (večini) nogometnih društvih. Naša nogometna društva se velikokrat preveč identificirajo s predsednikom, kar je zelo negativno. Odborniki nimajo prave besede, da bistveno vplivajo na odločitev predsednika. Velja poudariti, da je predsednik večkrat alfa in omega kluba ter je prisoten 24 ur na 24. V nogometnih klubih so ponavadi predsedniki zelo močne osebnosti. Odborniki pomagajo, ampak s prevelikim spoštovanjem gledajo na odločitev predsednika. Zelo dobro poznam na primer predsednika Primorja Roberta Zuppina, s katerim se večkrat posvetujem. Imam pa vtiš, da je zelo osamljen, kar je za društvo s Prosekoma nespre-

Naraščajniki Krasa
(arhivski posnetek)

FOTODAMJ@N

jemljivo. Drugi ljudje se držijo ob strani. Nihče mu ne pomaga. On pa ima še dve trgovini in upravlja igrišče na Rouni. Dele je ogromno, pritisk velik, tako da so lahko odločitve večkrat sad trenutnih pritisakov. To je le en primer. Prav zaradi tega bi moralna društva še bolj med seboj sodelovati, si pomagati in si olajšati delo. Še nekaj bi dodal.«

ZAVIST - »Občutek imam, da ima posebno vlogo tudi neka latentna skrita zavist. Na primer: ljudje po eni strani občudujejo rezultate Krasa (D-liga), po drugi strani pa gledajo na to z neko zavistjo. Žal ni velike iskrenosti.«

Ni vse tako slabo ...

Omenili ste skrb za slovenščino. S sprostivijo registracij iz tujine je v članskih ekipeh naših društev več Slovencev.

»Velja. Iz tega vidika se je situacija krepko izboljšala, saj je slovenščina na igriščih veliko bolj prisotna kot pred parleti.«

Kako pa gledate na to, da tudi klubi v nižjih ligah investirajo veliko denarja za članske ekipe in premalo za mladinski sektor?

To je rak rana že nekaj desetletij. Nekateri že dolgo let ne skrbijo za podmladek. Res je tudi, da mladih ni veliko. Prav zaradi tega bi moralo priti med društvi do večjih kohezij. Razločiti moramo še en pomemben spekter: če se vas istoveti z ekipo, ki ima tudi neko socialno vlogo, je to hvalevredno. Če pa neka ekipa je sama sebi namen, potem gre za metanje denarja skozi okno.

Jan Grigč

Obvestila

ŠD SOVODNJE vabi člane na redni občni zbor, ki bo v ponedeljek 14. julija 2014 ob 20.30 v prvem sklicu in 21.00 v drugem sklicu, v sejni dvorani Zadružne banke Doberdob in Sovodnje v Sovodnjah ob Soči, prvomajska ulica 120/a.

ZSŠDI obvešča, da je s ponedeljkom, 30. junija stopil v veljavno poletni urnik. Naši uradi bodo odprtji od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure.

Wimbledon: Znani polfinalisti

WIMBLEDON - V četrtfinalu Wimbledona je izpadel tudi lanski zmagovalec Andy Murray.

Izidi četrtfinala: Grigor Dimitrov (Bol/10) - Andy Murray (VBr/3) 6:1, 7:6 (4), 6:2; Novak Đoković (Srb/1) - Marin Čilić (Hrv/26) 6:1, 3:6, 6:7 (4), 6:2, 6:2; Roger Federer (Švi/4) - Stanislas Wawrinka (Švi/5) 3:6, 7:6 (5), 6:4, 6:4; Miloš Raonić (Kan/8) - Nick Kyrgios (Avs) 6:7 (4), 6:2, 6:4, 7:6 (4); ženske, četrtfinale: Eugenie Bouchard (Kan/13) - Angelique Kerber (Nem/9) 6:3, 6:4; Simona Halep (Rom/3) - Sabine Lisicki (Nem/19) 6:4, 6:0.

Chelsea v Ljubljani

LJUBLJANA- Angleški velikan Chelsea bo 27. julija igrat prijateljsko tekmo z NK Olimpija v ljubljanskih Stožicah.

POTRJEN - Walter Mazzarri ostaja trener nogometne milanske Interje vsaj do leta 2016.

POTRJEN 2 - Valentino Rossi (35 let) je z Yamaho podaljšal sodelovanje do konca leta 2016.

ŠAH - Na Trbižu

Na DP mladih nihče od naših ni brez točke

Na Trbižu se je v nedeljo začelo mladinsko šahovsko prvenstvo za posameznike, na katerem nastopa kar dvanajst zamejskih šahistov: v kategoriji Under 16 Elia Riccobon in Matej Gruden v moški in Mojca Petaros v ženski konkurenči, v kategoriji Under 14 Leila Juretič, v kategoriji Under 12 Sebastjan Pieri, Saša Kobal, Boštjan Petaros in Jaro Brecelj med moškimi in Emma Beraldo med ženskami, v kategoriji Under 10 Martina Gruden in Jasna Brecelj, v kategoriji Under 8 pa Matija Brischich.

Po šestih kolih ni nihče od naših brez točke. Najbolje se je doslej odrezal Saša Kobal, ki je dosegel 4,5 točk (štiri zmage, en remi in en poraz). Trenutno je na 17. mestu, a ima le točko manj od štirih prouvrscevih. Martina Gruden letos nastopa prvič na državnem prvenstvu, izgubila pa je le prvo tekmo, nato trikrat zmagalna in dvakrat remizirala. S štirimi točkami je na 8. mestu. Po tri točke in pol pa so zbrali še Jaro Brecelj, Boštjan Petaros in Leila Juretič.

Prvenstvo se bo zaključilo v soboto. (Marko Oblak)

KOŠARKA

Jadran v preimenovani ligi

Državna košarkarska zveza je preimenovala svoja prvenstva. Namesto v državni diviziji B, bo Jadran v prihodnji sezoni (če se bo vanjo vpisal ...) igral v B ligu, liga, v kateri je igral lani pa se bo imenovala C-liga. Pred B-ligo sta le še poklicna liga A1 ter liga A2Gold in A2Silver.

ODOBJKA - Na Trofeji dežel za reprezentance do 15 let se bo ekipa FJK, za katero igrajo tudi štirje odbokarji Olympie, danes borila za končno uvrstitev od 13. do 16. mesta.

SPDG: Izlet na Cima d'Asta odpovedan

Zaradi debele snežne odeje, vlado v visokogorju, posebej v Dolomitih, še prave zimske razmere. Pri SPDG se začato odločili, da za 5. in 6. t.m. napovedani izlet na Cima d'Asta odpovedo. Dostop do 2.847 m visokega vrha je že v kopnih razmerah zelo zahteven, v visokem snegu pa toliko bolj. Če bodo pogoji primereniji bodo najvišji vrh skupine Lagorai obiskali konec poletja.

PLANINSKI SVET

SPDT: Srečanje s pobratenim PD Integral

Ta konec tedna, v soboto, 6. in v nedeljo 7. julija 2014, bo na Planini pri Jezeru nad Bohinjem še posebno živo in veselo, saj se bo tu odvijalo že 34. srečanje med domačim Planinskim društvom Integral iz Ljubljane in pobratenim Slovenskim planinskim društvom iz Trsta. Tržaški planinci se bodo zbrali v soboto zjutraj ob 6.30 na Opčinah pred hotelom Daneu. Na pot se bodo podali z društvom kombijem in z osebnimi avtomobili. Peljali se bodo do Planine Blato, nakar se bodo po gozdni poti povzpeli do koče na Planini pri Jezeru. Po postanku pri koči na krajskem počitku, se bodo podali na popoldanski planinski izlet. Najslavesnejši trenutek srečanja pa bo v nedeljo zjutraj. Ob 11. bo na Planini proslava, srečanje pa se bo sklenilo s prijetnim prijateljskim druženjem.

Izlet na Monte Sernio

Dolgi poletni dnevi so kot nalač za zahtevnejše planinske ture, ki nudijo posebne užitke, zato načrtuje Slovensko planinsko društvo Trst za nedeljo, 13. julija 2014, avtomobilski izlet na Monte Sernio (2187 m) v Karnijskih Alpah.

Zaradi divjih oblik sta vitka Creta Grauzaria in čokati Monte Sernio najlepši par v Karnijskih Alpah. Zaradi njune posebne geografske lege nudita tudi enkraten, prostran razgled.

Tržaški planinci se bodo zbrali v Seljanu, ob koder se bodo odpeljali do Možnice (Moggio Udinese) in naprej po dolini Aupa do izhodiščne točke na nadmorski višini 727 m. Od tod se bodo povzpeli po gozdni poti do koče Creta Grauzaria na višini 1260 m. Krajšemu počitku bo sledil zahtevnejši vzpon na sam vrh Monte Sernia. Tura je zahtevna, predvidenih je približno 8 ur hoje. Možna pa je tudi lažja različica z vzponom do koče Creta Grauzaria. Za vpis in morebitne informacije pokličite na tel. številko 040 413025 (Marinka).

V Pirenejih z dveh strani in škoc v Barcelonu

Petindvajset članov je štela skupina, ki se je od 17. do 24. junija odpravila na odkrivanje in spoznavanje planinskih in kulturnih zanimivosti Pirenejev, na pobudo SPDG in v organizaciji potovalne agencije Alpetour. Najprej so obiskali francoski del Pirenejev (dolina Gavarnie), bližnji Lurd in se nato podali v gorsko mestec Benasque. Zanimiv je bil vzpon (z žičnico) na Pic du Midi, v osrednjem delu Pirenejev pa tudi dvodnevno bivanje v Andorri in spoznavanje narave in znamenitosti (velika zimskošportna središča) in Španijo. Na poti proti Barceloni je bil skorajda obvezen krajski obisk Montserrat, simbolne gore Katalonije.

19. julija proslava pri domu pri Krnskih jezerih

Planinsko društvo Nova Gorica vabi 19. julija na obeležitev 30-letnice dograditve planinske postojanke pri Krnskih jezerih. Slovesnost bo ob 12. uri pri planinski koči.

Memorial Matej Lachi-Lah v Križu

Izida 2. dne: Bazovica - Križ 2:6, strelni, Bazovica: Vitomir Križmančič, Mitja Žagar; Križ: Roberto Candotti 2, Elia Prinčič, Dean Guštin, Jakob Vascotto. Gorjansko - Real Kras 8:1, strelni, Gorjansko: Vodopivec Dean 3, Zega Ervin, Tragin L

BERLIN - Zunanji ministri Ukrajine, Rusije, Nemčije in Francije o prekinitvi ognja v Ukrajini

Nova pogajanja se morajo začeti najkasneje v soboto

BERLIN - Zunanji ministri Ukrajine, Rusije, Nemčije in Francije so se včeraj na srečanju v Berlinu dogovorili, da se morajo nova pogajanja o prekinitvi ognja v Ukrajini, na katerih bo sodelovala tudi Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi (Ovse), začeti najkasneje v soboto. »Ministri pozivajo kontaktno skupino, naj se znova se stane najkasneje 5. julija s ciljem sklenitve brezpogojne in vzajemno dogovorjene vzdržne prekinitve ognja,« so v skupni izjavi po pogovorih v Berlinu poudarili vodje diplomacij štirih držav. Kontaktno skupino sestavljajo Ukrajina, Rusija in Ovse.

Nemški zunanji minister Frank-Walter Steinmeier je srečanje vodil diplomatici sklical, ker se spopadi v Ukrajini po koncu desetnevnne prekinitve ognja med vladnimi silami in proruskimi uporniki znova zaostrujejo. Vlada v Kijevu je separatiste obtožila, da so prekinitev ognja prekršili več kot 100-krat, v tem času pa je bilo ubitih okoli 30 ljudi.

Steinmeier je opozoril, da so se razmere v zadnjih 48 urah dramatično zaostrike in bi lahko popolnoma uše izpod nadzora.

V prizadevanjih za umiritev krize so štirje ministri včeraj vse strani pozvali, naj ustavijo spopade in izpuščajo talce, ukrajinske oblasti pa naj ponovno prevzamejo nadzor nad mejničnimi prehodi z Rusijo.

Ministri so pozdravili pripravljenost Rusije, da ukrainškim obmejnima stražarjem omogoči dostop do mejničnih prehodov Gukovo in Doneck preko ruskega ozemlja, ko bo sklenjen dogovor o prekinitvi ognja.

Steinmeier je sicer opozoril, da se zavedajo, da to ni rešitev niti magična formula, s katero se bo vse rešilo čez noč. »Vendar menim, da je to prvi in pomemben korak v smeri dvostranske prekinitve ognja. Nudi nam priložnost in moralni bi jo izkoristiti,« je poudaril. (STA)

IRAK - Premier Maliki ponuja amnestijo pristašem Isila

BAGDAD - Iraški premier Nuri al Maliki je včeraj ponudil amnestijo nekaterim podpornikom sunitskih skrajnežev, ki izvajajo ofenzivo na severu Iraka. "Razglasam amnestijo za vsa plemena in ljudi, ki so sodelovali v akcijah proti državi, a so se zdaj spremetovali, niso pa sodelovali v pobijanjih," je dejal v rednem teledenskem televizijskem nagovoru.

Po navedbah francoske tiskovne agencije AFP se zdi, da pomeni presenetljiva odločitev Malikija poskus razbitja širokega zavezništva džihadistov, privržencev usmrčenega bivšega diktatorja Sadaama Huseina ter protiviladnih plemen, ki so zavzeli vele dele na severu in zahodu Iraka, zaradi česar se je razselilo več sto tisoč ljudi.

Maliki pa je zavrnil izjavo voditelja Iraškega Kurdistana Masuda Barzanija, ki je minuli teden dejal, da bodo ohranili nadzor v Kirkuku, z nafto bogatemu mestu na severu Iraka, in drugih krajih, ki so jih ubranili, potem ko so se iraške sile iz njih umaknile pred ofenzivo sunitskih skrajnežev.

Razmere na vzhodu Ukrajine so se v zadnjih 48 urah dramatično zaostrike in bi lahko popolnoma uše izpod nadzora

ANSA

PARIZ - Po 15 urah zaslišanja pri sodniku

Sarkozy odločno zavrača obtožbe in govor o komplotu proti njemu

PARIZ - Proti nekdanjemu francoskemu predsedniku Nicolasu Sarkoziju so po 15 urah zaslišanja ponoči uveli uradno preiskavo zaradi več obtožb, tudi korupcije. Primer predstavlja veliko grožnjo za njegove upe v vrnitve na politično prizorišče. Sarkozyja so v torek pridržali na zaslišanju, ki je trajalo 15 ur, nakar so ga prepeljali pred sodnika, ki je proti njemu uvedel uradno preiskavo zaradi suma korupcije, trgovanja z vplivom in sprejemanja zaupnih informacij, je po poročanju francoske tiskovne agencije AFP sporočilo tožilstvo.

Sarkozy je včeraj v televizijskem govoru zavrnil vse obtožbe, govoril je o komplotu proti njemu, da se mu prepreči vrnitev na politično sceno. »poskušajo najti način, kako se me znebiti«, je dejal bivši francoski predsednik.

Neglede na to, kako se bo končala sodna preiskava proti Sarkoziju, je njegova politična kariera očitno zapečetena

ANSA

kdanjih francoskih predsednikov. Primer bi lahko imel težke posledice za njegove upe v vrnitve na politično prizorišče še pred naslednjimi predsedniškimi volitvami leta 2017.

Vse od slovesa od predsedniškega položaja se sicer Sarkozy sooča z različnimi sodnimi preiskavami. Kot v drugih tudi v tem primeru zanika kakršnokoli kaznivo dejanje, njegovi zavezniki na desnem političnem polu pa dogajanje opisujejo kot lov na čarovnice, še piše AFP. Med drugim poteka preiskava o tem, da je Sarkozyjeva stranka Unija za ljudsko gibanje (UMP) draga predsedniško volilno kampanjo Sarkozyja leta 2012 prikrala z lažnimi računi. Stranka UMP naj bi strošek kampanje, ki je presegla zakonsko določeno višino, prikrala tako, da ji je podjetje Bygmalion izstavljal previsoke račune za organizacijo drugih strankarskih dogodkov. Sarkozy vztraja, da ni vedel ničesar o računih ali prekoračenju stroškov za kampanjo.

V drugi preiskavi sodiščje preiskuje obtožbe, da je Sarkozyjevo predsedniško kampanjo leta 2007 tajno financiral takratni libijski diktator Moamer Gadaffi. Sarkozy to zanika in toži spletne strani Mediapart zaradi objave domnevno ponarejenega dokumenta, ki podpira te obtožbe.

Pet ljudi, med njimi tudi bivšega vodjo urada Sarkozyja, ko je bil še predsednik, Bernarda Tapieja, preiskujejo, ker naj bi Sarkozyjeva vlada leta 2007 v arbitražnem postopku Tapieu neupravičeno izplačala 400 milijonov evrov odškodnine. To naj bi bila nagrada za Tapiejevo politično podporo Sarkozyju. (STA)

Blizu dogovora o iranskem spornem jedrskem programu

DUNAJ - Iranski zunanji minister Mohamed Džavad Zarif je včeraj ob začetku novega kroga pogajanj o spornem iranskem jedrskem programu dejal, da imajo Iran in šesterica velikih sil »unikatno priložnost, da ustvarijo zgodovino«. Končni rok za dosego zgodovinskega dogovora med stranema je 20. julij. V videoposnetku, ki je objavljen na Youtubeu, je Zarif povedal, da bi bil lahko dogovor dosežen že leta 2005, ko je bil sam pogajalec, a je administracija takratnega ameriškega predsednika Georgea Busha dogovor preprečila, poroča francoska tiskovna agencija AFP. »Nato pa so se odločili za pritisik in sankcije. Za osem let,« je še povedal v videoposnetku. A kot je dodal, se Iranci zradi sankcij takrat niso uklonili in se tudi v prihodnosti ne bodo.

Velike sile - pet stalnih članic Varnostnega sveta ZN in Nemčija - želijo, da bi Iran prekinil svoj program bogatjenja urana in druge jedrske dejavnosti, s čimer bi mu preprečili, da bi izdelal jedrsko orožje. Uradni Teheran po drugi strani ves čas zatrjuje, da je njihov jedrski program povsem mirljubne narave, in pričakuje, da bo mednarodna skupnost odpravila sankcije proti islamski republike.

Policija v Calaisu pregnala migrante

CALAIS - Francoska policija je včeraj iz centra za razdeljevanje hrane in treh skrovotov v pristanišču mesta Calais odstranila več kot 600 priseljencev, ki so prostore zasedali več kot mesec dni, medtem ko tako kot mnogi drugi čakajo na priložnost, da bi preko Rokavskega preliva nezakonito prišli v Veliko Britanijo. Cilj migrantov iz Azije, Bliznjega vzhoda in Afrike, ki dosežejo francosko pristaniško mesto Calais, je namreč običajno Velika Britanija.

Migranti so center za razdeljevanje hrane zasedli konec maja, potem ko je policija iz začasnih bivališč v bližini pristanišča v mestu odstranila okoli 650 migrantov.

IZRAEL - Maščevanje

Po izraelskih ugrabljenih in ubit palestinski najstnik

JERUZALEM/RAMALA - V vzhodnem delu Jeruzalema je bil včeraj ugrabljen in ubit palestinski najstnik, pri čemer naj bi šlo maščevanje za podobno usodo, ki je na Zahodnem bregu nedavno doletela tri izraelske najstnike. Najnovejši napad je že sprožil proteste in nasile.

Po poročanju izraelskega vojaškega radia so najstnika - šlo naj bi za 16-letnega Mohameda Abuja Kderja - ugrabili med štopanjem v vzhodnem Jeruzalem, nakar so njegovo truplo odvrgli v gozd v jugozahodnem delu mesta. Kot so nato povedali svoji umorjenega, so ga ob zori ugrabili izpred njegovega doma in se nato v belem avtomobilu odpeljali po cesti, ki vodi v Tel Aviv.

Ko se je za incident razvedelo, se je pred domom najstnika v četrti Šufat v vzhodnem Jeruzalemu zbrala množica več sto jeznih Palestincov, protesti pa so izbruhnili tudi v bližnji soseski Bejt Hanin. Protestniki so s kamenjem obmetavali policijo, ki se je odzvala z gunjavimi naboji. Poleg tega so jezni Palestinci začigli pnevmatike in zabojnike za smeti ter razdejali tri postaje cestne železnic.

Jeruzalemski župan Nir Barkat je obsodil umor in pozval k miru. »To je grozno in barbarско dejanje, ki ga ostro obsojam. Mi ne delujemo na tak način in prepričan sem, da bodo naše varnostne sile storilce privede preko pravice,« je sporočil v izjavi. Smrt palestinskega najstnika je nato obsodil tudi izraelski premier Benjamin Netanjahu in pristojne oblasti pozval, naj incident čimprej raziščejo in odkrijijo, kdo stoji za njim. Vse strani pa je pozval, naj zakona ne jemljemo v svoje roke. Po besedah izraelskega ministra za notranjo varnost Jicaka Aharonoviča policija preiskuje možnost, da so Palestinci umorili judovski naseljenici, kot tudi druge možnosti. Palestinsko vodstvo je na drugi strani odgovornost za umor Palestinka pripisalo judovski državi. Palestinski predsednik Mahmud Abas je od Netanjahua zahteval, naj dejanje obsodi, Izrael pa naredi konkrete korake, s katerimi bo ustavil povračilne napade in kaos, ki ga je povzročila izraelska escalacija.

Napetosti med Palestinci in Izraelci so se zaostrike po 12. juniju, ko so na Zahodnem bregu izginili trije izraelski najstniki. Njihova trupla so našli v ponedeljek in Izrael je z trojnim umor obtožil palestinsko gibanje Hamas. Napovedal je oster odziv. (STA)

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik
20.50 Dok.: Soča, dežela voda, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina Estate – Il caffè
6.30 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate **7.00** 8.00, 9.00, 10.00 Dnevnik **9.35** UnoMattina Estate – Dolce casa **10.30** UnoMattina Estate – Sapore di Sole **11.30** Nan.: Don Matteo **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.05** Nad.: Legami **15.00** Nad.: Un medico in famiglia **16.50** Dnevnik **17.15** Estate in diretta **18.50** Kvizi: Reazione a catena **20.00** Dnevnik **20.30** Techetechetè – Vive la gente **21.20** Dok.: Superquark **23.40** Notti mondiali 2014

Rai Due

6.10 Nad.: La strada per la felicità **6.55** Risane **7.40** Nad.: Revenge **8.20** Nad.: Le sorelle McLeod **9.45** Nad.: Pasion Prohibida **10.25** Dnevnik: Tg2 Insieme, sledi vremenska napoved **11.10** Serija: Il nostro amico Charly **12.00** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **15.30** Serija: The Good Wife **17.00** Šport: Dribbling **17.45** Dnevnik in sport **18.45** Serija: Il commissario Rex **20.30** 23.35 Dnevnik **21.00** Nan.: LOL **21.10** Serija: Beauty and the Beast **22.45** Serija: Blue Bloods **23.50** Razza Umana

Rai Tre

6.00 Dnevnik in vremenska napoved **6.30** Rassegna Stampa **7.00** Deželni dnevnik – Buongiorno Italia **7.30** Deželni dnevnik – Buongiorno Regione **8.00** Talk show: Agorà **10.00** Rai Parlamento Spaziolibero **10.10** Film: Lacrime d'amore **12.00** Dnevnik in vreme **12.15** Serija: La signora del West **13.05** Aktualno: Verba volant **13.10** Rai Educational – Il tempo e la storia **14.00** Deželni dnevnik, Dnevnik in vremenska napoved **14.50** Tg Regione – Piazza Affari, sledi Dnevnik L.I.S. **15.00** Nan.: Terra Nostra **2.15.50** Film: La bandiera – Marcia o muori **17.20** Dok.: Geo **18.55** 22.45 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Blob **20.10** Serija: Ai confini della realtà **20.35** Serija: Un posto al sole **21.05** Serija: Perception **23.25** Premio Strega 2014

Rete 4

6.20 Televendita Media Shopping **6.50** Serija: Zorro **7.20** Serija: Miami Vice **8.15** Serija: Distretto di polizia **10.45** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik **12.00** Serija: Detective in corsia **12.55** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.35** Film: Una nave tutta matta **18.50** Dnevnik **19.35** Ieri e oggi in Tv **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nad.: Il Segreto

21.15 Film: Danni collaterali (akc., i. A. Schwarzenegger) **23.30** Film: D-Tox (akc., i. S. Stallone)

°5 Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.45** Film: Alice, un tesoro di bambina **11.00** Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Cuore ribelle **14.45** Talk show: Uomini e donne e poi **16.10** Nad.: Le tre rose di Eva **17.00** Film: Inga Lindstrom – Arrivederci a Eriksberg **19.00** Nad.: Il Segreto **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Paperissima Sprint **21.10** Resn. show: Temptation Island **23.30** Talk show: Matrix

Italia 1

6.00 Nan.: Friends **6.35** Nad.: Hercules **7.30** Nad.: Xena, principessa guerriera **8.35** Serija: A-Team **9.30** Dok.: Deadly 60 **10.45** Dok.: Natural born hunters **11.25** Dok.: Human prey **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.00** Šport **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.30** Futurama **14.55** Nad.: Nikita **16.40** Nad.: The O.C. **18.30** Dnevnik **19.20** Serija: Person of Interest **21.10** Show: Wild - Oltrenatura

La 7

7.30 Dnevnik **7.55** Omnibus **9.45** Coffee break **11.00** In onda **11.30** L'aria che tira – Il diario **13.30** Dnevnik **14.20** Kronika **14.40** Serija: Starsky & Hutch **16.40** Serija: Il commissario Cordier **18.10** Serija: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** In onda **23.15** Ammazziamo il Gattopardo – Il gioco del potere

Tele 4

7.00 8.30 Dnevnik **7.25** Aktualno: Salus Tv **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Piccola grande Italia **12.45** Rotocalco Adnkronos **13.00** Le ricette di Giorgia **13.20** 17.30 Dnevnik **13.45** Rubrika: Qui studio a voi stadio **18.00** 23.30 Trieste in diretta **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** Happy Hour **21.00** Ring **23.00** Dnevnik

Slovenija 1

6.55 Poletna scena **7.20** Odmevi **8.00** Otroški program: OP! **9.15** Kvizi: Male sive celice **9.55** Dok. film: Bojana išče brata **10.35** Dok. serija: Skriti kotički sveta **12.00** O živalih in ljudeh **12.25** Na vrtu **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.45** Dok. film: Beži če vejdš v epizodi Kirgizija **14.35** Slovenci in Italiji **15.15** Mostovi – Hidak **15.45** 18.35 Otroški program: OP! **16.30** Kratki film: Kokosja juha **17.00** 22.45 Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.20** 23.00 Poletna scena **17.45** Izobraževalni program **18.05** Nad.: Moji, twoji, najni **18.55** Dnevnik **19.30** 23.55 Slovenska kronika **20.00** Volitve 2014 – soočenje **21.25** Prava ideja! **22.00** Odmevi **22.30** Volitive 2014 – predstavitev liste **23.25** Nad.: Povesti in novele 19. stoletja

Slovenija 2

7.00 Otroški kanal **8.45** Zabavni kanal **15.45** 18.55, 0.10 Točka **16.40** Evropski magazin **16.55** Dok. nan.: Slovenski vodni krog **17.30** Mostovi – Hidak **18.05** Dok. serija: Madagaskar **19.45** Žrebanje Deteljice **19.55** Atletika – miting diamantne lige, prenos **22.00** Nogomet: SP 2014, studijska oddaja **22.30** Film: Viski z vodko

Slovenija 3

6.00 19.55, 21.55 Sporočamo **6.35** Primorska kronika **8.00** Poročila **9.00** 12.00 Seje delovnih teles **13.30** Prvi dnevnik **15.30** 17.30 Poročila **17.50** 19.30 Kronika **18.30** Volitve 2014 – predstavitev liste **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska kronika s tolmacem **20.00** Aktualno **20.40** Ozadja **21.30** Žarišče **21.45** Kronika **22.00** Soočenje za DZ z znakovnim jezikom **Spored se sproti prilagaja dogajjanju v Državnem zboru**

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** 23.50 Čezmena Tv – Deželne vesti **14.20** Euronovice **14.30** Boben **15.30** Giò **16.00** Avtomobilizem **16.15** Slovenski magazin **16.45** Najlepše besede **17.15** Arhivski posnetki **18.00** City Folk **18.35** Vremenska napoved **18.40** 22.30 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vse danes TV dnevnik **19.25** Četrtnova športna oddaja **19.30** 23.20 City folk **20.00** Nautilus **20.30** V orbiti **21.00** Dokumentarna oddaja **22.15** Glasba zdaj **22.50** Na obisku

Tv Primorka

8.00 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** Pravljica **8.45** ŠKL **9.45** 11.30, 14.30 Videostrani **17.30** Dedeck pripravlja **18.00** Rad igram nogomet **18.25** Predstava: Vsa minut je na palanka **19.20** Mozaik za gluhe in naglušne **20.00** Med nami **21.00** Znanstveni večer **22.00** Glasbeni večer, sledita Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risane in otr. serije **8.55** 9.55, 11.05, 12.15 Tv prodajno **9.10** 13.25 Nad.: Beverly Hills 90210 **10.10** 16.00 Nad.: Želim te ljubiti **11.20** 16.55 Nad.: Sila **12.30** 18.00 Nad.: Vrtinec življenja **14.15** Serija: Sanjska ženska **15.10** 23.20 Nad.: Precej legalno **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Volitve 2014

21.30 Film: Skrivnosti mojih žensk

Kanal A

6.00 Svet **7.20** 10.55 Serija: Igrače za velike **7.55** 19.25 Serija: Frendi iz službe **8.20** 16.35 Serija: Dva moža in pol **8.50** 13.00 Risanke **10.05** 17.05 Tv Dober dan **11.20** Srečni klic **12.30** Tv prodajna **13.50** Serija: Faktor strahu Južna Afrika **14.50** Film: Seznam strank **18.00** 19.55 Svet **18.45** Volan **20.50** Film: Oboroženi rop **21.40** Film: Iz oči v oči **23.20** Film: Preprost načrt

RADIO

RADIO TRST A
 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00, 10.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.10 Prva izmena; 11.00 Poletni Studio D; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica; 17.30 Odprta knjiga: Marguerite Duras: Ljubimce – 3. nad.; 18.00 Glasbeni magazin, sledi Slavnička glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30, 8.25 Vremenska napoved; 7.00 Kronika; 8.00 Globalna vas; 9.15, 17.45 Naval na šport; 9.35, 16.33 Poletki tedna; 10.00 Ambulanta 202; 10.30 Novice; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 12.00 Vroči mikrofon; 13.00 Danes do 13.00; 13.25, 18.50 Sporedi; 14.00 Kulturnice; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krvulje; 15.30 DIO; 16.45 Botrštvo; 17.10 Frekvencna X; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 21.00 Minute to country; 21.50 SP v nogometu; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Proteti etru.

Četrtek, 3. julija
Rai 1, ob 2.55

Il caso Mattei

Italija 1972
Režija: Francesco Rosi
Igrajo: Gian Maria Volontè, Luigi Squarzina, Gianfranco Ombuen, Eda Ferronao

VREDNO OGLEDA

Oktobra leta 1962 je strmoglavilo zasebno letalo 56-letnega Enrica Matteija, direktorja državne naftne družbe ENI in človeka, ki je po drugi svetovni vojni v Padski nižini najprej našel metan, pozneje pa še nafto in druga naravna bogastva. Bojeval se je z državo, konkurenco, mafijo, Američani, vseskozi pa ohranjala visoke etične standarde in vero v industrijsko močno Italijo – tudi na obubožanem jugu. Z dialogi in hitrim montažnim tempom nabiti film si vseskozi postavlja vprašanje, ali je šlo za nesrečo ali je bil Mattei žrtev zarote. Ne gre toliko za biografijo kot za film o Italiji, razmerju med njenim severom in jugom, korupcijami, političnimi pritiski in manipulacijah, skratka kritični film o Rosiju ljubi domovini, nad katero je bil nemalokrat razočaran.

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel.

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.20 in zatone ob 20.58
Dolžina dneva 15.38

LUNINE MENE
Luna vzide ob 11.22 in zatone ob 23.51

NADANAŠNJI DAN 1979 – Zelo svež julijski dan z nekaj dežja. Ob dveh popoldne je bilo v Ratečah in na Vojskem nad Idrijo le 6,6 °C, v Postojni 9,7 °C, v Ljubljani in Murski Soboti 11,4 °C in v Portorožu 14,0 °C.

PLIMOVANJE

Danes: ob 6.30 najvišje -41 cm, ob 13.32 najvišje 32 cm, ob 19.21 najvišje -6 cm.
Jutri: ob 0.06 najvišje 13 cm, ob 7.04 najvišje -32 cm, ob 14.21 najvišje 32 cm, ob 20.47 najvišje -8 cm.

MORJE

Morje je mirno,

temperatura morja 23,3 stopinje C.

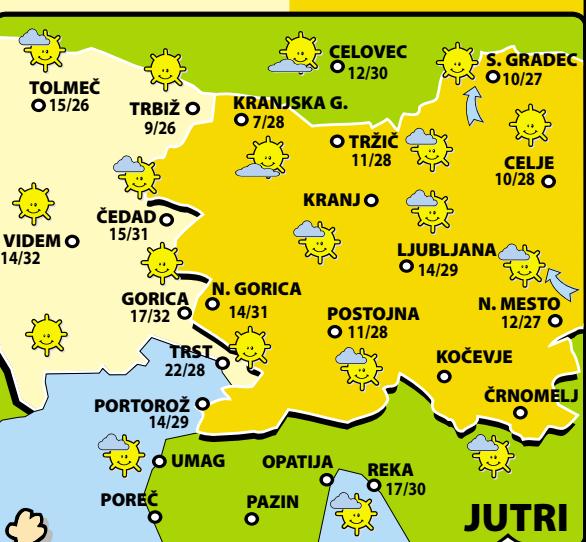
TEMPERATURE °C V GORAH
500 m ..... 21 2000 m 10
1000 m ..... 17 2500 m 6
1500 m ..... 13 2864 m 4
UV indeks ob jasnem vremenu po nižinah dosegže 8, v gorah 9.5.

Jasno do pretežno jasno bo, razen občasne popoldanske oblakostivosti v gorah. Zjutraj bo ob morju pihal burin, kasneje šibak veter.

Danes bo sončno, zjutraj bo po nekod lahko kratkotrajna meglja. Najvišje jutranje temperature bodo od 8 do 15, na Primorskem do okoli 18, najvišje dnevne od 23 do 26, na Primorskem okoli 28 stopinj C.

Jutri bo jasno do pretežno jasno. Zvečer bodo možne posamezne plohe ali nevihte. Po nižinah bo vroče. Ob morju bo pihal šibak veter.

Jutri bo sončno in vse topleje.

IZVRSTNI OKUSI
TRST SE PREDSTAVI
SREČANJE OKUSOV
HRANE IN VINA IZ POKRAJNE TRST

4. JULIJ 2014 od 18:00 - do 22:30

AFFILIATI

VELVET

tmmedia

PREČNIK 1/B - DEVIN-NABREŽINA - TRST - ITALY

TEL. 040 200871 - FAX 040 201267 - INFO@SARDOC.EU - WWW.SARDOC.EU

MARINIGH

confezioni

petek, 4. julija
NOČ ODPRTIH VRAT
(NOTTE BIANCA)

sobota, 5. julija
NOČ RAZPRODAJ

trgovina bo odprta do 23. ure

TRGOVINA, KI JI ZAUPATE!

Trg Cavour, 25
34074 - Tržič

Tel in Fax 0481 791066

pred cono namenjeno pešcem, tik ob večnadstropnem parkirišču

ŽENEVA - Zaradi porušenega ravnovesja ekosistema **Koralni grebeni Karibskih otočij bi lahko kmalu izginili**

ŽENEVA - Koralni grebeni karibskih otočij bi lahko že čez 20 let izginili zaradi preobsežnega ribolova, ki je razredčil število rib, ki se prehranjujejo s koralami in algami ter tako ohranjajo uravnotežen koralni ekosistem, je v včeraj objavljenem poročilu razkrila Mednarodna zveza za ohranjanje narave (IUCN). V karibskem otočju obstaja le šestina prvotnih koralnih grebenov, ti pa predstavljajo devet odstotkov vseh svetovnih koralnih grebenov. Poročilo je pokazalo tudi, da je v zadnjih 40 letih izginilo že 50 karibskih koralnih grebenov, je včeraj poročala franco-ska tiskovna agencija AFP.

»Hitrost, s katero število koralnih grebenov izginja, je resnično zaskrbljujoča,« je povedal predstavnik IUCN Carl Gustaf Lundin. Poročilo je opozorilo na dejstvo, da so »karibski koralni grebeni od začetka leta 1980 utrplji velikansko škodo zaradi človeškega delovanja, predvsem zaradi onesnaževanja in globalnega segrevanja«. Zlasti podnebne spremembe naj bi povzročile višjo zakisanost morij in s tem beljenje koralnih grebenov, ki so znani po svojih raznolikih ekosistemih.

Glavni svetovalec za koralne grebene pri IUCN Jeremy Jackson pa je dejal, da, tudi če se klimatske spremembe končajo, upadanje števila grebenov ne bo prenehalo. Raziskava je pokazala, da je padanje števila rib papagajk in morskih ježkov - glavnih jedcev alg in koral - največji vzrok umiranja koralnih grebenov na Karibih. Neznanega bolezen je namreč leta 1983 uničila večino morskih ježkov, medtem ko je intenziven ribolov skozi celotno 20. stoletje ribe papagajke pripeljal na rob izumrtja. »Izguba teh vrst pretrga občutljivo harmonijo koralnih ekosistemov,« so dejali znanstveniki.

Poročilo je pokazalo, da so najbolj zdravi koralni grebeni prav tisti, ki imajo večje populacije papagajk, vključno z grebенom v Mehškem zalivu in na Bermudskem otočju in otoku Bonaire. Na teh območjih je prepovedan ribolov papagajk, čemur se bo v prihodnje pridružil tudi otok Barbuda. Na območjih, kjer papagajke niso zaščitene, vključno z Jamajko, floridskim koralnim grebенom in Ameriškimi Deviškimi otoki, so »koralni grebeni usodno ogroženi«.

Lundin je za AFP dejal, da je sicer še vedno čas, da se ustavi uničujoč trend. »Usoda karibskih koral še ni izven naše kontrole in obstaja kar nekaj konkretnih rešitev, je povedal. »38 držav, ki mejijo na grebene, se bo moralno boriti proti preobsežnemu ribarjenju, onemogočiti bodo morale ribolov preblizu obale in omejitvi uporabo ribiških mrež,« je dodal Lundin. Opozoril je še, da bodo morale države bolje nadzorovati gradnjo hotelov, ki so preblizu obal, in bolje upravljati z odpadno vodo.

